

ผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการใ้ห้ภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา

สวพร มากคุณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา

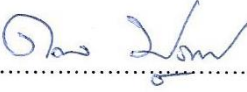
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สวพร มากคุณ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

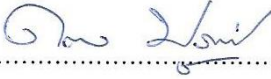
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ชลดาว ปุราณนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนาคกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท หญิง ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิม)

.....กรรมการ
(ดร.ชลดาว ปุราณนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนาคกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รอ.หญิง ชนิดดา แนบเกษร)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาและได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.คลดาว ปุณณานนท์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนภาค ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนเอาใจใส่และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่ถูกต้อง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและตระหนักในความกรุณาและความห่วงใยที่ท่านมีให้ จึงขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ชมพูนุท ศรีจันทร์นิล ดร.วรางคณา โสমনันท์ ดร.อภิเชษฐ จันทนา ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือและ โปรแกรมที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้ถูกต้อง ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ที่มีค่ายิ่งให้แก่ผู้วิจัย

งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้อำนวยการ และคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ จังหวัดชลบุรี และนักเรียนอาชีวศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสหัส คุณแม่วิวรรธน์ มากคุณ และน้องชาย ที่คอยให้ความรักความห่วงใย ให้กำลังใจอันมีค่ามหาศาลให้ลูกอดทนและให้ตั้งใจแน่วแน่ทำวิจัยให้สำเร็จ คอยช่วยเหลือ คอยสนับสนุนลูกทุกอย่างในชีวิตและอยู่เคียงข้างลูกเสมอมา ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ และพี่ ๆ สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจและให้คำปรึกษา แนะนำกับผู้วิจัยและขอขอบพระคุณ บุคคลอีกหลายท่านที่ผู้วิจัยไม่ได้เอ่ยนาม

สุดท้ายนี้คุณประโยชน์และคุณค่าอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็น กตัญญูคุณเวทิตาแด่บุพการี บูรพาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จจนตราบทุกวันนี้

สวพร มากคุณ

56910157: สาขาวิชา: จิตวิทยาการปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการปรึกษา)

คำสำคัญ: การให้อภัย/ นักเรียนอาชีวศึกษา/ การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 สวพร มากคุณ: ผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของ
 นักเรียนอาชีวศึกษา (THE EFFECTS OF PERSON-CENTERED GROUP COUNSELING ON
 FORGIVENESS OF VOCATIONAL STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ดลดา
 ปุรณานนท์, ศศ.ด., เพ็ญญา กุลนภาดล, กศ.ด. 104 หน้า. ปี พ.ศ. 2561.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎี
 ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ
 นักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพณิชยการ จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษาภาคฤดูร้อน
 2561 คัดเลือกคะแนนจากระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง และสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 20 คน
 จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการสุ่มอย่างง่าย เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม
 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดการให้อภัย ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95
 ค่าอำนาจจำแนก .40-.83 และโปรแกรมการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่ผู้วิจัย
 พัฒนาขึ้น กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ
 60-90 นาที ดำเนินการทดลองสัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ โดยใช้แบบแผนการวิจัย
 เิงทดลองสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ
 ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์
 ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม
 และการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีนิวแมน-คูลส์

ผลการศึกษา พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .05 นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยสูงกว่านักเรียนอาชีวศึกษา
 กลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 และนักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยในระยะหลังการทดลอง
 และระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

56910157: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEY WORD: FORGIVENESS/ VOCATIONAL STUDENTS/ PERSON-CENTERED GROUP COUNSELING

SAWAPORN MAKKUN: THE EFFECTS OF PERSON-CENTERED GROUP COUNSELING ON FORGIVENESS OF VOCATIONAL STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: DOLDAO PURANANON, Ph.D., PENNAPHA KOOLNAPHADOL, Ed.D. 104 P. 2018.

This experimental research aimed to study the effects of person-centered group counseling on forgiveness of vocational students. The sample was 20 vocational students of Muangchon Commercial Technological College in Chonburi, in the summer academic year 2018, who had average score of forgiveness lowest than 25th percentile and volunteered to participate in the study. The 20 subjects were randomly assigned into two groups, the experimental group and the control group, 10 persons for each group. The research instrument were forgiveness questionnaire and the person-centered group counseling program. The intervention was administered for 12 sessions of 60-90 minutes, twice a week for 6 weeks. The research design was two-factor experiment with repeated measures on one factor. The study was divided into 3 phase: the pre-test phase, the post-test phase and the follow-up phase. The data were analyzed by using repeated measures analysis of variance: one between-subjects variable and one within-subjects variable and tested of pair differences, using Newman-Keul's Method.

The results were that there was statistically significant interaction at .05 level between the method and the duration of the experiment. The average score of forgiveness in the experimental were higher than the control groups with statistically significant difference at .05 level when measured in the post-test and follow-up phases. The levels of forgiveness average score of the experimental group in the post-test and follow-up phases were higher than the pre-test phase statistically significant different at .05 level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามในการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้อภัย.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง.....	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอาชีวศึกษา.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง.....	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	70
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก.....	85
ภาคผนวก ข.....	88
ภาคผนวก ค.....	95
ภาคผนวก ง.....	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวอย่างแบบวัดการให้อภัย.....	54
2	ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษาของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	61
3	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการให้อภัยระหว่างวิธีการทดลองกับ ระยะเวลาการทดลอง.....	65
4	ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	67
5	ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาในการทดลองของนักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง.....	68
6	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎี ยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน- คูลส์ (Newman-Keuls procedure).....	69
7	ค่าดัชนีความสอดคล้องของโปรแกรม (IOC) การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคล เป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	96
8	ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการให้อภัย.....	97
9	ผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณสมบัติ Sphericity ของข้อมูล โดยใช้วิธีของ Mauchly mauchly's test of sphericity.....	98

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2	การสุ่มตัวอย่างการวิจัย.....	52
3	แบบแผนการวิจัย.....	56
4	แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษาในระยะ ก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	63
5	แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษาใน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	64
6	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองต่อคะแนนเฉลี่ย การให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา.....	67

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การให้อภัย (Forgiveness) เป็นสิ่งจำเป็นในทุกสังคม ยิ่งตัวเราขับเคลื่อนด้วยอารมณ์มากแค่ไหน ก็ควรมีภูมิด้านทานที่เข้มแข็งมากขึ้นเท่านั้น สังคมต้องการการให้อภัยซึ่งกันและกัน เมื่อเราไม่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ก็จะนำมาซึ่งความขัดแย้ง การทะเลาะโต้เถียงด้วยความเกลียดชัง ความรุนแรง รวมไปถึงการก่ออาชญากรรม สงครามทางความเชื่อหรือเชื้อชาติ ดังเช่นกรณีนักศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย บริเวณห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง จนมีผู้เสียชีวิต 1 คน (CH7NEWS ออนไลน์, 2560) หรือ กรณีนักเรียนอาชีวะที่ร่วมกันก่อเหตุยิงถล่มใส่่นักเรียนโรงเรียนคู่อริ มีนักเรียนบาดเจ็บสาหัส 1 คน โดยแจ้งข้อหาร่วมกันมีอาวุธปืน และร่วมกันพกพาอาวุธปืนไปในที่สาธารณะส่งศาลเยาวชนและครอบครัวกลางแล้ว ขณะที่นักเรียนคู่อริ อาจารย์ได้ประสานตำรวจจะพาเข้ามอบตัวทั้ง 3 คน (CH7NEWS ออนไลน์, 2560) หรือว่านักศึกษาปี 1 วิทยาลัยชื่อดังเขตแหลมฉบัง ชลบุรี เกิดการทะเลาะวิวาทบริเวณลานจอดรถหลังห้างสรรพสินค้าฮาร์เบอร์มอลล์แหลมฉบัง และมีการขับรถกระบะไล่ชนคู่อริที่ขับรถจักรยานยนต์หนีจนเสียชีวิต 1 รายและบาดเจ็บ 2 ราย (ASTV ผู้จัดการออนไลน์, 2558) เป็นต้น จะเห็นได้ว่าความรุนแรงที่เกิดจากการไม่ให้อภัยซึ่งกันและกัน การเข้าใจผิด หรือแม้แต่การไม่เห็นอกเห็นใจผู้อื่น อาจก่อให้เกิดความเสียหาย เกิดการเสียชีวิต หรือการได้รับบาดเจ็บขึ้นได้

วิธีหนึ่งในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ คือ การส่งเสริมการให้อภัยที่เกิดจากการขัดแย้งกัน ให้อภัย คือการตอบสนองที่จะลดอารมณ์เชิงลบทั้งในความรู้สึก ทางความคิดและทางการกระทำ (Masi Noor, 2008) สังคมไทยในปัจจุบันการไม่ให้อภัยในปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างสถาบันของวัยรุ่นไทย มีความรุนแรงมากขึ้นทุกวัน ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายอย่างไม่สมควรที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น การให้อภัยและการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้อภัยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง (วิดา ระย้านิล, 2553) McCullough (1995, 1997, 2001) สนใจและศึกษาความหมาย กระบวนการเกิดขึ้นของลักษณะการให้อภัย ความสัมพันธ์ของการให้อภัยกับแนวคิดเชิงศาสนา จิตวิญญาณและความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของการให้อภัย เพื่อสร้างองค์ความรู้และพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาการให้อภัย (Psychology of forgiveness)

การให้อภัยเป็นสิ่งที่อยู่ภายในบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ของบุคคลในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเชิงบวก ต่อการกระทำผิดของผู้อื่นที่มีต่อเรา ที่เกิดขึ้นในบริบทระหว่างบุคคลและปัจเจก ที่ก่อให้เกิดการให้อภัยมากที่สุด คือ การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) (McCullough, Pargament & Thoresen, 2000) ซึ่งการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) นั้นเป็นบันไดก้าวแรก ที่บุคคลนั้นจะสามารถเป็นผู้ให้อภัยที่ดี (McCullough, Worthington and Rachal, 1997) ได้ให้ คำจำกัดความของการให้อภัยไว้ว่า เป็นการเปลี่ยนแรงจูงใจ ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 1) ลดแรงจูงใจในการแก้แค้น 2) ลดการหนีจากความสัมพันธ์ และ 3) เพิ่มแรงจูงใจในความหวังดีและการคืนดี เป็นการเปลี่ยนแปลงโดยการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแทนการตอบสนองในทางที่ทำลาย ความสัมพันธ์ลง ซึ่งเป็นองค์ประกอบของแรงจูงใจในการให้อภัย

ในด้านสัมพันธภาพ การให้อภัยก่อให้เกิดการลดความตึงเครียดในความขัดแย้งลง บุคคลที่มีการให้อภัยกับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้ที่ให้อภัยมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดีขึ้น บางครั้งความโกรธเป็นสิ่งที่ทำลายสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ดังนั้น ถ้ามีการให้อภัยจะก่อให้เกิดการฟื้นฟูสัมพันธภาพที่ดีต่อไปได้ หรืออย่างน้อยที่สุด คือ ไม่มีลักษณะของการทำลายกัน (Enright, 2008 อ้างถึงใน รัก ชุณหกาญจน์, 2556) การให้อภัย (Forgiveness) สามารถช่วยลดความรู้สึกของการแก้แค้น ความโกรธและความหวาดระแวง ต่อกลุ่มผู้ที่กระทำผิดที่ผ่านมา พร้อมกับการเพิ่มความเข้าใจ ความรู้สึกและสัมพันธภาพกับผู้อื่น การให้อภัยเป็นการช่วยเหลือในการฟื้นฟูความสัมพันธ์ที่ขัดแย้ง กลุ่มสังคมในปัจจุบันมีความขัดแย้งที่แตกต่างกัน เป็นความขัดแย้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ทั้งในครอบครัวและในสังคม ซึ่งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจะค่อยๆ ก่อตัวจนกลายเป็นไม่สามารถให้อภัยกันได้ จนถึงกลายเป็นความโกรธแค้นและอารมณ์เชิงลบอื่นๆอีกมากมาย (Ai Juan, 2014) การให้อภัยเป็นการเสริมสร้างความสงบสุขให้แก่สังคม เป็นการให้ความรักแก่เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน สามารถที่จะให้อภัยได้ทั้งต่อตนเอง ต่อสถานการณ์ และต่อผู้อื่น (เจนจิรา เพื่อนฝูง, 2556) เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้ตนเองสามารถอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่น ได้อย่างสงบสุข และเมื่อมีความไว้วางใจในความเชื่อมั่นที่ดีในตนเองนั้นจึงเกิดการให้อภัยกัน (Sabina Cehajic, 2008)

นักเรียนอาชีวศึกษา เป็นวัยที่มีอายุอยู่ระหว่าง 15-20 ปี เป็นช่วงวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ที่มีความต้องการปรับตัวจากวิถีชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในหลายด้าน โดยเฉพาะทางด้านสังคม ในเรื่องการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นทั้งในสถาบันเดียวกันและต่างสถาบัน วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเกิดอารมณ์เชิงลบหรือการไม่ให้อภัยได้ง่าย และค่อนข้างมีอารมณ์ที่รุนแรง มีการตอบโต้ต่อสิ่งทำให้เกิดความขุ่นเคืองใจอย่างรวดเร็ว ตามความรู้สึกที่ตนเองนั้นได้รับ วัยรุ่นจึงเป็นกลุ่มที่น่าจะได้รับการพัฒนาการให้อภัย (รัก ชุณหกาญจน์, 2556) ความขัดแย้ง

ในระดับกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาสามารถเกิดขึ้นได้ในกลุ่มเพื่อนที่อาจจะถูกถามจนไปสู่การเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาได้ เช่น การใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ การแสดงออกถึงความก้าวร้าว เกิดภาวะการณ์การแข่งขันกัน รวมถึงการมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน (อะเคื่อ กุลประสูติดิติก, 2555) การส่งเสริมให้วัยรุ่นมีความเข้าใจถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเองและสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสม มีความเข้าใจในเรื่องการรู้จักให้และ การรู้จักรับ รู้จักการเคารพในความเป็นมนุษย์ของผู้อื่นอย่างเท่าเทียม เป็นสิ่งที่ควรมีการสนับสนุน เพื่อให้ตัววัยรุ่นเองนั้นสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้ รวมถึงไม่ก่อให้เกิดปัญหา และมีความสุขในการใช้ชีวิตมากขึ้น (กนกวรรณ ชูชาติไทย, 2551) ผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนอาชีวศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะทำความเข้าใจกับความเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นและการปรับตัวใหม่ในสังคมที่เปลี่ยนไปจากเดิม มีความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น อยู่ร่วมกับผู้อื่นและดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสม การให้การปรึกษาเป็นหนึ่งในวิธีการที่เกิดจากการสร้างสัมพันธภาพที่จะสามารถช่วยเหลือและพัฒนาความรู้สึกให้เกิดการให้อภัยได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข เนื่องจากการให้การปรึกษานั้น ช่วยเหลือความรู้สึกและจิตใจของบุคคล ให้บุคคลได้ตระหนักรู้ในตนเอง พร้อมทั้งเข้าใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกนักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การจังหวัดชลบุรี จากการสัมภาษณ์อาจารย์ฝ่ายปกครองในเรื่องของความขัดแย้ง ความรุนแรง การทะเลาะวิวาทที่อยู่สามอันดับต้น ในปี พ.ศ. 2560

การให้การปรึกษาต่อการให้อภัย เป็นการสร้างรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือที่มีความหลากหลาย ในการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดการให้อภัยที่เหมาะสมกับปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านสัมพันธภาพ ปัญหาของการเป็นผู้ถูกกระทำ และความต้องการให้อภัยของผู้กระทำผิด จากผลการวิจัยแม้จะสะท้อนให้เห็นว่า วัยรุ่นมีลักษณะการให้อภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างให้อภัย แต่ก็ยังมีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดการไม่ให้อภัยได้ เช่น อารมณ์เชิงลบต่าง ๆ ดังนั้นวัยรุ่นยังคงอยู่ในสถานะที่ควรจะได้รับการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีการให้อภัยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการให้อภัยผู้อื่น (รัก ชุณหกาญจน์, 2556) การให้การปรึกษากลุ่มจะช่วยให้วัยรุ่นที่มีลักษณะปัญหาที่เหมือน ๆ กัน คล้ายคลึงกัน ดังเช่น ความรู้สึกโกรธเคืองเพื่อนสนิท หรือเพื่อนร่วมชั้นเรียน เป็นต้น ได้มาร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกันหลายคน (ภัทรพร จำรัสเลิศสัมฤทธิ์, 2556) แนวทางของ Rogers มีพื้นฐานมองมนุษย์ในทางบวก มนุษย์มีแนวโน้มที่จะไปสู่การแสวงหาเพื่อที่จะพัฒนาไปสู่ภาวะสัจการแห่งตน มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า มีความเชื่อถือ และความไว้วางใจได้ มีอิสรภาพในการตัดสินใจเลือกวิถีชีวิตของตนเอง (ธีรวรรณ ธีระพงษ์, 2550) (Rogers, 1975) อ้างถึงใน ศิริธร เรียบสันเทียะ, 2553) กล่าวว่า มนุษย์เรียนรู้ที่จะไม่ใช้ความรุนแรงได้ รวมถึงความสามารถในการเข้าถึงจิตใจก็เป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้เช่นกัน

การให้การปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ที่พัฒนาโดยคาร์ล แรมสัน โรเจอร์ส (Carl Ramson Rogers) ตามแนวคิดของ Rogers คือ การให้การปรึกษาที่ให้น้ำหนักกับการมีสัมพันธภาพระหว่าง ผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการปรึกษา เช่น การยอมรับผู้รับการปรึกษา การสร้างบรรยากาศในทางบวก ไม่ประเมินหรือตัดสิน จึงเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ Rogers ยังให้ความสำคัญกับการสะท้อนความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา การจัดการแก้ไขความไม่สอดคล้องกันระหว่างตนเองและคนที่แท้จริง โดยเพิ่มความสัมพันธ์ของบุคคล ดังนั้น จึงได้ชื่อว่าการให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง ซึ่งบุคคลในที่นี้มีได้หมายถึง ผู้รับการปรึกษาเท่านั้น แต่เป็นความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกิดขึ้นระหว่างผู้รับการปรึกษากับผู้ให้การปรึกษา (Capuzzi & Douglas, 1999 อ้างถึงใน อนุพงษ์ แก้วของแก้ว, 2552) การให้การปรึกษาจะเน้นให้ผู้รับการปรึกษาได้ระบายความรู้สึกที่อยู่ภายใน ความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งที่อยู่ภายในตนเองออกมา โดยมีผู้ให้การปรึกษาให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เข้าใจในตนเอง และสามารถมองเห็นแนวทางช่วยเหลือตนเองได้ (พระรัศมี บุตรดีคำ, 2551) ผู้วิจัยเห็นว่า การให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-centered therapy group counseling) จะช่วยให้บุคคลได้มองเห็นความสำคัญของอารมณ์ ความรู้สึกและความเชื่อมั่นในศักยภาพของตัวเองบุคคล การให้การปรึกษากลุ่มมีการสร้างสัมพันธภาพที่อบอุ่นเกิดความไว้วางใจและฝึกให้บุคคลในกลุ่มมีความรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมของตนเอง รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่นในกลุ่ม เพื่อเกิดความเข้าใจและยอมรับถึงผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการกระทำของตน และเริ่มเรียนรู้ในตระหนักและเข้าใจในตนเองมากขึ้นตลอดจนมีแนวทางในการดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง อันนำไปสู่การอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้โอภักข์ของนักเรียนอาชีวศึกษา เพื่อให้เกิดการให้โอภักข์ต่อกันตลอดจนการมีสัมพันธภาพที่ดีร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนอาชีวศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยที่สามารถเข้าใจในตนเอง เข้าใจในความรู้สึก ความคิดและพฤติกรรมในทางบวกได้มากขึ้น รู้จักรักและให้โอภักข์กับผู้อื่น มีความตระหนักรู้ในตนเอง เข้าใจและยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งลดความรุนแรง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและมีสัมพันธภาพที่ดีร่วมกันผู้อื่น สามารถดำเนินชีวิตในประจำวันร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามในการวิจัย

การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีผลต่อการให้โอภักข์ได้หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง
2. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยในระยะหลังการทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุม
3. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยในระยะติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุม
4. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยหลังการทดลอง สูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง
5. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยหลังการทดลองในระยะติดตามผล สูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แนวทางให้ผู้รับการปรึกษาเกิดการให้อภัย มีความเข้าใจความรู้สึก ความคิดในทางบวกของตนเองและเข้าอกเข้าใจผู้อื่น สามารถดำเนินชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ หรือให้คำแนะนำกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. หน่วยงานและสถาบันการศึกษาได้ทราบถึงปัญหาของนักเรียนอาชีวศึกษาในหน่วยงาน และทราบวิธีในการจัดการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นและเป็นแนวทางในการนำไปช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษารายอื่น ๆ ที่มีปัญหาด້ายคล้ายคลึงกัน เพื่อให้เกิดการให้อภัย
3. ได้แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ให้การปรึกษา ครูแนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษานักจิตวิทยา ตลอดจนหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือการให้อภัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพณิชยการ จังหวัดชลบุรี จำนวน 58 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนอาชีวศึกษา ปีการศึกษาภาคฤดูร้อน 2561 โดยการทำแบบวัดการให้อภัย และมีคะแนนจากแบบวัดการให้อภัยที่ใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับจากระดับน้อยที่สุด ถึงปานกลาง สอบถามความสมัครใจก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษา โดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน เพื่อนำมาเข้าร่วมกลุ่มโปรแกรมการปรึกษา

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น (Independent variable)

2.1.1 วิธีการให้การปรึกษา

2.1.1.1 การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

2.1.1.2 การไม่ได้รับการปรึกษา

2.1.2 ระยะเวลาการทดลอง แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

2.1.2.1 ระยะก่อนการทดลอง (Pre-test)

2.1.2.2 ระยะหลังการทดลอง (Post-test)

2.1.2.3 ระยะติดตามผล (Follow up)

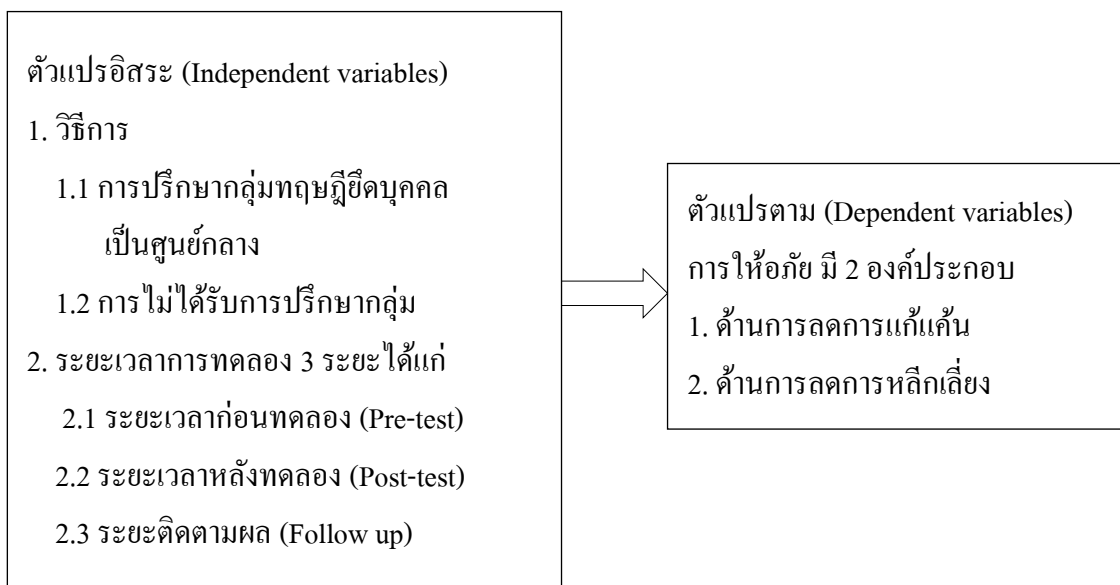
2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable)

2.2.1 การให้อภัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระใช้การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางของ Carl Rogers

ตัวแปรตามใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีของ (McCullough et al., 1997) ที่มีองค์ประกอบของการให้อภัย 3 องค์ประกอบ 1) การลดการหลีกเลี่ยง ความเห็นห่าง 2) การสร้างเสริมมิตรภาพ 3) การลดการแก้แค้น วิจัยในประเทศไทยนั้น (อะเคื่อ กุลประสูติติก, 2555) ได้พัฒนาแบบวัดการให้อภัยตามแนวคิดทฤษฎีของ McCullough et al., 1997 ที่เหมาะสมกับในบริบทสังคมไทย มี 2 องค์ประกอบ คือ ด้านการลดการแก้แค้นและหลีกเลี่ยง ผู้วิจัยจึงสนใจนำแบบวัดการให้อภัยของ (อะเคื่อ กุลประสูติติก, 2555) มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้อภัย (Forgiveness) หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก ความคิด พฤติกรรม ที่แสดงออกมาทั้งทางกาย วาจาและใจ การให้อภัยเป็นการลดความรู้สึกของการแก้แค้น ความโกรธ และความหวาดระแวง ต่อบุคคลผู้ที่กระทำความผิดต่อตนเองที่ผ่านมา พร้อมกับการเพิ่มความเข้าใจ ความรู้สึกต่อผู้ที่กระทำความผิดต่อตนเอง ให้เป็นไปในทิศทางทางบวก เพื่อรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น การให้อภัยเป็นการช่วยเหลือในการฟื้นฟูจากความสัมพันธ์ที่ขัดแย้งกันให้ดีขึ้นการให้อภัย มี 2 องค์ประกอบ คือ ด้านการลดการแก้แค้นและหลีกเลี่ยง

1.1 การลดการแก้แค้น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกทั้งการคิด ความรู้สึกและการกระทำ ต่อบุคคลผู้ที่เข้ามาคุกคามร่างกายและหรือจิตใจ ด้วยการลด ละ เลิกแรงจูงใจโต้ตอบ ที่ก่อให้เกิดความรุนแรง ปฏิกริยาโต้ตอบ การประจาน การเอาคืน การอาฆาตพยาบาท หรือพฤติกรรมใด ๆ ที่มุ่งทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด ทุกข์ทรมาน เสียหน้า เสียหาย เสียชื่อเสียง

1.2 การลดการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกทั้งการคิด ความรู้สึกและการกระทำ ต่อบุคคลผู้ที่เข้ามาคุกคามร่างกายและหรือจิตใจ ด้วยการลด ละ เลิกแรงจูงใจที่จะเกิด การแสดงอาการเหม็นเฉย หลบหน้า หลีกหนี พร้อมกับการไม่ถือโทษโกรธเคืองต่อกัน มีการติดต่อ พบปะ พุดคุยตามปกติ ไม่พุดรื้อฟื้นเรื่องราว ยังคงความสัมพันธ์ที่ดี เช่น ปกติที่เคยปฏิบัติ

2. การปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การที่ผู้นำกลุ่มจัดขึ้น เพื่อช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม จำนวน 10 คน ที่มีปัญหาหรือความต้องการคล้ายคลึงกัน ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักหรือรับรู้ เข้าใจเกี่ยวกับตนเองมากขึ้น รวมทั้งแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ กล้าเผชิญปัญหา มีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม รับฟังความคิดเห็น และความรู้สึกของสมาชิกคนอื่นๆภายในกลุ่ม ภายใต้บรรยากาศแห่งการยอมรับและความไว้วางใจ การปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางเห็นถึงความสำคัญทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกและสภาวะที่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งมีทักษะที่ดีต่อมนุษย์ เป็นการให้การปรึกษาที่เน้นทางด้านสัมพันธภาพ ที่เกิดจากผู้นำกลุ่มส่งต่อให้สมาชิกกลุ่ม จึงเกิดความไว้วางใจ ลดการใช้กลไกการป้องกันตนเอง และเกิดความรู้สึกในทางบวก เมื่อผู้นำกลุ่มมียอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข ทำให้สมาชิกกลุ่มยอมรับในตนเองพร้อมกับยอมรับและเข้าใจผู้อื่นด้วย มีความเชื่อมั่นและมีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนตนเองไปในทิศทางบวก พร้อมทั้งสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

การปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ผู้นำกลุ่ม ต้องมีความจริงใจ ยอมรับผู้อื่นอย่างไม่มีเงื่อนไข มีความรู้สึกร่วมและเข้าใจผู้อื่นอย่างแท้จริง ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว เป็นพื้นฐานของทักษะการปรึกษา ความเชื่อมั่นในศักยภาพของบุคคล เชื่อว่ากลุ่มสามารถพัฒนาได้ ตามทิศทางที่สมาชิกต้องการ บรรยากาศการยอมรับ การไว้วางใจ จะส่งเสริมสมาชิกให้เปิดเผยตนเอง แสดงความรู้สึกที่แท้จริง ตระหนักรู้ตนเองมากขึ้น มีสัมพันธภาพกับผู้อื่นมากขึ้นการจัดกลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางนัดพบสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละประมาณ 60-90 นาที จำนวนครั้ง 12 ครั้ง

4. นักเรียนอาชีวศึกษา (Vocational students) หมายถึง บุคคลที่เรียนหลักสูตรที่เน้นทางด้านสายอาชีพ เยาวชนที่ศึกษาในระดับนี้จะมียุระหว่าง 15-20 ปี เป็นนักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ จังหวัดชลบุรีปีการศึกษาภาคฤดูร้อน 2561

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรี ในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวคิดในการศึกษา โดยรวบรวมจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมในประเด็นและเนื้อหาที่สำคัญ โดยมีการรวบรวมนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้อภัย
 - 1.1 ความหมายของการให้อภัย
 - 1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้อภัย
 - 1.3 องค์ประกอบของการให้อภัย
 - 1.4 ประโยชน์ของการให้อภัย
 - 1.5 แนวคิดทฤษฎีการให้อภัยของ แมคคัลลัฟ
 - 1.6 การประเมินการวัดการให้อภัย
 - 1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้อภัย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 - 2.1 แนวคิดสำคัญของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 - 2.2 องค์ประกอบของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 - 2.3 ความหมายของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 - 2.4 ขั้นตอนของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 - 2.5 กระบวนการกลุ่มของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 - 2.6 บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 - 2.7 เทคนิคของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 - 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอาชีวศึกษา
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอาชีวศึกษา
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอาชีวศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้อภัย

ความหมายของการให้อภัย

การศึกษาการให้อภัยเริ่มต้นมาจากการศึกษาในบริบทการให้อภัยระหว่างบุคคล โดยเป็นหัวข้อในการศึกษาและพัฒนากันอย่างกว้างขวางในสาขาจิตวิทยาการปรึกษา และจิตวิทยาคลินิก

McCullough et al. (1997) ให้ความหมายของการให้อภัยไว้ว่า การให้อภัย (Forgiveness) หมายถึง รูปแบบของการเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจของบุคคลที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์ในทางลบ โดยบุคคลลดแรงจูงใจที่จะโต้ตอบหรือแก้แค้น ลดแรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงจากบุคคลที่ทำให้ขุนเคือง และเพิ่มแรงจูงใจในความหวังดีที่จะกลับมาคืนดีกันและมีมิตรภาพที่ดีต่อบุคคลนั้น

McCullough and Worthington (1999) กล่าวว่าไว้ว่า การให้อภัย มีรากฐานมาจากแนวคิดทางด้านศาสนา โดยเฉพาะศาสนาที่นับถือพระเจ้าว่าเป็นผู้ให้อภัยให้กับสาวกเสมอ ได้แก่ ศาสนายิว ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม งานวิจัยเรื่องการให้อภัยในอดีตจึงจะเป็นการศึกษาโดยการอ้างอิงจากศาสตร์ทางด้านปรัชญา และศาสนาทั้งสิ้น ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีการศึกษาและพัฒนาอย่างกว้างขวางในศาสตร์จิตวิทยา

McCullough (2001) ให้ความหมายว่า การเปลี่ยนแนวคิดใหม่ของแรงจูงใจทางลบ ให้เป็นแรงจูงใจทางบวก ทำให้เกิดการประนีประนอมอย่างยิ่งแก่ผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึง 2 องค์ประกอบที่เป็นลักษณะของการให้อภัย คือ ลดแรงจูงใจทางลบและเพิ่มแรงจูงใจทางบวก

Miranda and Steel (2001 อ้างถึงใน รัก ชุณกาญจน์, 2556) การให้อภัย คือ การยอมให้ปลดปล่อย การละเว้นโทษและการยอมรับอย่างหนักแน่น ต่อสาเหตุทั้งหมดของการกระทำผิด หรือภาวะลำบากที่เกิดขึ้น แนวคิดและประโยชน์ของการให้อภัยได้รับการพิสูจน์ทั้งในความคิดเชิงศาสนา สังคมศาสตร์และทางการแพทย์ ในเบื้องต้นการให้อภัยได้รับการพิจารณาในประเด็นของบุคคล ซึ่งประกอบด้วย การให้อภัยตนเอง ทั้งในกรณีของบุคคลที่ได้รับการให้อภัยหรือในกรณีของสัมพันธภาพของผู้ที่ให้อภัยและผู้ที่ได้รับการให้อภัย ในบางบริบทการให้อภัยอาจได้รับการยอมรับ โดยปราศจากความคาดหวังในการฟื้นฟูความถูกต้องหรือชดเชย และปราศจากการตอบสนองจากผู้ที่ทำให้ผิดในทุกด้าน เช่นการให้อภัยกับบุคคลที่ขาดการติดต่อกับผู้อื่น หรือเสียชีวิตไปแล้ว

Thompson et al. (2005 อ้างถึงใน รวีตา ระย้านิล, 2553) ให้นิยามการให้อภัยในกรอบของการรับรู้ของบุคคลที่มีต่อการกระทำผิด ซึ่งเปลี่ยนการตอบสนองต่อผู้กระทำผิด การกระทำผิด และผลสืบเนื่องที่ติดตามมาจากการกระทำผิดนั้น จากในทางลบให้เป็นไปในทางบวกหรือกลาง ๆ โดยแหล่งการกระทำผิดหรือเป้าหมายของการให้อภัยอาจเป็นตนเอง บุคคลอื่น กลุ่มบุคคลอื่น หรือสถานการณ์ที่อยู่เหนือการควบคุมของใคร เช่น การป่วยไข้ เคราะห์ร้าย และภัยพิบัติ ก็ได้

Enright et al. (2008 อ้างถึงใน รัก ชุณกาญจน์, 2556) ให้ความหมายของการให้อภัยว่าเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดความสุข โดยมีความเต็มใจที่จะเลิกความรู้สึกขุ่นเคืองใจ เลิกการตัดสินใจที่จะปฏิเสธและการเมินเฉยต่อผู้ที่กระทำผิด แล้วแทนที่ด้วยการให้ความเมตตา กรุณา มีความใจกว้าง และมีความเมตตากับบุคคลเหล่านั้น การให้อภัยมีข้อจำกัดคือ การให้อภัยสามารถจะทำได้เฉพาะกับบุคคลและบุคคลสามารถให้อภัยกับบุคคลอื่นได้ ถึงแม้ว่าจะเป็นบุคคลผู้ที่เสียชีวิตไปแล้วก็ตาม

พจนี วัฒนมงคล (2553) การให้อภัย หมายถึง การเปลี่ยนแรงจูงใจ โดยการลดแรงจูงใจในการแก้แค้น ลด การหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ และเพิ่มแรงจูงใจในความหวังดีต่อกลุ่มผู้คุกคาม

ธีรภัทร กุโลภาส (2555) การให้อภัย หมายถึง กรอบการรับรู้ของบุคคลต่อการปฏิบัติมิชอบ ซึ่งเป็นการตอบสนองของบุคคลต่อผู้ที่ปฏิบัติมิชอบหรือการปฏิบัติมิชอบ โดยการตอบสนองต่อผู้ปฏิบัติมิชอบ และการปฏิบัติมิชอบนี้จะถูกแปลงจากด้านลบให้กลายเป็นด้านบวกหรือเป็นกลาง ทั้งด้านกาย วาจาและใจ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการให้อภัยประกอบด้วยตัวเอง ผู้อื่น และสถานการณ์ที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบุคคล

อะเคื่อ กุลประสูติคิลก (2555) การให้อภัย หมายถึง การแสดงออกของบุคคลทั้งกาย วาจา และใจ ที่ไม่ถือโทษ โกรธเคืองผู้อื่นที่เข้ามาคุกคามร่างกายและจิตใจ เป็นการเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจของบุคคลที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์ทางลบโดยบุคคลลดแรงจูงใจที่จะโต้ตอบ ลดเจตนาร้าย ลดการอาฆาตแค้น ลดการก้าวร้าวทางวาจา ลดการกระทำทางลบ และเพิ่มแรงจูงใจที่จะกลับมาคืนดีกันและมีมิตรภาพที่ดีต่อบุคคลที่ทำให้ขุ่นเคือง

Noor et.al. (2008) ได้กล่าวไว้ว่า การให้อภัยระหว่างกลุ่มนั้น หมายถึง การตอบสนอง โดยการละอารมณ์ ความคิดและพฤติกรรม ทางลบจากผู้คุกคาม และส่งเสริมอารมณ์ทางบวกในความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม เช่น ความไว้วางใจ และ ความเห็นอกเห็นใจเป็นต้น โดยที่ผลจากการให้อภัยนั้นจะทำให้เกิด 1) ความชัดเจนของบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละกลุ่ม 2) ช่วยเหลือหลุดพ้นจากการถูกตำหนิ หรือการถูกตำหนิ 3) ช่วยให้หมดความคับแค้นใจ และ 4) เกิดความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเสนอเพิ่มเติมอีกว่า แนวคิดการให้อภัยระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่มมีความใกล้เคียงกันมาก และการให้อภัยระหว่างกลุ่มจะต้องอาศัยข้อมูลของการให้อภัยระหว่างบุคคล ด้วยเช่นกัน

สรุปได้ว่าการให้อภัย หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก ความคิด พฤติกรรมที่แสดงออกมาทั้งทางกาย วาจาและใจ การให้อภัยเป็นการลดความรู้สึกของการแก้แค้น ความ โกรธและ ความหวาดระแวง ต่อบุคคลผู้ที่กระทำผิดต่อตนเองที่ผ่านมา พร้อมกับการเพิ่มความเข้าใจ

ความรู้สึกต่อผู้ที่กระทำผิดต่อตนเอง ให้เป็นไปในทิศทางบวก เพื่อรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น การให้อภัยเป็นการช่วยเหลือในการฟื้นฟูจากความสัมพันธ์ที่ขัดแย้งกันให้ดีขึ้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้อภัย

McCullough et al. (1998) ได้ศึกษารวบรวมปัจจัยที่มีผลอิทธิพลต่อการให้อภัย (Determinants of interpersonal forgiving) มีดังนี้คือ

1. ปัจจัยทางด้านปัญญาและสังคม (Social-cognitive determinants of forgiving)

เป็นปัจจัยที่สนใจตัวแปรเชื่อมโยงระหว่างความสัมพันธ์ทางด้านความคิดและความรู้สึกของผู้ถูกคุกคามและผู้ที่ถูกคุกคาม เช่น ตัวแปรความรู้สึกเห็นอกเห็นใจที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับการให้อภัย และตัวแปรการคิดใคร่ครวญเกี่ยวกับเหตุการณ์ ซึ่งจะเป็่สิ่งเร้ากระตุ้นให้บุคคลรู้สึกเครียด และบางครั้งผู้ถูกคุกคามอาจแสดงความก้าวร้าวเมื่อการถูกคุกคามนั้นมีผลไปทำลายการรับรู้คุณค่าแห่งตน (Self-esteem)

ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์เฉพาะคู่กรณี ตัวแปรที่สำคัญคือ การคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น (Affective empathy) เนื่องจากการให้อภัยเกี่ยวข้องกับตัวแปรหลายตัวแปร เช่น การคิดลึนว่าเป็นความรับผิดชอบของใครและกล่าวโทษ การรับรู้เจตนา ความร้ายแรงและความสามารถในการหลบเลี่ยงไม่ให้เกิดการกระทำผิด สาเหตุทั้งหลายนี้จึงเป็นสาเหตุของทั้งการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น และเป็นสาเหตุของการให้อภัย

ตัวแปรทางปัญญาอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยทางลบของการให้อภัย คือ การหมกมุ่นครุ่นคิด (Rumination) เกี่ยวกับการกระทำผิด การหมกมุ่นทั้งในความคิด ภาพ และอารมณ์ทำให้เกิดความทุกข์ภายในตัวบุคคลที่ยังคงอยู่ และมีส่วนรักษาแรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงการติดต่อหรือแสวงหาการแก้แค้นตอบโต้ผู้ที่กระทำผิด

2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์การคุกคาม (Offense-related determinants of forgiving)

เป็นปัจจัยที่แสดงถึงความเป็นมาของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการให้อภัยของผู้ถูกคุกคามด้วย เช่น ตัวแปรความรุนแรงของเหตุการณ์ นั่นคือ ถ้าเหตุการณ์ถูกรับรู้ว่ามี ความรุนแรงมาก ผู้ถูกคุกคามก็จะให้อภัยน้อยลง และตัวแปรการขอโทษ คือ ถ้ามีการแสดงการขอโทษ ผู้ถูกคุกคามจะให้อภัยได้มากขึ้นนอกจากการขอโทษจะส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มให้อภัยมากขึ้นโดยตรงแล้วยังส่งผลทางอ้อมผ่านตัวแปรทางปัญญาสังคมเช่น การเข้าใจในความรู้สึกผู้อื่นด้วย

3. ปัจจัยความสัมพันธ์ของผู้ที่กระทำผิด (Relational determinants of forgiving)

เป็นปัจจัยที่มีแนวคิดมาจากทฤษฎีการพึ่งพาอาศัยกัน (Kelly & Thaubault, 1987 อ้างถึงใน McCullough et al., 1998) ซึ่งอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์และการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างผู้ถูกคุกคามและผู้คุกคาม คือ บุคคลจะให้อภัยมากขึ้น ถ้ามีความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคลนั้นมีความพึงพอใจ ความใกล้ชิด และมีความผูกพันกันสูง McCullough et al. ได้แบ่งตัวแปรในปัจจัยนี้ออกเป็น 7 ประเด็น ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด 2) การมีความสัมพันธ์กันเป็นระยะเวลานาน 3) ความสัมพันธ์ที่กำลังจะพัฒนามากขึ้น 4) ความสัมพันธ์แบบคหกรรมหมู่ 5) การแบ่งปันเรื่องราวในอดีตร่วมกัน 6) ผู้ถูกคุกคามตีความเหตุการณ์ว่าทำให้เกิดผลดีกับตน และ 7) ผู้ถูกคุกคามจะแสดงการรับผิดชอบและแก้ไขผลทางลบที่เกิดขึ้นนั้น ซึ่งตัวแปรทั้ง 7 เป็นตัวส่งเสริมให้บุคคลได้มีการให้อภัยมากขึ้น

McCullough et al. (1998) เชื่อว่ามีหลาย ๆ สาเหตุที่ทำให้คุณภาพความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการให้อภัย เช่น การมีแรงจูงใจที่จะรักษาความสัมพันธ์ ช่วยให้บุคคลเข้าใจในความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่ง หรือช่วยให้สามารถตีความว่าผู้กระทำผิดมีเหตุผลเพียงพอหรือเป็นความหวังดี นอกจากนี้ความสัมพันธ์ที่แนบแน่นยังเพิ่มโอกาสให้ผู้กระทำผิดได้ขอโทษ หรือแสดงความสำนึกผิดทั้งทางวาจาและภาษาท่าทางอื่น ๆ หรือเพิ่มโอกาสในการแก้ไขผลกระทบจากการกระทำผิดนั้น ๆ

4. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ (Personality-level determinants of forgiving)

เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการให้อภัย เป็นลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการให้อภัยผู้อื่น คือ องค์ประกอบความเป็นมิตร (Agreeableness) ในบุคลิกภาพแบบ 5 องค์ประกอบ (Big five personality) และตัวแปรอื่น ๆ เช่น ลักษณะการระบุนสาเหตุในการให้อภัย การหมกมุ่นครุ่นคิด หรือการพยายามคิดถึงเรื่องอื่นแทนการคิดถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด เจตคติต่อการแก้แค้น และรูปแบบทั่วไปของบุคคลในการตอบสนองต่อความโกรธ ปัจจัยเหล่านี้อาจส่งผลต่อการให้อภัย โดยผ่านกระบวนการทางความคิดหรือทางความรู้สึกเกี่ยวกับความผิดหรือผู้กระทำผิด นอกจากนี้ยังมีตัวแปรเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนา ซึ่งอาจมีส่วนเสริมสร้างการให้อภัย เสมือนเป็นบรรทัดฐานของบุคคลในเรื่องการแก้ปัญหาการละเมิดระหว่างบุคคล

แม้ว่าได้แบ่งปัจจัยที่มีผลต่อการให้อภัยระหว่างบุคคลเป็น 4 ประเด็นดังกล่าวมานั้น แต่ตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดและเป็นตัวแปรส่งผ่านให้เกิดการให้อภัย ได้แก่ การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) นั่นเอง

จากปัจจัยมีผลอิทธิพลต่อการให้อภัยดังกล่าวมาข้างต้น แมคคัลลัฟได้แบ่งปัจจัยเป็น 4 ปัจจัย ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 เป็นตัวแปรเชื่อมโยงระหว่างความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดการให้อภัยทั้งด้านความคิด ความรู้สึก หรือเหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผ่านมา ซึ่งผ่านกระบวนการทางด้านความคิด หรือความรู้สึกกับความผิดหรือผู้กระทำผิด เพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจไปในทิศทางบวก ส่งผลให้เกิดการเสริมสร้างการให้อภัย ตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการให้อภัยคือ การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

องค์ประกอบของการให้อภัย

McCullough and Worthington (1999) ได้เสนอถึงลักษณะ 3 ประการของการให้อภัยระหว่างบุคคลไว้ ดังนี้

1. การให้อภัยจะเกิดขึ้นเมื่อเรื่องที่ถูกคนรับรู้ว่าเป็นการกระทำเพียงการกระทำเดียวหรือหลาย ๆ การกระทำของคนนั้น เป็นอันตรายเป็นสิ่งเลวร้ายไม่ยุติธรรมและผิดศีลธรรม
2. ภายหลังจากรับรู้มีการตอบสนองทางอารมณ์ (โกรธหรือกลัว) การตอบสนองทางด้านแรงจูงใจ (ปรารถนาที่จะหลีกเลี่ยงหรือเข้าไปทำร้ายร่างกาย) การตอบสนองทางการคิด (ต่อต้านสูญเสียความเคารพหรือความภาคภูมิใจที่มีต่อคนที่ทำร้ายเรา) หรือการตอบสนองทางพฤติกรรม (หลีกเลี่ยงหรือก้าวร้าว) ซึ่งทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลนั้นเลวร้ายลง
3. การให้อภัยเป็นการตอบสนองทางแรงจูงใจ อารมณ์การคิด และพฤติกรรมให้มีแนวโน้มของการปรองดองความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากขึ้น

Snyder and Lopez (2007, pp. 280-283 อ้างถึงใน รัก ชุณกาญจน์, 2556) ได้กล่าวถึงลักษณะของการให้อภัยว่า ลักษณะของการให้อภัยของคนนั้น ประกอบไปด้วย การให้อภัยตนเอง การให้อภัยผู้อื่นและการให้อภัยต่อสถานการณ์ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

ลักษณะที่ 1 คือ การให้อภัยตนเอง (Forgiving oneself) ได้รับการให้คำจำกัดความว่าเป็นการปลดปล่อยความขุ่นเคืองใจที่มีต่อตนเอง เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจการกระทำผิดที่ผิดพลาดหรือการกระทำผิดของตนเอง ซึ่งทำให้บุคคลเลิกหรือยุติความรู้สึก และการกระทำในเชิงลบที่เป็นการทำลายตนเอง เช่นความรู้สึกผิด (Guilt) หรือความละอายใจ (Shame) ในการบำบัดทางคลินิก ผู้บำบัดต้องมีการเตรียมความพร้อมสำหรับความจำเป็นในการใช้การให้อภัยตนเองอยู่เสมอ เมื่อผู้รับการบำบัดกำลังเกิดความรู้สึกผิด หรือมีความละอายใจต่อการกระทำของตน ซึ่งอาจจะสะท้อนมากับคำพูดเช่น “ฉันเป็นคนเลว” โดยเฉพาะความรู้สึกที่แสดงถึงความละอายใจที่มีต่อสถานการณ์ อันส่งผลกระทบต่อมุมมองสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับตนเองทั้งหมดเช่น การไม่มีอำนาจการไม่มีความสามารถ และความรู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า ในทางตรงกันข้ามความรู้สึกผิดจะตอกย้ำมุมมองเชิงลบที่มีต่อตนเองเฉพาะในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเช่น “ฉันได้ทำสิ่งที่เลวร้าย” บุคคลที่มีความรู้สึกผิด มักจะมีความรู้สึกสำนึกผิดและมักจะเสียใจกับบางสิ่งที่ได้ทำลงไป เพื่อที่จะแก้ไขความรู้สึกผิดจึงมีการแสดงออกถึงการชดเชยในบางส่วนเช่น การสารภาพ การยอมรับผิด หรือการขอโทษ

ลักษณะที่ 2 คือ การให้อภัยผู้อื่น (Forgiving another person) เป็นการตอบสนองในลักษณะหนึ่งของบุคคลที่มีต่อผู้อื่น ที่ทำให้รู้สึกเจ็บปวดโดยการลดความรู้สึก ความคิด ตลอดจนพฤติกรรมที่ไม่ดีที่มีต่อบุคคลนั้นลง หรือเป็นการเอาชนะตนเอง โดยการเลิกหรือยุติการมีความรู้สึก

มีความคิด และมีพฤติกรรมที่ไม่ดีต่อบุคคลที่กระทำให้เกิดความขุ่นเคืองใจ ซึ่งอาจจะแทนที่ด้วยความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมที่ดีต่อบุคคลที่ก่อให้เกิดความขุ่นเคืองใจ อันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้ให้อภัย

ในการให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เกิดการให้อภัยผู้อื่นอาจเริ่มต้นด้วยการประเมินสัมพันธภาพของบุคคล เนื่องจากที่บุคคลเคยมีสัมพันธภาพที่ดี มีความใกล้ชิดสนิทสนม มีความพึงพอใจในสัมพันธภาพ หรือมีข้อผูกมัดต่อกัน มักจะเป็นปัจจัยที่ดี ซึ่งเอื้ออำนวยให้เกิดการให้อภัยได้ เนื่องจากบุคคลมีความต้องการในการคงสัมพันธภาพนั้นไว้ (McCoullough, 2001)

ลักษณะที่ 3 คือ การให้อภัยต่อสถานการณ์ (Forgiveness of a situation) หมายความว่า การที่บุคคลมีความรู้สึก มีความคิด และมีการกระทำในแง่ลบต่อสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่อยู่เหนือการควบคุมของตนเอง ในบางครั้งบุคคลจะเกิดความรู้สึกโกรธ รู้สึกสูญเสีย รู้สึกเจ็บปวดต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่เหนือการควบคุมตนเองเช่น ภัยธรรมชาติหรือความเจ็บป่วย การแสดงออกของการไม่ให้อภัยต่อสถานการณ์สามารถแสดงออกมาโดยการบ่น การทำลายข้าวของ การย่ำคิดถึงเหตุการณ์นั้น การหลีกเลี่ยง ความต้องการแก้แค้น หรือความรู้สึกกลัวสถานการณ์นั้น ๆ (McCoullough, 2001, p. 49) การต้องเผชิญกับผลของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งไม่สามารถกลับไปแก้ไขได้ และผลที่เกิดขึ้นยังคงอยู่กับบุคคลไปตลอดชีวิต เป็นส่วนสำคัญที่ตอกย้ำถึงความเลวร้ายของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้การไม่ให้อภัยสถานการณ์ จึงดูเหมือนว่าจะบรรเทาไม่ได้ยาก

รวิดา ระขันธ์ (2553) การให้อภัยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

การให้อภัยตนเอง หมายถึง เมื่อบุคคลกระทำบางสิ่งให้ผู้อื่นเจ็บปวดบุคคลได้ทราบถึงการกระทำนั้นของตน ยอมรับต่อความเจ็บปวดหรือความล้มเหลว ความผิดหวังที่ได้รับ บุคคลสามารถเอาชนะความไม่พอใจตนเองและกลับมาเคารพตนเองอีกครั้ง

การให้อภัยผู้อื่น หมายถึง การตอบสนองของบุคคลที่มีต่อผู้ที่กระทำผิด ทำให้บุคคลได้รับความเจ็บปวด โกรธ เสียใจ โดยเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมทางลบต่อคนที่กระทำผิดนั้นไปสู่ภาวะกลางๆ หรือทางบวก

การให้อภัยสถานการณ์ หมายถึง เมื่อมีสถานการณ์บางอย่างที่นำไปสู่ความไม่พอใจ ขัดเคืองใจ เจ็บปวด หรือทำให้ผิดหวัง แต่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นความผิดจากผู้ใด (ทั้งตัวเราและผู้อื่น) จึงรับรู้ว่าสถานการณ์เป็นสาเหตุ เช่น สิ่งแวดล้อมขณะนั้นทำให้เกิดความเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ และบุคคลเปลี่ยนแปลงการตอบสนองทางลบที่เกิดขึ้นไปสู่ภาวะกลาง ๆ หรือทางบวก

อิสระ บุญญะฤทธิ์ (2555) ได้ให้ความหมายของการให้อภัย 5 ด้าน ได้แก่

1. การให้อภัย คือ การเอาชนะท่าทีทางลบที่มีต่อผู้มากระทำไม่ดีต่อตนเอง (Overcoming negative approach towards the offender) การให้อภัยเป็นความพยายามในการเอาชนะความคิดและความรู้สึกทางลบ เป็นกระบวนการภายในบุคคลที่จะละทิ้งหรือควบคุมการกระทำที่ตอบโต้กลับ

2. การให้อภัย คือ การละทิ้งหรือไม่ตัดสินในทางลบ (Abandonment of negative judgment) เป็นการพยายามทำความเข้าใจต่อเหตุผลของผู้ที่มากระทำไม่ดี การไม่ถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด การยอมรับในความผิดพลาดของผู้อื่น พยายามทำความเข้าใจทัศนคติของผู้อื่น และการละทิ้งไม่ตัดสินในทางลบ

3. การส่งเสริมท่าทีทางบวกและให้ความเมตตาต่อผู้ที่มากระทำไม่ดี (Fostering positive approaches and loving-kindness towards the offender) คือ การส่งเสริมความคิดทางบวก การสร้างอารมณ์ทางบวก โดยเอาใจเขามาใส่ใจเรา รวมถึงการสร้างความรู้สึกทางบวกและส่งเสริมการปฏิบัติทางบวก แสดงความเป็นมิตร

4. การตระหนักถึงประโยชน์ของการให้อภัย (Awareness of the benefits of forgiveness) คือบุคคลตระหนักว่าการให้อภัยเป็นหนทางที่นำไปสู่ความสุข และเมื่อตนเองให้อภัยแล้วก็จะได้รับการให้อภัยตอบกลับมาจากผู้ที่มากระทำไม่ดีต่อตนเองด้วย

5. ความเชื่อว่าการให้อภัยเป็นสิ่งที่ดีตามหลักพุทธศาสนา (Forgiveness as Buddhist beliefs) หมายถึง บุคคลเชื่อตามหลักพุทธศาสนาที่ว่า การให้อภัยคือการให้ทานระดับสูงและเป็นกรรมดี

จากลักษณะของการให้อภัยดังกล่าวประกอบไปด้วย การให้อภัยตนเอง การให้อภัยผู้อื่น และการให้อภัยต่อสถานการณ์ทั้ง 3 องค์ประกอบนั้น เป็นการปลดปล่อยความขุ่นเคืองใจที่อยู่ภายในจิตใจที่มีต่อตนเองและลดความรู้สึก ความคิด และการกระทำเชิงลบที่เป็นการทำลายตนเองและทำลายผู้อื่น ส่งผลให้เกิดการปรองดองความสัมพันธ์ต่อผู้อื่นมากขึ้น

ประโยชน์ของการให้อภัย

Enright (2008, pp. 16-17 อ้างถึงใน รัก ชุณกาญจน์, 2556) การให้อภัยทำให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายมีสุขภาพจิตดีขึ้น และพบว่าประโยชน์ของการให้อภัยสามารถสังเกตได้ในขณะที่ทำการปรึกษา โดยผู้ที่ปรึกษาสามารถสังเกตเห็นได้ถึงเปลี่ยนแปลงของผู้รับการปรึกษาในเรื่องของอารมณ์ (Mood) เชิงบวก มุมมองพื้นฐานของชีวิตและความรู้สึก มีความสุขที่เพิ่มมากขึ้นในการปรึกษาผู้ที่มีอาการทางจิตด้วยการให้อภัย พบว่า มีการลดลงของอาการทางจิต เช่น ความซึมเศร้า การมีอารมณ์โกรธที่รุนแรง ความรู้สึกโดดเดี่ยวและอาการหวาดระแวง

Enright (2008, pp. 16-17 อ้างถึงใน รัก ชุณกาญจน์, 2556) กล่าวถึงประโยชน์ในด้านการสัมพันธ์ภาพ การให้อภัยก่อให้เกิดการลดความตึงเครียดในความขัดแย้งระหว่างบุคคลลง บุคคลที่มีการให้อภัยกับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้ที่ให้อภัยมีสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นได้ดีขึ้น บางครั้งความโกรธเป็นสิ่งที่ทำลายสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ดังนั้น ถ้ามีการให้อภัยจะก่อให้เกิดการฟื้นฟูสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อไปได้ หรืออย่างน้อยที่สุด คือ ไม่มีลักษณะของการทำลายกัน

รัก ชุณกาญจน์ (2556) การให้อภัยเป็นสิ่งที่ควรมีการพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล เพื่อนำไปสู่การลดสภาพ ปัญหาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การให้อภัยช่วยเหลือบุคคลให้พ้นจากสภาพของความทุกข์ หรือเป็นวิธีในการบรรเทาความทุกข์ให้เบาบางลงได้ ซึ่งสังเกตได้จากการลดลงของความรู้สึกในทางลบและการเพิ่มขึ้นของความรู้สึกในทางบวก

จากประโยชนดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการให้อภัยทำให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น มีสัมพันธ์ภาพที่ดีขึ้น ช่วยเหลือให้บุคคลนั้นได้พ้นจากสภาพของความทุกข์ ลดความขัดแย้งในความสัมพันธ์ ลดอารมณ์ที่รุนแรงให้บรรเทาลง ลดความรู้สึกในทางลบ พร้อมทั้งเพิ่มความรู้สึกในทางบวก

แนวคิดทฤษฎีการให้อภัยของ แมคคัลลัฟและคณะ (McCullough et al., 1997)

อะเคื่อ กุลประสูติคิลก (2555) จากเหตุการณ์ความขัดแย้ง การทะเลาะวิวาทในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา การให้อภัยน่าจะเป็นทางเลือกหนึ่งในการลดข้อขัดแย้งต่าง ๆ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการให้อภัยของ แมคคัลลัฟและคณะ (McCullough et al., 1997) ที่มีบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา เมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้น มักมีการแก้แค้นกลับ โดยการทำร้ายให้บาดเจ็บ หรือการทำให้เสียชีวิต ซึ่งเป็นการจ้องล้างจ้องผลาญกันไปมา

จากแนวคิดของการให้อภัยระหว่างบุคคล แนวคิดเชิงทฤษฎีทางด้านพฤติกรรมทางสังคมการปฏิสัมพันธ์ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของ แมคคัลลัฟและคณะ (McCullough et al., 1997) ที่ได้อธิบายการให้อภัยระหว่างบุคคลว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจที่จะ โน้มเอียงบุคคล ให้แสดงออกต่อบุคคลที่กระทำผิด โดยเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแทนที่จะตอบสนองในทางที่ทำลายความสัมพันธ์ลง การให้อภัยมีองค์ประกอบของแรงจูงใจ 2 ประการคือ การลดแรงจูงใจที่จะตอบสนองในการทำลายความสัมพันธ์ลง ซึ่งได้แก่ การหลีกเลี่ยงและการแก้แค้น แรงจูงใจที่จะเพิ่มขึ้น คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เป็นการปรองดองสานต่อความสัมพันธ์ในทางที่ดี ซึ่งการให้คำจำกัดความของการให้อภัยระหว่างบุคคลนั้นยังไม่มีแนวคิดใดที่ถูกต้องชัดเจนที่สุด

รัก ชุณกาญจน์ (2556) แนวคิดเกี่ยวกับการเกิดขึ้นของการให้อภัย เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นได้ภายในตนเอง ซึ่งสามารถเกิดได้จาก การเรียนรู้ การวางเงื่อนไข การตัดสินใจ การปรับเปลี่ยน

ตนเองอยู่ตลอดเวลา และสามารถเกิดได้ทั้งกับบุคคลไม่ว่าจะเป็นตนเอง บุคคลอื่นหรือแม้กับ
ผู้เสียชีวิตไปแล้ว และยังมีแนวคิดที่สนับสนุนว่าการให้อภัยสามารถเกิดได้กับสถานการณ์อีกด้วย

จากแนวคิดทฤษฎีการให้อภัยของ แมคคัลลัฟและคณะ (McCullough et al., 1997)

ดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นถึง การเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจที่แสดงต่อบุคคลที่กระทำผิด โดยสร้าง
ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การให้อภัยมีองค์ประกอบของแรงจูงใจ 2 ประการคือ การลดแรงจูงใจ
ที่จะตอบสนองในการทำลายความสัมพันธ์ลง ซึ่งได้แก่การหลีกเลี่ยงและการแก้แค้น แรงจูงใจที่จะ
เพิ่มขึ้นคือการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันเป็นการปรองดองสานต่อความสัมพันธ์ในทางที่ดี

การประเมินการให้อภัย

รัก ชุณกาญจน์ (2556) จากการศึกษาการให้อภัยของ แมคคัลลัฟและคณะ (McCullough
et al., 2001) ได้สรุปรูปแบบของการประเมินการให้อภัยที่มีผู้ดำเนินการไว้ใน 3 มิติ คือ ระดับที่เป็น
ลักษณะเฉพาะ (Level of specificity) ทิศทางที่ใช้ในการประเมิน (Direction of measurement)
และวิธีการในการประเมิน (Method of assessed) โดยได้อธิบายอยู่ในรูปแบบของ แฟกทอเรียล
(Factorial) 3x2x4 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มิติที่ 1 ระดับที่เป็นลักษณะเฉพาะ (Level of specificity) คือ การประเมินในระดับ
ลักษณะเฉพาะ ของเรื่องราวที่ทำให้ขุนเคืองใจ โดยมีการประเมินอยู่ 3 ลักษณะประกอบด้วย

1. การประเมินเฉพาะลักษณะของการกระทำที่ทำให้ขุนเคืองใจ (Offense-specificity)
เป็นการประเมินขอบเขตของลักษณะการให้อภัยที่บุคคลได้เคยกระทำกับผู้ที่ทำให้ขุนเคืองใจ หรือ
การแสวงหาการให้อภัยที่เคยทำมา ทั้งในขอบเขตของความขุนเคืองใจระหว่างบุคคล และในบริบท
ของตนเองที่มีต่อลักษณะเฉพาะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การให้อภัยกับหัวหน้างานที่ดำหนิ
การทำงานจนทำให้รู้สึกโกรธ

2. การประเมินคู่ (Dyadic) เป็นการแสดงให้เห็นบทสรุปของการประเมินการให้อภัย
หรือการแสวงหาการให้อภัยในรายบุคคล ในการประเมินค่าการให้อภัยของแต่ละบุคคล ควรมี
การประเมินทั้งในภาวะที่เกี่ยวข้องกับความขุนเคืองใจเฉพาะในเรื่องเดียว จนถึงเรื่องราวที่มี
ความหลากหลายที่ก่อให้เกิดความขุนเคืองใจ ดังนั้น การประเมินคู่ จึงมีความแพร่หลายมากกว่า
การประเมินเพียงเฉพาะลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งได้ข้อสรุปว่า ในการประเมินสัมพันธภาพ
เพียงอย่างเดียว การให้อภัยของบุคคลเป็นการตอบสนองต่อการเกิดขึ้นของความขุนเคืองใจที่มาจาก
หลายสาเหตุ เช่น การที่บุคคลเกิดความขุนเคืองใจกับหัวหน้างานนั้น อาจไม่ได้มีสาเหตุมาจาก
การถูกดำหนิ ในเรื่องงานเพียงอย่างเดียว แต่อาจมีสาเหตุอื่นเกี่ยวข้องด้วยซึ่งควรนำมาพิจารณา
ควบคู่กันไป

3. การประเมินลักษณะของการให้อภัย (Disposition) เป็นการประเมินที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะการยอมที่จะให้อภัยบุคคลที่มีต่อความขุ่นเคืองใจที่เกิดขึ้นภายในสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ดังนั้น การประเมินลักษณะของการให้อภัยสามารถจะแสดงให้เห็นถึงความหมายที่มีน้ำหนักซึ่งเกิดจากผลรวมของการให้อภัยที่มีต่อความขุ่นเคืองใจของบุคคลผ่านความหลากหลายและสัมพันธภาพ

มิติที่ 2 ทิศทางที่ใช้ในการประเมินการให้อภัย (Direction of forgiveness measurement) เป็นการมองที่บุคคลที่ควรได้รับการประเมินการให้อภัย ซึ่งประกอบด้วยทิศทางในการประเมิน 2 ทิศทาง มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินการให้อภัยจากผู้ที่ทำให้เกิดความขุ่นเคืองใจ การประเมินการให้อภัยจากมุมมองของบุคคลที่แสวงหาการให้อภัย หรือยอมรับการให้อภัยดูเหมือนจะยังไม่ค่อยได้รับการพัฒนาและมีส่วนน้อยที่ประเมินการให้อภัยในทิศทางของการแสวงหาการให้อภัย หรือยอมรับการให้อภัยจากมุมมองของผู้ที่ทำให้เกิดความขุ่นเคืองใจ พบว่ามีงานวิจัยเพียงเล็กน้อยที่ศึกษาโครงสร้างของ การแสวงหาหรือการยอมรับการให้อภัยจากผู้อื่น

2. การประเมินจากเหยื่อ หรือผู้ที่ถูกกระทำซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลจากการทำให้เกิดความขุ่นเคืองใจ โดยส่วนใหญ่ในการประเมินการให้อภัย ทิศทางที่ใช้ในการประเมิน คือ การประเมินการยอมรับให้อภัย จากมุมมองของผู้ที่จะให้อภัยซึ่งก็คือ เหยื่อหรือผู้ที่ได้รับความสูญเสียนั่นเอง

มิติที่ 3 วิธีการในการประเมินการให้อภัย (The method of forgiveness assessed) เป็นวิธีการที่ใช้ในการประเมินการให้อภัยของบุคคล โดยวิธีการที่นิยมใช้ในการประเมินการให้อภัยไม่ว่าจะเป็น การยอมให้อภัยและการได้รับการให้อภัยมีอยู่ 4 ประเภทคือ

1. วิธีการประเมินตนเอง (Self-report methods) ซึ่งกระทำได้ในผู้ที่ได้รับความขุ่นเคืองใจและผู้ที่ทำให้เกิดความขุ่นเคืองใจ โดยผู้ที่ได้รับความขุ่นเคืองใจจะสามารถรายงานระดับของสิ่งที่ได้เคยให้อภัย ในการกระทำผิดของบุคคลใกล้ชิด หรือผู้กระทำผิดสามารถรายงานสิ่งที่เคยแสวงหาการให้อภัยจากการกระทำผิดที่ตนเองเคยได้รับ

2. วิธีการรายงานจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ร่วมกระทำ (Partner-report methods) ในการกระทำผิดต่อสัมพันธภาพ การกระทำให้เกิดความขุ่นเคืองใจนั้น ในบางครั้งอาจมีผู้ร่วมกระทำที่ก่อให้เกิดความขุ่นเคืองใจ ซึ่งผู้ร่วมกระทำสามารถรายงานระดับของความสัมพันธ์ที่ถูกทำลาย หรือผู้ร่วมกระทำผิดสามารถแสดงความรู้สึกที่เคยได้รับจากการให้อภัยและการได้รับการให้อภัย

3. การประเมินจากผู้สังเกตการณ์ภายนอก (Outside observer) อาจเป็นบุคคลที่สามซึ่งสามารถประเมินระดับของการให้อภัย และการได้รับการให้อภัยในการกระทำผิดต่อ

สัมพันธภาพ หรือการแสวงหาการให้อภัยที่เคยปรากฏมาก่อนของผู้ที่ได้รับความชุ่นเคืองใจ และผู้ที่ทำให้เกิดความชุ่นเคืองใจ

4. การประเมินโครงสร้างพฤติกรรมที่นำไปสู่การทำลายสัมพันธภาพ หรือการเลิกกระทำพฤติกรรมที่นำไปสู่การทำลายสัมพันธภาพของบุคคล สำหรับบุคคลที่ไม่มั่นใจในภาษา หรือการเขียนรายงานแบบประเมินโครงสร้างพฤติกรรม สามารถที่จะนำมาใช้ในการสรุประดับของการให้อภัยที่บุคคลเคยได้รับหรือสำหรับผู้ที่กระทำผิด จะใช้เป็นแนวทางในการแสวงหาการให้อภัยจากผู้ที่ได้รับ ความชุ่นเคืองใจจากการกระทำของตน

จากการประเมินการให้อภัยของ แมคคัลล์ฟ ได้แบ่งลักษณะของการประเมินได้เป็น 3 มิติ คือ 1) การประเมินการให้อภัยระดับลักษณะเฉพาะทั้งในขอบเขต บริบท เรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ รวมไปถึงสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้น 2) ทิศทางที่ใช้ในการประเมินการให้อภัย เป็นการมองที่บุคคล การให้อภัยจากมุมมองของผู้ที่ได้รับความชุ่นเคืองใจ หรือผู้ที่กระทำ ความชุ่นเคืองใจ 3) วิธีการในการประเมินการให้อภัย เป็นวิธีการที่ใช้ในการประเมินการให้อภัยของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการยอมให้อภัยและการได้รับการให้อภัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้อภัย

พจนี วัฒนมงคล (2553) ได้ศึกษาอิทธิพลของความเป็นไปได้อในการกระทำผิดที่มีต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่มโดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน ผู้เข้าร่วมการวิจัย จำนวน 375 คน แบ่งเป็นเพศชาย 139 คน และเพศหญิง 236 คน ผู้เข้าร่วมการวิจัยถูกขอให้นึกถึงเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มในอดีต 1 เรื่อง จากนั้นทำแบบสอบถามที่ประกอบด้วยมาตรวัดความเป็นไปได้อในการกระทำผิด มาตรวัดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น มาตรวัดการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มและมาตรวัดการให้อภัยระหว่างกลุ่ม ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้างเชิงเส้น พบว่า ความเป็นไปได้อในการกระทำผิด มีอิทธิพลทางตรงกับการให้อภัยระหว่างกลุ่ม และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รวิดา ระย้านิล (2553) ได้ศึกษาอิทธิพลการเป็นตัวแปรส่งผ่านของการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการหมกมุ่นครุ่นคิด ในความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลในความผูกพันและการหลีกเลี่ยงในความผูกพัน กับลักษณะนิสัยการให้อภัย ในบริบททั่ว ๆ ไป นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี จำนวน 355 คน ตอบชุดแบบสอบถามที่ประเมินรูปแบบความผูกพัน การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น การหมกมุ่นครุ่นคิด และลักษณะนิสัยการให้อภัย ซึ่งผู้วิจัยได้ลำดับลำดับของมาตรวัดในแบบสอบถามแต่ละชุดด้วยวิธีการสุ่มผลการศึกษา พบว่า ความวิตกกังวล

ในความผูกพันและการหลีกเลี่ยงในความผูกพันสามารถร่วมกันทำนายลักษณะนิสัยการให้อภัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างพบว่า ความวิตกกังวลในความผูกพันและการหลีกเลี่ยงในความผูกพันมีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยการให้อภัย โดยอิทธิพลของความวิตกกังวลในความผูกพันต่อลักษณะนิสัยการให้อภัย มีการหมกมุ่นคิดเป็นตัวแปรส่งผ่านขณะที่อิทธิพลของการหลีกเลี่ยงในความผูกพันต่อลักษณะนิสัยการให้อภัย มีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการหมกมุ่นครุ่นคิดเป็นตัวแปรส่งผ่าน

อะเคื่อ กุลประสูติคิลก (2555) ได้ศึกษาพัฒนาแบบวัดการให้อภัยสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทฤษฎีของ แมคคัลลัฟและคณะ (McCullough et al., 1997) ในบริบทสังคมไทย และการสร้างโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับการให้อภัยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ภาคกลาง การพัฒนาแบบวัดการให้อภัย ใช้เดลฟายเทคนิค และตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ศึกษาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับการให้อภัย 2 ระดับ ได้แก่ ระดับนักเรียนและระดับสาขาวิชา ตัวแปรระดับนักเรียน ประกอบด้วย ความเห็นใจเข้าใจผู้อื่น โดยมีตัวแปรตาม คือ การให้อภัย ส่วนตัวแปรระดับสาขาวิชา ประกอบด้วย พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครู บรรยายภาสการเรียนการสอน การนับถือศาสนาของครู และลักษณะทางชีวสังคมของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย นักเรียน 870 คน ครู 232 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลในการหาค่าสถิติพื้นฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยโปรแกรม AMOS 16.0 และวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับการให้อภัย ด้วยโปรแกรม Mplus 5.21 ผลการวิจัยพบว่า

- 1) การพัฒนาแบบวัดการให้อภัยตามทฤษฎีของแมคคัลลัฟ และคณะ (McCullough et al., 1997) ในบริบทสังคมไทย พบว่ามีความแตกต่างโดยโครงสร้างองค์ประกอบการให้อภัยในบริบทสังคมไทยประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก คือ 1) องค์ประกอบการลดการแก้แค้นและหลีกเลี่ยง ประกอบด้วย ย่อย 2 ด้าน คือ ด้านการลดการแก้แค้น และด้านลดการหลีกเลี่ยง ความเห็นห่าง
- 2) องค์ประกอบการสร้างเสริมไมตรีจิต มิตรภาพ โดยมีข้อคำถามรวมทั้งหมด 33 ข้อ ในการวิจัยเพื่อสร้างโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับการให้อภัย ใช้ด้านการลดการหลีกเลี่ยง ความเห็นห่าง และด้านการลดการแก้แค้นมีข้อคำถาม จำนวน 21 ข้อ 2) ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อการให้อภัย คือ บุคลิกภาพด้านความน่าชื่นชม ส่งผลทางตรงเชิงบวกการครุ่นคิด และการนับถือศาสนาส่งผลทางตรงเชิงลบ 3) ปัจจัยระดับสาขาวิชาที่ส่งผลต่อการให้อภัยคือ บรรยายภาสการเรียนการสอนส่งผลทางตรงเชิงบวก

เจนจิรา เพื่อนฝูง (2556) ได้ศึกษาการให้ออกซิเจนของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดของเอนไรท์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการให้ออกซิเจนของนักเรียนวัยรุ่นตามแนวคิดของเอนไรท์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร มีการให้ออกซิเจนตามแนวคิดของเอนไรท์ โดยรวมอยู่ในระดับคะแนน 224.57 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 360 คะแนน) คะแนนต่ำสุด 73 คะแนน สูงสุด 343 คะแนน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้สึกลีมีคะแนนเฉลี่ย 70.80 คะแนน (จากคะแนน 120 คะแนน) ด้านพฤติกรรมมีคะแนนเฉลี่ย 76.11 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน) ด้านความคิดมีคะแนนเฉลี่ย 76.66 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน) 2) นักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกัน มีการให้ออกซิเจนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน นักเรียนวัยรุ่นที่มีเพศแตกต่างกัน มีการให้ออกซิเจนด้านความรู้สึกลีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการให้ออกซิเจนด้านพฤติกรรมและด้านความคิดไม่แตกต่างกัน 3) นักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกัน มีการให้ออกซิเจนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน นักเรียนวัยรุ่นที่มีอายุแตกต่างกันมีการให้ออกซิเจนด้านความรู้สึกลีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการให้ออกซิเจนด้านพฤติกรรมและด้านความคิดไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบอายุนักเรียนวัยรุ่นอายุ 13 ปี และอายุ 15 ปี มีการให้ออกซิเจนด้านความรู้สึกลีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีการให้ออกซิเจนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน นักเรียนวัยรุ่นที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีการให้ออกซิเจนด้านความรู้สึกลี ด้านพฤติกรรมและด้านความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ นักเรียนวัยรุ่นระดับชั้น ม.2 กับชั้น ม.3 มีระดับการให้ออกซิเจนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภัทรพร จำรัสเลิศสมฤทธิ (2556) 1) ได้ศึกษาระดับการให้ออกซิเจนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม 2) เปรียบเทียบคะแนนการให้ออกซิเจนของนักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมการให้บริการปรึกษา กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคมที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 1,085 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคมที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2544 ที่มี

คะแนนจากแบบวัดการให้อภัยผู้อื่นของนักเรียนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา แล้วสอบถามความสนใจในการเข้าร่วมทดลอง ได้จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดการให้อภัยผู้อื่นของนักเรียน และ โปรแกรมการให้การศึกษาต่อกลุ่มต่อการให้อภัยผู้อื่นของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ (t-test) แบบมีอิสระต่อกัน ผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1) นักเรียนมีการให้อภัยผู้อื่นโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การให้อภัยผู้อื่นของนักเรียนหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการให้การศึกษาต่อการให้อภัยผู้อื่นของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีคะแนนการให้อภัยผู้อื่นเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

รัก ชุณกาญจน์ (2556) ได้ศึกษาการให้อภัยในวัยรุ่น: กรณีศึกษาการให้ความช่วยเหลือด้วยการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาการให้อภัยสำหรับวัยรุ่น และวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและหาปกติวิสัยของการให้อภัยของวัยรุ่น 2) เพื่อศึกษาลักษณะการให้อภัยของวัยรุ่น 3) เพื่อสร้าง โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการให้อภัยสำหรับวัยรุ่น และ 4) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคล เพื่อพัฒนาการให้อภัยสำหรับวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มี 2 กลุ่ม ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย คือ กลุ่มที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบการให้อภัย เป็นวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 14-16 ปี จำนวน 556 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่ศึกษา การให้ความช่วยเหลือด้วยการให้คำปรึกษา คือ วัยรุ่นและวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม ที่มีคะแนนการให้อภัยต่ำกว่า 25 เปอร์เซนต์ และสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 16 คน ได้สุ่มเข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน กลุ่มทดลอง 8 คน เข้ารับ โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการให้อภัยสำหรับวัยรุ่น และกลุ่มควบคุม 8 คน ซึ่งไม่ได้รับการให้คำปรึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินการให้อภัยสำหรับวัยรุ่น ที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .220-.640 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (ค่าแอลฟา) เท่ากับ .906 และ โปรแกรมการให้คำปรึกษารายบุคคล มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .8-.9 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) การศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันของประเมินการให้อภัยของวัยรุ่น พบว่า องค์ประกอบการให้อภัยของวัยรุ่นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การให้อภัยตนเอง การให้อภัยผู้อื่น และการให้อภัยสถานการณ์ โดยองค์ประกอบการให้อภัยมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ อยู่ในเกณฑ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) เกณฑ์ปกติของการให้อภัยของวัยรุ่น มีค่าคะแนนปกติวิสัย (Normalized T-score) ตั้งแต่ 23-75 และมีคะแนนการให้อภัย อยู่ระหว่าง 216-234 จากคะแนนเต็ม 324 คะแนน 3) ลักษณะการให้อภัยของวัยรุ่น มีการให้อภัยอยู่ในระดับค่อนข้างจะให้อภัย โดยมีการให้อภัยตนเอง และการให้อภัยผู้อื่น อยู่ในระดับค่อนข้างจะให้อภัย แต่ในการให้อภัยผู้อื่น มีการให้อภัยอยู่ในระดับปานกลาง 4) ผลของการใช้โปรแกรมให้คำปรึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการให้อภัย

สำหรับวัยรุ่นซึ่งมีการให้คำปรึกษา ทั้งสิ้น 9 ครั้ง โดยเปรียบเทียบการให้อภัยของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง หลังการทดลองและเมื่อสิ้นสุดระยะติดตามผล พบว่า

4.1) ก่อนการทดลอง การให้อภัยของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน 4.2) หลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการให้อภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีระดับการให้อภัยสูงกว่า 4.3) เมื่อสิ้นสุดระยะติดตามผลและหลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการให้อภัยโดยรวม การให้อภัยตนเอง การให้อภัยผู้อื่น และการให้อภัยสถานการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) จากข้อมูลเชิงคุณภาพในด้านประสิทธิผลของโปรแกรมการให้คำปรึกษา พบว่า กระบวนการของการให้คำปรึกษา และเทคนิคการให้คำปรึกษา สามารถทำให้วัยรุ่น และวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมที่เป็นกลุ่มทดลองมีวิธีการคิด มีการเพิ่มขึ้นของอารมณ์เชิงบวก และมีการลดลงของอารมณ์เชิงลบทำให้เกิดการให้อภัยมากขึ้น

กันดิศ มั่นปาน (2558) ได้ศึกษาการให้อภัยของนิสิตปริญญาตรี โดยเปรียบเทียบผล การบริการระหว่างระยะก่อนทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนิสิตปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 16 ราย ที่มีคะแนนการให้อภัยต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 สุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิธีจับคู่ตามคะแนนเพื่อไม่ให้มีข้อแตกต่างกัน แบบเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ มาตรฐานการให้อภัย และโปรแกรมให้การปรึกษากลุ่มตามแนวคิดจิตปัญญาในกลุ่มทดลองจะได้รับการปรึกษา สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที จำนวน 11 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวคิดจิตปัญญา ระยะการเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของบอนเฟอรินี ผลการวิจัย พบว่า นิสิตปริญญาตรีที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวคิดจิตปัญญา มีค่าเฉลี่ยการให้อภัยสูงกว่านิสิตปริญญาตรีที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวคิดจิตปัญญา ในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตปริญญาตรีที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวคิดจิตปัญญามีค่าเฉลี่ยการให้อภัยในระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทบทวนงานวิจัยการให้อภัย ที่กล่าวมาข้างต้น การให้อภัยสามารถเกิดขึ้นได้ ในกลุ่มของนักเรียน นักศึกษา และวัยรุ่น โดยการเรียนรู้และรับรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมของตนเอง จากการให้การปรึกษาที่ส่งเสริมและช่วยเหลือให้เกิดการตระหนักรู้ ในตนเอง พร้อมทั้งเกิดการให้อภัยที่ดีขึ้น จากผลการศึกษาเห็นว่า การให้อภัยมีความสัมพันธ์กับ

ทางด้านความรู้สึก ความคิด รวมถึงพฤติกรรมที่เป็นไปในทางเชิงบวก เพื่อลดความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมทางด้านเชิงลบให้ลดลง และแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการให้โอกาส งานวิจัยดังกล่าวมานี้ แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่ผู้วิจัยสนใจที่จะการพัฒนาการให้โอกาส ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบคือ ด้านการลดการแก้แค้นและการลดการหลีกเลี่ยง ด้วยการให้การปรึกษาเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจไปในทิศทางบวกส่งผลให้เกิดการให้โอกาส

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

Carl Rogers เป็นผู้ริเริ่มการปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางก่อนหน้านี้มีชื่อเรียกเป็นสองแบบ เดิมเรียกว่าการปรึกษาแบบไม่นำทาง (Nondirective counseling) ต่อมาเรียก การบำบัดแบบผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง (Client centered therapy) ความคิดพื้นฐานของทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเชื่อว่ามนุษย์ต้องการเป็นบุคคลที่สมบูรณ์เข้าใจตนเองอย่างแท้จริงทั้งในความเป็นส่วนบุคคลและการเป็นสมาชิกในกลุ่มมนุษย์สามารถกำหนดทิศทางของตนเองได้ ผู้นำกลุ่มเป็นเพียงผู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนเพียงส่วนน้อยผู้นำกลุ่มตามแนวคิดนี้ ต้องมีคุณลักษณะส่วนบุคคลในการนำกลุ่มซึ่งสำคัญกว่าเทคนิคที่ใช้ในการนำกลุ่มการปรึกษาตามทฤษฎีนี้เน้น “Way of being” มากกว่า “Way of doing” (อนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2554)

พระธรรม บุตตติคำ (2551) ได้กล่าวถึงมนุษย์ไว้ ดังนี้

1. มนุษย์มีความสามารถมีเหตุผลและนำตนเองได้เขาพร้อมที่จะเติบโตองงามหากเขาได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อความเจริญองงาม

2. มนุษย์มีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเองได้ ถ้าจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยการเจริญองงามให้มนุษย์ย่อมสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ ทั้งนี้เพราะ โดยธรรมชาติมนุษย์ต้องการความอยู่รอดและต้องการพัฒนาตนเองให้มีความสุขสบายและประสบความสำเร็จด้วยเหตุนี้มนุษย์จึงพยายามที่จะพึ่งตนเองและพัฒนาตนเองให้ได้มาซึ่งสิ่งปรารถนาสำหรับชีวิต

3. มนุษย์เป็นคนดีมีคุณค่าและน่าเชื่อถือ โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เป็นคนดีสามารถที่จะดำเนินชีวิตด้วยความสุขตามอัธยาศัยมีผลผลิตที่สร้างสรรค์

4. มนุษย์รับรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมตามประสบการณ์ของตนพฤติกรรมและการปรับตัวของมนุษย์นั้น มักจะเป็นไปอย่างสอดคล้องกับการรับรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมตามประสบการณ์ของตัวเองและการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งแตกต่างไปจากของคนอื่นนี่จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ด้วยเหตุนี้การที่เราจะเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลใดนั้น เราจึงควรพยายามทำความเข้าใจว่าบุคคลนั้นมีการรับรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างไรกรอบแห่งการรับรู้หรือโลกทัศน์ของเขาเป็นอย่างไรเจตคติและค่านิยมของเขาเป็นอย่างไร

5. มนุษย์ต้องการการยอมรับและความรักความเอื้ออาทรจากผู้ที่ใกล้ชิดผู้ที่มีความสำคัญสำหรับตัวเขาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ด้วย

กัญญ์ณฉณัฐ นันตะวงษ์ (2554) การให้การปรึกษาตามทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางนั้น โรเจอร์สเชื่อว่ามนุษย์เป็นผู้ที่มีเหตุผลมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาและสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้มีคุณค่ามีศักดิ์ศรีมีความปรารถนาที่จะก้าวไปข้างหน้า เพื่อให้เป็นคนโดยสมบูรณ์และพร้อมที่จะดำเนินชีวิตร่วมกันในอันที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แต่การที่มนุษย์ปฏิบัติตัวไม่เหมาะสมนั้น เนื่องจากเขามีความจำเป็นต้องป้องกันตนเองให้อยู่รอด นอกจากนี้ยังเชื่อว่าบุคลิกภาพของมนุษย์เกิดขึ้นจากความคิด ความรู้สึกของบุคคลต่อตนเอง (Self-concept) ซึ่ง Self-concept นี้จะประกอบไปด้วย

1. ตัวตนในสภาพที่เป็นจริง (Real self)
2. ตัวตนที่เราคิดว่าเราเป็น (Perceived self)
3. ตัวตนในอุดมคติ (Ideal self)

จากความเชื่อของ Rogers ที่มีต่อมนุษย์ดังกล่าวมานั้น Rogers มองมนุษย์ว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่าสามารถพัฒนาตนเองไปในวิถีทางที่ค้ำงามหรือทางบวกได้ถ้าเขาได้รับโอกาสที่ค้ำงามมนุษย์ต้องการการยอมรับ การรับรู้เกี่ยวกับตนเองที่เป็นการรับรู้จากประสบการณ์ จากสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์แต่ละบุคคล

แนวคิดค้ำคัญของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง

พระศรีศมี บุตรดีค้ำ (2551) สรุปหลักการการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางไว้ว่า มนุษย์มีคุณค่า มีเหตุผล มีความสามารถที่จะพัฒนาความสามารถของตนเองให้เต็มที่ค้ำงและการที่มนุษย์เกิดความวิตกกังวล มีอารมณ์แปรปรวน มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมนั้น มีสาเหตุมาจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างความคิดเกี่ยวกับตนเองและประสบการณ์ที่ค้ำรับ ดังนั้นวิธีการช่วยเหลือก็คือ สร้างสัมพันธ์ภาพที่ค้ำอบอุ้มระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาโดยผู้ให้การปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้ระบายความรู้สึกและลดการใช้กลวิธานป้องกันตนเอง เกิดการตระหนักรู้ในตนเองได้อย่างถูกต้องตามความเป็นจริง เกิดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตด้วยตนเอง มีความยึดหยุ่นเห็นคุณค่าของตนเองซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ

ศิริวัลย์ งามชมภู (2552) แนวคิดพื้นฐานของ Rogers มนุษย์มีความต้องการความรักและการยอมรับจากผู้อื่นมนุษย์เป็นคนดีมีคุณค่ามีความสามารถและมีกระแสนของการมุ่งไปข้างหน้าเพื่อเติบโตเป็นคนทีสมบูรณ์ ดังนั้นผู้ให้การปรึกษาพึงมีทัศนคติที่ค้ำเห็นคุณค่าและความสามารถของผู้รับการปรึกษาพร้อมทั้งยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข ดังนั้นผู้ให้การปรึกษาจึงไม่ควรแสดง

บทบาทในลักษณะเป็นผู้รู้และผู้นำทางควรเป็นเพียงผู้เอื้ออำนวยให้ผู้รับการปรึกษาได้เปิดโอกาส และให้ความไว้วางใจและมอบความรับผิดชอบให้ผู้รับการปรึกษาเป็นผู้ตัดสินใจและค้นพบวิถีทาง ในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

Capuzzi and Douglas (1999, p. 179 อ้างถึงใน อนุพงษ์ แก้วของแก้ว, 2552) การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของ Rogers คือ การให้การปรึกษาที่ให้น้ำหนักกับการมีสัมพันธภาพระหว่าง ผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกระบวนการการปรึกษา เช่น การยอมรับผู้รับการปรึกษา บรรยากาศทางบวก ไม่ประเมินหรือตัดสิน จึงเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการสะท้อนความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา จัดการแก้ไขความไม่สอดคล้องกันระหว่างตนเอง และคนที่แท้จริง โดยเพิ่มความสัมพันธ์ของบุคคล ดังนั้น จึงได้ชื่อว่าการให้การปรึกษาระบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง ซึ่งบุคคลในที่นี้มีได้หมายถึงผู้รับการปรึกษาเท่านั้น แต่เป็นความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกิดขึ้นระหว่างผู้รับการปรึกษากับผู้ให้การปรึกษา

อนุพงษ์ แก้วของแก้ว (2552) กล่าวว่า การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง การให้การปรึกษาโดยใช้สัมพันธภาพ (การเข้าถึงใจ การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข ความสอดคล้องในตนและความแท้จริง) แก่ผู้รับการปรึกษา ทำให้เกิดบรรยากาศการเอื้ออำนวยในการให้การปรึกษา ส่งผลให้ผู้รับการปรึกษา ลดการใช้กลไกป้องกันตนเอง พร้อมทั้งสามารถมองตนเองและผู้อื่น ในทางบวก ลดการประเมินค่าจากผู้อื่น ยอมรับความรู้สึกของตนเอง อยู่กับปัจจุบันมากขึ้น ทำให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความสอดคล้องในตนเองและภาพของตนเองใหม่ ส่งผลให้ผู้รับการปรึกษา เกิดการพัฒนาอัตมโนทัศน์ไปในทางบวก

เจริญศรี นพโสภณ (2553) การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง จะเน้นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษาที่เต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งการไว้วางใจ มีความอบอุ่นละเป็นมิตร โดยผู้ให้การปรึกษาต้องมีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับการปรึกษาที่ดีต่อผู้รับการปรึกษา ตระหนักในคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ของเขา มีความจริงใจ มีความเมตตา มีความปรารถนาดี พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือผู้รับการปรึกษา ตลอดจนเข้าใจสาระแห่งปัญหา และความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา มีการแสดงออกถึงการรับรู้และเข้าใจผู้รับการปรึกษาทั้งทางวาจา และสีหน้าท่าทางอย่างเป็นธรรมชาติ ปราศจากการเสแสร้ง รวมถึงการใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การสะท้อนความรู้สึกและเนื้อหาที่ผู้รับการปรึกษาหรือแสดงออก โดยสะท้อนออกมาเป็นรูปประโยคที่กะทัดรัดตรงกับเนื้อเรื่องและความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา การให้ความสนใจผู้รับการปรึกษาอย่างแท้จริง โดยตั้งใจฟังอย่างเข้าใจ กระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษาได้เปิดเผยเรื่องราวและความรู้สึก อันจะนำไปสู่ความเข้าใจตนเองและสภาพการณ์ต่างๆ อย่างกระจ่างชัด ช่วยให้ลด

ความทุกข์ทางอารมณ์และความรู้สึกลงและนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสม

ศิริธร เรียบสันเทียะ (2553) กล่าวว่าแนวคิดของ Rogers เน้นการเอาใจใส่ การสังเกต และการรับฟังเพื่อให้บุคคลสามารถรับรู้โลกส่วนตัวของผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง มีความเข้าใจและจับอารมณ์ผู้อื่นได้โดยไม่ยึดเกณฑ์ ตลอดจนสื่อถึงความเข้าใจของตนเองด้วยท่าทีที่เป็นธรรมชาติ ไม่ตัดสินแทนคนอื่นและตรวจสอบความถูกต้องในสิ่งที่ตนรับรู้ได้อย่างเหมาะสม โปรแกรมที่สร้างขึ้นจากแนวคิดการเข้าถึงใจของ Rogers โดยใช้กระบวนการกลุ่มช่วยเหลือเรื่องของการสร้างสัมพันธภาพ ส่งผลต่อการฝึกทักษะการเอาใจใส่ การสังเกตและการรับฟัง เพื่อเข้าใจในอารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น รับรู้โลกส่วนตัวของผู้อื่นอย่างถูกต้อง ตลอดจนความถูกต้องในสิ่งที่ตนรับรู้ได้อย่างเหมาะสม

กัญญ์ณฉวี นันตะวงษ์ (2554) กล่าวว่า การให้การปรึกษิตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเน้นการจัดหรือลดความทุกข์ทางอารมณ์และความรู้สึกของผู้รับการปรึกษาโดยที่ผู้ให้การปรึกษาได้สร้างสัมพันธภาพอันดีให้เกิดกับผู้รับการปรึกษา ให้ผู้รับการปรึกษาได้ระบาย ความรู้สึกความคับข้องใจหรือความขัดแย้งในใจตนออกมา อันจะนำไปสู่การพิจารณาตนเอง และสิ่งแวดลอมต่าง ๆ ได้ดีขึ้นตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งวิธีการดังกล่าวเป็นการส่งเสริมให้ผู้รับการปรึกษาเป็นตัวของตัวเองสามารถจัดการดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม

อนงค์ วิเศษสุวรรณ (2554) กล่าวว่า ทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ให้ความสำคัญด้านความเชื่อมั่นในศักยภาพของบุคคล ในทำนองเดียวกัน การบำบัดแบบกลุ่มบุคคลเป็นศูนย์กลาง เชื่อว่า กลุ่มมีความสามารถในการพัฒนาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ไปในทิศทางที่กลุ่มต้องการ กลุ่มจะพัฒนาได้ในบรรยากาศของการยอมรับและความไว้วางใจ ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกกล้าเปิดเผยตนเองและกล้าเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. สมาชิกเปลี่ยนแปลงจากการแสดงบทบาท เป็นการแสดงความรู้สึกที่แท้จริง
2. สมาชิกเปลี่ยนแปลง การปิดกั้น การรับรู้ประสบการณ์ เกิดการเปิดกว้างในการรับโลกทัศน์ที่เป็นจริง
3. สมาชิกเปลี่ยนแปลงจากการไม่รับรู้ประสบการณ์และการรับรู้ภายในตนเองมาเป็นตระหนักรู้มากขึ้น
4. สมาชิกเปลี่ยนแปลง จากการรอการตัดสินใจ และคำตอบจากผู้อื่น เป็นความตั้งใจในการกำหนดทางชีวิต จากความต้องการของตนเอง

ธีราพร สอนจิน (2557) กล่าวว่า แนวความคิดเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ตามทฤษฎี ยีตบุคคลเป็นศูนย์กลางมองมนุษย์ในแง่บวก เชื่อว่ามนุษย์เป็นคนดีมีศักยภาพในตนเอง ที่จะพัฒนา ตนให้ดีขึ้น มีความสามารถโดยกำเนิดที่จะพัฒนาจากภาวะการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมไปสู่ภาวะ ของการที่มีสุขภาพจิตที่ดี

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น การปรึกษากลุ่มทฤษฎียิตบุคคลเป็นศูนย์กลาง เน้นการมี สัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่มและส่งผลต่อไปเพื่อสัมพันธภาพที่ดีภายนอกกลุ่ม หรือในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน เน้นการเอาใจใส่ การสังเกตและการรับฟัง โดยยอมรับผู้รับการปรึกษาอย่างไม่มี เงื่อนไข ซึ่งส่งผลให้เกิดความไว้วางใจกันระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษา เพื่อการปรึกษากลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีบรรยากาศไปในทิศทางบวก

องค์ประกอบของการปรึกษากลุ่มทฤษฎียิตบุคคลเป็นศูนย์กลาง

อนงค์ วิเศษสุวรรณ (2554) ตามแนวคิดของ Roger มีองค์ประกอบหลักที่สำคัญ

3 ประการ

1. ความจริงใจ (Genuineness) ความจริงใจของผู้นำกลุ่ม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ประการแรก หมายถึง ความสามารถที่ผู้นำกลุ่ม ซึ่งทำหน้าที่ ผู้เอื้ออำนวย ส่งเสริม สนับสนุน มีส่วนร่วมในกลุ่มเสมือนเป็นบุคคลที่อยู่ในกลุ่ม ไม่แสดงความเป็นผู้รู้ ยิ่งผู้นำกลุ่มมีความจริงใจ มากเท่าใด สมาชิกก็จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้มากเท่านั้น การแสดงออกของผู้นำกลุ่มต้อง กลมกลืนเป็นความจริงตามความรู้สึกของตน อนุพงษ์ แก้วของแก้ว (2552) กล่าวว่า การที่ผู้ให้ การปรึกษาได้แสดงความเป็นตัวของตัวเองและแสดงออกด้วยความเป็นอิสระเปิดเผยไม่ปกปิด และเสแสร้งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาได้สัมผัสความเป็นมนุษย์อย่างตรงไปตรงมา มากที่สุดซึ่งจะส่งผลต่อการรับรู้ของผู้รับการปรึกษาถึงความน่าไว้วางใจและสามารถเปิดเผยตนเอง ได้อย่างสะดวกใจ

2. การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) การยอมรับ โดยไม่มีเงื่อนไขเป็นเจตคติ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันดับสองเน้นการยอมรับและเอื้ออาทร สมาชิกในกลุ่มการที่ผู้ นำแสดงเจตคติที่ดียอมรับสมาชิกโดยไม่ตัดสินเป็นส่วนสำคัญในการบำบัด ช่วยให้ผู้สมาชิกเกิดการเปลี่ยนแปลงการแสดงออกทางสายตาระดับเสียงและสีหน้าอย่างจริงจัง ซึ่งสมาชิกสัมผัสได้ช่วยส่งเสริมให้ผู้สมาชิกเกิดการเปลี่ยนแปลง อนุพงษ์ แก้วของแก้ว (2552) การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไขจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาลดกลไกป้องกันตนเอง เพื่อให้มีการปรับตัว ที่ปกติมากขึ้น คือ ผู้รับการปรึกษามีความยอมรับตนเองอย่างไม่มีเงื่อนไขและลดการฟุ้งฟิง ประเมิน ค่าจากผู้อื่นซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความสอดคล้องในอัตมโนทัศน์แห่งตนและ

ประสบการณ์จริงมากขึ้น เมื่อผู้รับการปรึกษาเพิ่มการยอมรับตนเองโดยปราศจากเงื่อนไขได้ ผู้รับการปรึกษาก็จะลดการใช้กลไกป้องกันตนเองลง ดังนั้น ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้รับการปรึกษาเคยรับรู้ว่าเป็นประสบการณ์ที่ขัดแย้งกับอัตมโนทัศน์ของตนผู้รับการปรึกษาก็จะนำประสบการณ์นั้นเข้ามารวมไว้ในอัตมโนทัศน์ของตนได้อย่างเหมาะสม

3. ความรู้สึกร่วม (Empathy) ความรู้สึกร่วมเป็นองค์ประกอบสำคัญประการที่สาม ผู้นำกลุ่มต้องมีความเข้าใจประสบการณ์ความรู้สึกของสมาชิกอย่างแท้จริงและแสดงให้เห็นสมาชิกได้รับรู้ถึงความเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์และความรู้สึกนั้น ความสามารถของบุคคลในการแสดงความรู้สึกโกรธสนุกสนานกลัวและรักความรู้สึกเหล่านี้จะช่วยให้เราเข้าใจผู้อื่นได้ง่ายขึ้น

อนุพงศ์ แก้วของแก้ว (2552) ความรู้สึกร่วม (Empathy) คือ การที่ผู้ให้การปรึกษาแสดงถึงความเข้าใจในความรู้สึกของผู้รับการปรึกษาเสมือนกับว่าผู้ให้การปรึกษามีความรู้สึกอย่างเดียวกันกับผู้รับการปรึกษาในความรู้สึกต่าง ๆ ที่ผู้รับการปรึกษาได้แสดงออก ซึ่งการที่ผู้ให้การปรึกษามีการใช้ความรู้สึกร่วมอยู่เสมอจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าถึงประสบการณ์ของตนเองยิ่งขึ้นซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้รับการปรึกษาเห็นในความไม่สอดคล้องระหว่างตัวตนกับประสบการณ์และพร้อมที่จะเริ่มต้นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตนเอง

จากองค์ประกอบดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงการมีความจริงใจ การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข การมีความรู้สึกร่วม เข้าใจผู้อื่นอย่างแท้จริง เป็นการสนับสนุน ส่งเสริมพร้อมกับสามารถช่วยเหลือให้ผู้รับการปรึกษาได้เกิดการเข้าใจ ยอมรับ ความรู้สึกของตนเองอย่างแท้จริง ผู้รับการปรึกษามีการลดการใช้กลไกป้องกันตนเอง และบรรยากาศภายในกลุ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางบวก ยิ่งผู้ให้การปรึกษาแสดงออกในองค์ประกอบ 3 ประการมากเท่าใด ผู้รับการปรึกษาก็จะสามารถพัฒนา เกิดความไว้วางใจ เข้าใจตนเองและตระหนักรู้มากขึ้นเท่านั้น งานวิจัยครั้งนี้ใช้องค์ประกอบหลักที่สำคัญทั้ง 3 ประการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับและรับรู้ความรู้สึกอย่างแท้จริง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

ความหมายของการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

Gawrys and Brown (1970, p. 21 อ้างถึงใน มณฑกานต์ กุศลวิจิตรรัตน์, 2551) กล่าวว่า การปรึกษากลุ่มทฤษฎีแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การสร้างกระบวนการเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่อบอุ่น มีการยอมรับและเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในกลุ่มได้ทดสอบ ตรวจสอบ และเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดสำหรับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม จุดประสงค์ของกลุ่มกำหนดขึ้นจากสมาชิกในกลุ่ม โดยมีจุดสนใจและปัญหาร่วมกัน

พระราชมี บุตรดีคำ (2551) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การช่วยเหลือผู้มารับการปรึกษาแบบกลุ่ม คือ นักเรียนได้ระบายความรู้สึกและความคับข้องใจโดยผู้ให้การปรึกษาให้ความช่วยเหลือ เพื่อผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองและมองเห็นแนวทางช่วยเหลือตนเองได้

ศิริวัลย์ งามชมภู (2552) กล่าวว่า การให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีโรเจอร์ส หมายถึง การที่ผู้ให้การปรึกษাজัดกลุ่มให้สมาชิกได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เกี่ยวกับปัญหาของสมาชิกสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มได้เปิดเผยตนเองทำความเข้าใจกับปัญหาของตนเองเปิดรับประสบการณ์เชื่อถือตนเอง ประเมินตนเองอย่างถ่องแท้และเต็มใจที่จะพัฒนาตนเองต่อไป ผู้ให้การปรึกษาต้องมีความจริงใจ ยอมรับใส่ใจและเข้าใจเรื่องราวของสมาชิก สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้การปรึกษากับสมาชิกและมีทัศนคติที่ดีต่อสมาชิก

เจริญศรี นพ โสภณ (2553) กล่าวว่า การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การที่ผู้ให้การปรึกษাজัดขึ้น โดยเน้นในเรื่องของสัมพันธภาพในการให้การปรึกษา ระหว่างผู้ให้การปรึกษากับสมาชิกในกลุ่ม และระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วยกัน เพื่อที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในกลุ่ม เป็นการช่วยเหลือสมาชิกที่ขาดทักษะในการมีเพื่อน โดยผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้เอื้ออำนวย ให้กลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่น สมาชิกกลุ่มมีบทบาทช่วยเหลือ สนับสนุนให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น ไร้วางใจ เข้าใจ และยอมรับ ทำให้กลุ่มพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพไปในทิศทางที่กลุ่มต้องการ กลุ่มจะพัฒนาตนเองและกล้าเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสมาชิกในกลุ่มมีศักยภาพในการมีเพื่อนเพิ่มขึ้น

วัชร ทรัพย์มี (2556) การปรึกษาทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เน้นที่ทัศนคติของผู้ให้การปรึกษาที่มีต่อผู้รับการปรึกษา โดยพิจารณาผู้รับการปรึกษาในแง่ดีและให้เกียรติผู้รับการปรึกษาตระหนักในคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ มีความจริงใจ มีเมตตา และความปรารถนาดีพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนเข้าใจสาระแห่งปัญหาและความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา และสามารถสื่อให้รับรู้ในความเข้าใจ ความจริงใจ และความปรารถนาดีที่ผู้ให้การปรึกษามีต่อผู้รับการปรึกษาได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะแสดงออกทั้งทางวาจาและสีหน้าท่าทางของผู้ให้การปรึกษาอย่างเป็นธรรมชาติ ปราศจากการเสแสร้ง ผู้ให้การปรึกษาจะจัดบรรยากาศอันอบอุ่น เป็นมิตรและใช้กลวิธีการต่าง ๆ เช่นการสะท้อนความรู้สึกและเนื้อหาที่ผู้รับการปรึกษาพูดหรือแสดงออก โดยสะท้อนออกมาเป็นรูปประโยคที่กะทัดรัดตรงกับเนื้อเรื่องและความรู้สึก ให้ความสนใจผู้รับการปรึกษาอย่างแท้จริง โดยตั้งใจฟังและพยายามเข้าใจ กระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษาได้เปิดเผยเรื่องราวและความรู้สึก อันจะนำไปสู่ความเข้าใจตนเองและสภาพการณ์ต่าง ๆ อย่างกระจ่างชัด กระบวนการปรึกษาเป็นการจัดระบบการรับรู้ของผู้รับการปรึกษาเกี่ยวกับตนเองและสภาพแวดล้อมให้ตรงต่อ

ข้อเท็จจริงและกว้างขวางลึกซึ้งขึ้น ด้วยบรรยากาศของสัมพันธภาพอันดีงาม เมื่อสามารถพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริงแล้ว จะพบว่าสาเหตุแห่งปัญหาที่แท้จริงอยู่ตรงจุดใด จะได้ปรับปรุงแก้ไข โดยผู้ให้การปรึกษาจะไม่มองการวิถีชีวิตของผู้รับการปรึกษา แต่จะช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองว่า ผู้รับการปรึกษาสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและพัฒนาได้ด้วยตนเอง

ลักษณะ สรีวัตน์ (2560) กล่าวว่า การปรึกษาทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นการให้การปรึกษาแก่ผู้รับการปรึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตนเองมากขึ้น และเข้าใจในปัญหาที่เผชิญอยู่เพื่อที่จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาสามารถดำเนินชีวิตปัจจุบันได้ด้วยความสุข โดยเน้นที่ตัวบุคคล ไม่ใช่ปัญหา เน้นความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ปัจจุบัน (Here and now) และผู้รับการปรึกษาจะเป็นผู้ตัดสินใจแก้ปัญหาเองทั้งสิ้น ส่วนผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้เอื้ออำนวยยอมรับ และเปิดโอกาสให้ผู้รับการปรึกษาพูดถึงปัญหา เพื่อให้ผู้รับการปรึกษามีความรู้สึกว่ามีเพื่อนที่จริงใจ ยอมรับฟังตนทุกประการ ช่วยให้เข้าใจตนเองและเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น และสามารถแก้ปัญหาเองได้ในที่สุด ก็จะเป็นผู้ที่มีการพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพแห่งตน

จากความหมายดังกล่าว การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเห็นถึงความสำคัญทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก และสภาวะที่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งมีทักษะที่ดีต่อมนุษย์ เป็นการให้การปรึกษาที่เน้นทางด้านสัมพันธภาพ ที่เกิดจากผู้ให้การปรึกษาส่งต่อให้ผู้รับการปรึกษา จึงเกิดความไว้วางใจ ลดการใช้กลไกการป้องกันตนเอง และเกิดความรู้สึกในทางบวก เมื่อผู้ให้การปรึกษามียอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข ทำให้ผู้รับการปรึกษายอมรับในตนเองพร้อมกับยอมรับและเข้าใจผู้อื่นด้วย มีความเชื่อมั่นและมีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนตนเองไปในทิศทางบวก พร้อมทั้งสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

ขั้นตอนของการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

อนงค์ วิเศษสุวรรณ (2554) การให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางโดยทั่วไปไม่มีกฎเกณฑ์หรือกระบวนการในการเลือกสมาชิกถ้าผู้นำกลุ่มและสมาชิกเห็นว่าจะได้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มก็เข้าเป็นสมาชิกได้ในการเริ่มกลุ่มผู้นำกลุ่มจะไม่กำหนดกฎเกณฑ์ไม่ชี้แจงหรือนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นใด ๆ แต่จะให้สมาชิกกำหนดกฎเกณฑ์และแนวปฏิบัติของกลุ่มที่จะนำกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่ช่วยกันกำหนด การจัดกลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง นัดพบสัปดาห์ละครั้ง ๆ ละประมาณ 2 ชั่วโมงโดยไม่จำกัดจำนวนครั้ง

กระบวนการกลุ่มของการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

Roger (1970) ได้เสนอลักษณะของกระบวนการกลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง 15 แบบ โดยไม่เน้นลำดับขั้นตอนว่า พัฒนาการในการเปลี่ยนแปลงต้องต่อเนื่องตามลำดับ แต่กลุ่มอาจมี

ลำดับขั้นในการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันลักษณะของกระบวนการทาง 15 แบบ มีดังนี้ (Corey, 2004, pp. 283-284 อ้างถึงใน อนงค์ วิเศษสุวรรณ, 2554)

1. Milling around

ความสับสนไม่แน่ใจในการเริ่มต้นเนื่องจากกลุ่มบุคคลเป็นศูนย์กลางผู้นำกลุ่มจะไม่นำทาง อาจทำให้เกิดความสับสนในช่วงเริ่มกลุ่ม

2. Resistance to personal expression or exploration

การต่อต้านการแสดงความรู้สึกสมาชิกจะเริ่มแสดงออกถึงความเป็นตนเองเท่าที่คิดว่าคนอื่นจะยอมรับได้ ทั้งนี้สมาชิกยังกลัวและไม่กล้าแสดงความเป็นตนเองอย่างแท้จริง

3. Description of past feeling

การเริ่มเปิดเผยความรู้สึกในอดีต การเปิดเผยในขั้นนี้ยังเป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีตหรือสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว เนื่องจากความไว้วางใจในกลุ่มยังไม่มากพอ ไม่กล้าเสี่ยงในการเปิดเผยตนเองมากนัก

4. Expression of negative feelings

การแสดงความรู้สึกในทางลบ เมื่อกลุ่มพัฒนาขึ้นการแสดงความรู้สึกจะเป็นการแสดงความรู้สึกที่เป็นปัจจุบันหรือที่นี้และเดี๋ยวนี้

5. Expression and exploration of personally meaningful material

การแสดงออกและการสำรวจอารมณ์ความรู้สึกที่มีความหมาย การที่กลุ่มยอมรับการแสดงออกในทางลบของสมาชิกทำให้เกิดบรรยากาศความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จะช่วยให้สมาชิกกล้าเปิดเผยอารมณ์ความรู้สึกของตน

6. Expression of immediate interpersonal feeling in the group

สมาชิกแสดงความรู้สึกที่แท้จริงอย่างเต็มที่ต่อสมาชิกภายในกลุ่ม

7. Development of a healing capacity in the group

การพัฒนาความสามารถในการบำบัด เมื่อสมาชิกเริ่มเรียนรู้การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นสามารถแสดงความรู้สึกเอื้ออาทรสนับสนุนและให้กำลังใจมีความเข้าใจและมีความห่วงใยต่อกัน เป็นการสร้างสัมพันธภาพในการช่วยเหลือภายในกลุ่ม ซึ่งช่วยให้สมาชิกสามารถนำประสบการณ์ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

8. Self-acceptance and the beginning of change

การยอมรับตนเองและเริ่มเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้สมาชิกเริ่มเข้าใจตนเองรับรู้บางอย่างที่เคยมองข้ามหรือบิดเบือนเข้าใจความรู้สึกของตนเองมากขึ้น ยอมรับข้อดีและข้อด้อยของตนเอง เริ่มเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง

9. Cracking of facades

การทักหน้ากากขั้นนี้ สมาชิกจะไม่สวมหน้ากากหรือเสแสร้งกล้าที่จะแสดงออกถึงความรู้สึกที่แท้จริง เปิดเผยตนเองสมาชิกกลุ่มสื่อสารกันอย่างลึกซึ้งและจริงใจ

10. Feedback

ข้อมูลย้อนกลับ กระบวนการรับรู้ข้อมูลย้อนกลับสมาชิกได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองจากผู้อื่นและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการอย่างรู้การตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

11. Confrontation

การเผชิญหน้าเป็นขั้นที่สมาชิกแสดงอารมณ์และกล้าเปิดเผยความรู้สึกความคิดอย่างตรงไปตรงมา การเผชิญหน้าเป็นขั้นที่ต่อเนื่องจากปฏิสัมพันธ์ในการให้ข้อมูลย้อนกลับ

12. The helping relationship outside the group sessions

สัมพันธภาพในการช่วยเหลือที่ต่อเนื่องหลังจากการเข้ากลุ่มสมาชิกจะติดต่อกัน นอกเหนือจากเวลาที่มาเข้ากลุ่ม สัมพันธภาพที่ต่อเนื่องนี้เป็นการพัฒนาความสามารถในการบำบัดและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

13. The basic encounter

ความรู้สึกร่วมการที่สมาชิกมีสัมพันธภาพที่ต่อเนื่องมีความคุ้นเคยใกล้ชิดมากกว่า การรู้จักเพียงผิวเผินมีความจริงใจต่อกัน ในขั้นนี้สมาชิกเรียนรู้สัมพันธภาพที่มีความหมาย มีความรู้สึกมีส่วนร่วมมีความผูกพันที่จะทำงานร่วมกัน

14. Expression of feelings of closeness

การแสดงความรู้สึกใกล้ชิดพัฒนาการของกลุ่มในขั้นนี้เป็นการแสดงความรู้สึกของความอบอุ่นความรู้สึกที่จริงใจเกี่ยวกับตนเองและสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่ม

15. Behavior changes in the group

การเปลี่ยนพฤติกรรมในกลุ่ม การที่สมาชิกรู้สึกคุ้นเคยและแสดงความรู้สึกอย่างเป็นทางการ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กิริยา ท่าทาง และการแสดงออก สมาชิกจะกล้าแสดงออกอย่างเปิดเผย แสดงความรู้สึกอย่างตรงไปตรงมา เข้าใจตนเองมากขึ้น พร้อมทั้งยังเรียนรู้วิธีการติดต่อ การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ได้ดีขึ้นถ้าการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มเป็นไปในทางที่ดี สมาชิกจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากกระบวนการกลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางดังกล่าว ในงานวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการทั้ง 15 แบบ โดยไม่เรียงต่อเนื่องตามลำดับ เนื่องจากลำดับขั้นตอน สามารถเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ ตามเหตุการณ์ หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นในระหว่างการให้การศึกษา เพื่อความสอดคล้อง

ของการปรึกษาในขณะนี้ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาและเรียนรู้การสร้างสัมพันธภาพร่วมกับผู้อื่น มีการยอมรับในตนเองมากขึ้นและเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

บทบาทและหน้าที่ของผู้ให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

อนุพงศ์ แก้วของแก้ว (2552) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้ให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางของ Rogers ควรมีบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจโลกของผู้รับการปรึกษาอย่างไม่มีที่ตั้งสมมติฐานมาก่อน
2. สร้างสัมพันธภาพที่มีพื้นฐานของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ยอมรับและมีความเป็นธรรมชาติ

3. ไม่ใส่หรือป้อนค่านิยมและเกณฑ์มาตรฐานใด ๆ ทั้งสิ้นให้แก่ผู้รับการปรึกษา
4. รับฟังและมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างเอาใจใส่ แสดงความเข้าใจโดยสื่อภาษาพูดและอวัจนภาษา เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาทราบถึงความเคารพ การเห็นคุณค่า ตลอดจนการยอมรับ และมีความเข้าใจในตัวผู้รับการปรึกษา

5. พยายามสื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้รับรู้ถึงยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข
6. แสดงปฏิกิริยาให้ผู้รับการปรึกษาได้รับรู้ได้ว่ามีความเข้าใจในสิ่งที่ผู้รับการปรึกษาสื่อออกมา ทั้งโดยตรงเป็นคำพูด และโดยอ้อมด้วยอวัจนภาษา

7. แสดงให้ผู้รับการปรึกษาได้รับรู้ได้ว่ามีความไว้วางใจในตัวผู้รับการปรึกษา มีความเชื่อมั่นในความรับผิดชอบและความสามารถกำกับดูแลตนเองของผู้รับการปรึกษา

8. ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อให้ผู้รับการปรึกษากล้าที่จะทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่

Corey (1989 อ้างถึงใน เจริญศรี นพโสภณ, 2553) ได้สรุปถึงบทบาทของผู้ให้การปรึกษาแบบกลุ่มไว้ได้ใจความที่ผู้ให้การปรึกษาควรยึดไว้อีกแนวหนึ่งคือ

1. ผู้ให้การปรึกษาเป็นผู้ที่สร้างหรือพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างภายในกลุ่มให้เกิดขึ้นได้แก่ บรรยากาศที่เอื้อต่อการให้การปรึกษา เช่น การรู้วิธีรับฟัง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือความรู้สึกลึกซึ้งต่อกัน มีความไว้วางใจต่อกัน และรู้ที่จะเปิดเผยความรู้สึกด้วยความจริงใจ

2. ผู้ให้การปรึกษาปฐมนิเทศให้สมาชิกกลุ่มทราบถึงการปฏิบัติตนเพื่อมีส่วนร่วมในกลุ่ม

3. ผู้ให้การปรึกษาต้องสนใจสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ต้องสนใจสิ่งที่ผู้รับการปรึกษาพูดโดยสนใจคำพูดและกิริยาท่าทางที่สมาชิกสื่อออกมา

4. ผู้ให้การปรึกษามีหน้าที่รับผิดชอบให้กลุ่มดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ และสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกกับสมาชิกกลุ่ม

5. ผู้ให้การปรึกษาแจ้งกำหนดกฎเกณฑ์ให้สมาชิกทราบ เช่น การมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น การเปิดเผยความรู้สึก การเป็นผู้ฟังที่ดี การรักษาความลับ การแสดงความจริงใจ ต่อสมาชิก ฯลฯ

6. ผู้ให้การปรึกษาต้องดึงความสนใจของกลุ่มไปยังสิ่งที่สมาชิกจะได้รับประโยชน์ ธีราพร สอนจิน (2557) บทบาทของผู้ให้การปรึกษิตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง จะต้องมียุทธศาสตร์ คือ มีความเป็นตัวของตัวเองและเป็นธรรมชาติ โดยสื่อสารถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและยอมรับนับถือผู้รับการปรึกษาในทางบวกโดยปราศจากเงื่อนไข

จากบทบาทและหน้าที่ดังกล่าว ผู้ให้การปรึกษามีความเข้าใจและยอมรับในตัวผู้รับการปรึกษาอย่างไม่มีเงื่อนไข โดยการแสดงความจริงใจออกมาทั้งสายตา ท่าทาง คำพูด หรือรวมถึงการสื่อสารต่าง ๆ เป็นการแสดงออกให้เกิดความไว้วางใจ และมีความเชื่อมั่นในการปรึกษา เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม มีความกล้าแสดงความคิดเห็น หรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดี และความเป็นตัวเองอย่างเป็นธรรมชาติ ส่งผลให้การปรึกษาเป็นไปในทิศทางที่ดี

เทคนิคของการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

เทคนิคสำคัญที่นำมาใช้ในการให้การปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ (พระรัศมี บุตรดีคำ, 2551)

1. การสร้างสัมพันธภาพ (Establish rapport) เป็นการสร้างสายสัมพันธ์ในลักษณะที่ทำให้ผู้รับการปรึกษาเกิดความสบายใจ มีศรัทธา มีความไว้วางใจ มีความอบอุ่น มีความมั่นใจเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ เพื่อขจัดความหวาดระแวงของผู้มารับการปรึกษา

2. การตั้งคำถาม (Questioning) ส่วนใหญ่มักจะตั้งคำถามในรูปคำถามเปิด (Open end question) ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจตัวเอง การตั้งคำถามนี้ไม่ใช่การค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมแต่เพียงอย่างเดียว และไม่ใช่ว่าสิ่งที่จะตอบคำถามว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” คำถามเปิดจะช่วยผู้รับการปรึกษาเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น

3. การตีความหมาย (Interpreting) เป็นกลวิธีที่ผู้ให้การปรึกษากล่าวถึงบางสิ่งที่ผู้รับการปรึกษาได้กล่าวไปแล้ว เพื่อที่จะให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจเรื่องราวเร็วขึ้น การตีความหมายมีข้อควรระวัง คือ อย่าตีความหมายในเรื่องที่ผู้รับการปรึกษายังคิดไม่ถึง การตีความหมายที่ดีจะต้องพยายามดึงเอาผู้มารับการปรึกษาเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

4. การเงียบ (Silencing) ในหลาย ๆ ช่วงของการปรึกษาการเงียบเป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้รับการปรึกษาอาจต้องการความเงียบ เพื่อรวบรวมเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของผู้รับ

การปรึกษาเองอย่างต่อเนื่องก่อนที่จะบรรยายหรือระบายเรื่องราวและความรู้สึกให้ผู้รับการปรึกษาได้รับรู้

5. การทำให้กระจ่าง (Clarifying) การทำให้กระจ่างเป็นการทำให้เกิดความชัดเจนขึ้นในเนื้อหาสาระที่ผู้รับการปรึกษาพูดออกมา โดยที่ผู้ให้การปรึกษาอธิบายสรุปสาระสำคัญในสิ่งที่คิดว่าผู้รับการปรึกษาพยายามที่จะส่งสารมาถึง ทั้งนี้โดยไม่เปลี่ยนแปลงเนื้อความสำคัญซึ่งผู้รับการปรึกษาได้กล่าวไว้

6. การยอมรับ (Acceptance) ผู้ให้การปรึกษาเป็นเพียงผู้รับฟังเรื่องราวที่ผู้รับการปรึกษาเล่าให้ฟังเท่านั้น โดยไม่แสดงความในใจความคิดเห็นปฏิกิริยาใด ๆ ออกไป การยอมรับการแสดงออกด้วยการพยักหน้าและพูดว่า “อ้อ อ้อ” บางทีก็ใช้คำพูดที่เป็นวลีเช่น “ใช่” “ไม่เป็นไร” “ฉันเข้าใจ” เป็นต้น

7. การให้ความมั่นใจ (Assurance) เป็นการแสดงออกของผู้ให้การปรึกษาที่ให้ความมั่นใจแก่ผู้รับการปรึกษา

8. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เป็นการช่วยเหลือให้ผู้รับการปรึกษาได้เผชิญกับความรู้สึกออกมาโดยปราศจากความวิตกกังวล ดังนั้น ผู้ให้การปรึกษาจะทำหน้าที่คล้ายกระจกเงา นำเอาคำพูดที่ผู้รับการปรึกษากล่าวออกมาพร้อมกับความรู้สึกที่แฝงมานั้นมาตีความและจัดคำพูดใหม่ แล้วตามออกมาเพื่อช่วยให้ผู้รับการปรึกษามีความเข้าใจความรู้สึกของตนเองได้อย่างกระจ่างยิ่งขึ้นสามารถที่จะพิจารณาปัญหาได้อย่างถูกต้องมากขึ้น

จากเทคนิคดังกล่าว การปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางที่เริ่มต้นด้วยการสร้างสายสัมพันธ์ภาพที่ดี จึงเกิดความไว้วางใจ มีความอบอุ่นในการปรึกษา และการใช้คำถามเปิดจะช่วยทำให้เข้าใจผู้รับการปรึกษามากขึ้น เพื่อตีความหมายให้เข้าใจเรื่องราวและการเจียบเพื่อให้ผู้รับการปรึกษาทบทวนความรู้สึก พร้อมทั้งการยอมรับ การให้กำลังใจ ให้ความมั่นใจสะท้อนความรู้สึกให้ผู้รับการปรึกษาได้เข้าใจตนเองอย่างถูกต้อง งานวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคทั้ง 8 เพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน และกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษาได้ตระหนัก และเข้าใจความรู้สึกของตนเองอย่างแท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง

แพรวเพ็ชร์ พัทธโรภิจิตร (2549) ศึกษาผลการปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อสุขภาพจิตวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่าง คือ วัยรุ่นที่มีอายุ 15-18 ปี โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา สมัครงใจเข้าร่วมการทดลอง คณะแผนกเวชสุขภาพจิตคนไทย (TMHI-54) ระหว่าง 99-117 คะแนน (สุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไป) จำนวน 16 คน และสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อแบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง จำนวน 10 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1-1.30 ชั่วโมง

การเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผลการทดลอง สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทตัวแปรต้นสองตัวแปร ตัวแปรตามหนึ่งตัวแปร วัดซ้ำหนึ่งตัวแปร วัดต่างกลุ่มหนึ่งตัวแปร (Repeated measure two way ANOVA one between subject variable and one within subject variable) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls method) จากการศึกษาพบว่า สุขภาพจิตวัยรุ่นนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง ระยะหลังการทดลองกับระยะก่อนการทดลอง และระยะติดตามผลกับระยะก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สุขภาพจิตวัยรุ่นนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางกับกลุ่มควบคุม ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มนทกานต์ กุลวิจิตรรัตน์ (2551) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการปรับตัวทางอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่นน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีการปรับตัวทางอารมณ์ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 16 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดการปรับตัวทางอารมณ์ และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง ดำเนินการทดลองแบบกลุ่มจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบวัดผลก่อนและหลัง (Two-factor experiment with repeated measures on one factor) แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated-measures analysis of variance: One between-subjects variable and one within-subjects variable) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls test) ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนวัยรุ่นนกลุ่มทดลองมีการปรับตัวทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนวัยรุ่นนกลุ่มทดลองมีการปรับตัวทางอารมณ์ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พระรัศมี บุตรดีคำ (2551) ได้ศึกษาปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวมีแนวโน้มสูงขึ้นในกลุ่มนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่เป็นวัยรุ่นนตอนต้น คือนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่งผลต่อการไม่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและก่อให้เกิดความไม่สงบในสังคม อีกทั้งก่อให้เกิดปัญหาสังคมและปัญหาต่าง ๆ ตามมา วิธีการแก้ปัญหาอย่างหนึ่งก็คือ ให้นักเรียนได้รับคำปรึกษาที่ดีในด้านการปรับตัวและการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของสามเณรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพระปริยัติ อำเภอสวมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 8 รูป ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว และโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่ามัธยฐานค่าเฉลี่ยการทดสอบความแตกต่างคะแนนของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบของ Wilcoxon matched paris signed-ranks test ผลการศึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ทำให้สามเณรนักเรียนทั้ง 8 รูป มีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ดังนี้ 1) พฤติกรรมก้าวร้าวด้านภาษาด้อยค่า ก่อนการได้รับการให้คำปรึกษา สามเณรนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกเป็นประจำ ได้แก่ ตวาดตะโกน พุดหยาบคาย พุดข่มขู่ผู้อื่น หลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง โดยการใช้เทคนิคการฟังการสะท้อนความรู้สึก การทำให้เกิดความกระจ่าง และให้กำลังใจ ทำให้สามเณรนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง แต่ยังมีกรปฏิบัติอยู่บ้างเป็นบางครั้ง 2) พฤติกรรมก้าวร้าวด้านภาษาท่าทางก่อนการได้รับการให้คำปรึกษา สามเณรนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกเป็นประจำ ได้แก่ การเตะตีดึงขึง ปล่อยของ ผลักและชกต่อย หลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง สามเณรนักเรียนทั้ง 8 รูป มีพฤติกรรมที่สุภาพขึ้น ไม่พุดตวาด พุดหยาบคาย ข่มขู่ ตะโกนขำขี้ระยษผู้อื่น ไม่ชักชวนให้มีการชกต่อย และวางของเข้าที่เดิมให้เป็นระเบียบ แต่ยังมีสามเณรนักเรียนบางรูปที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวบ้างเป็นบางครั้ง โดยสรุปผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับครู-อาจารย์ อาจารย์แนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ฝ่ายปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียนนำวิธีการให้คำปรึกษาไปประยุกต์ใช้เพื่อลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนปรับตัวได้อย่างเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ศิริวัลย์ งามชมภู (2552) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีโรเจอร์ส เพื่อพัฒนาการควบคุมตนเองของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น กลุ่มเป้าหมายเป็นวัยรุ่นที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น ในระหว่างเดือนมกราคม-เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552 มีผู้สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 40 คน ให้ทำแบบวัดการควบคุมตนเอง แล้วตัดเอาคนที่ได้คะแนนอยู่ในระดับต่ำมา จำนวน 16 คน

แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาการควบคุมตนเองสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง 1 ชั่วโมง 30 นาที จำนวน 12 ครั้ง โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดการควบคุมตนเองที่ปรับปรุงมาจากทศไนย วรรณจินตสุรานนท์ (2546) และโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีโรเจอร์ส ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมขึ้นเอง กลุ่มเป้าหมายได้รับการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองด้วยแบบวัดการควบคุมตนเอง ทดสอบความแตกต่างของคะแนนแบบวัดการควบคุมตนเองก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองด้วยสถิติ The wilcoxon matched paired signed-rank test และเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดการควบคุมตนเองหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติ Mann whitney u-test ผลการทดลองพบว่า วัยรุ่นที่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีโรเจอร์ส มีคะแนนการควบคุมตนเองก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ภายหลังจากที่วัยรุ่นได้เข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีโรเจอร์ส มีการพัฒนาการควบคุมตนเองดีขึ้น

อนุพงศ์ แก้วของแก้ว (2552) ศึกษาการให้การศึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของ Rogers เพื่อเพิ่มอ้อม โนทัศน์: กรณีศึกษาในผู้ต้องขัง จำนวน 5 ราย วิธีการที่ใช้ในการรวบรวมเก็บข้อมูลประกอบด้วย 1) แบบวัดอ้อม โนทัศน์เทนเนสซี 2) สมุดบันทึกประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง วิธีการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยแบบเฉพาะกรณี (Case study) โดยที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและปริมาณในเชิงปริมาณใช้รูปแบบการวิจัยแบบการวิจัยเชิงทดลองแบบ Single-subject design และแบบการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการศึกษาพบว่า รายกรณีศึกษาทั้ง 5 รายมีคะแนนอ้อม โนทัศน์ที่มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงในทิศทางบวก และการให้การศึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของ Rogers ช่วยเพิ่มอ้อม โนทัศน์ในทิศทางบวก

เจริญศรี นพ โสภณ (2553) ศึกษาผลของการให้การศึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเกาะโพธิ์ (วันครู 2500) จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2552 ที่มีศักยภาพในการมีเพื่อนอยู่ในกลุ่มต่ำ จำนวน 16 คน โดยแบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง ได้รับ โปรแกรมการให้การศึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี ส่วนกลุ่มควบคุมให้ดำเนินกิจกรรมตามปกติของทางโรงเรียน การทดลองแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ได้แก่ แบบวัดศักยภาพในการมีเพื่อน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated measures analysis of variance: One between-subjects variable and one within-subjects variable) ทำการทดสอบย่อย (Simple effect) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย โดยวิธีการของ Scedge ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีศักยภาพในการมีเพื่อน ระยะเวลาหลังการทดลองกับระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีศักยภาพในการมีเพื่อน ระยะเวลาหลังการทดลองกับระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในระยะเวลาหลังการทดลองกับระยะติดตามผลนักเรียนมีศักยภาพในการมีเพื่อนของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกัน

ศิริธร เรียบสันเทียะ (2553) ศึกษาผลของโปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจตามแนวคิดของโรเจอร์สที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ Pretest-posttest control group design และมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาจิตวิทยาเบื้องต้น (013103) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งมีคะแนนการเข้าถึงใจที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มนักศึกษาทั้งหมด ในขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง และมีความสมัครใจที่จะเข้าร่วม โปรแกรมจำนวน 18 คน ผู้วิจัยได้จับคู่ผู้ศึกษามีคะแนนการเข้าถึงใจใกล้เคียงกัน ทำการสุ่มอย่างง่ายเข้ากลุ่มทดลอง 9 คน และกลุ่มควบคุม 9 คน กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจตามแนวคิดของโรเจอร์ส ใช้ระยะเวลาเข้าร่วม โปรแกรมประมาณ 16 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น 4 ช่วง ๆ ละ 3-4 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบวัดการเข้าถึงใจ แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และโปรแกรมการพัฒนาการเข้าถึงใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับการดำเนินกิจกรรมตาม โปรแกรม เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการอยู่ร่วมกัน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้การทดสอบของวิลคอกชัน และแมน วิทนียู และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์นักศึกษาที่ได้เข้าร่วม โปรแกรม ผลการศึกษา พบว่า 1) หลังการทดลอง นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจ มีการเข้าถึงที่สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) หลังการทดลอง นักศึกษาที่เข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจ มีการเข้าถึงใจสูงกว่า นักศึกษากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่เข้าร่วม

โปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจ ได้รับประสบการณ์และมีความรู้สึกร่วมไปกับการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรม สะท้อนให้เห็นได้จากบรรยากาศทางกายภาพ การอยู่ร่วมกันภายในกลุ่ม สัมพันธภาพของสมาชิก และกิจกรรมที่สมาชิกรู้สึกประทับใจ นอกจากนี้ นักศึกษายังตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงด้านการเข้าถึงใจ และพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเองอีกด้วย

กัญญ์ณฉวี กัญญา (2554) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการพัฒนาทักษะการจัดการกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเชียงใหม่พิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียน จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 60-90 นาที จำนวน 8 ครั้ง และกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบประเมินทักษะการจัดการกับอารมณ์ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.827 2) โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการพัฒนาทักษะการจัดการกับอารมณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ The wilcoxon match-paired signed-ranks test และ The mann-witney u-test ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลอง มีคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์สูงกว่า ก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธีราพร สอนจิน (2557) ได้ศึกษาผลของการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีผลต่อการยอมรับตนเองของนักเรียนที่ครอบครัวแตกแยก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเนินหัวโล้นหนองยางพิทยาคม จังหวัดพิจิตร ปีการศึกษา 2556 จำนวน 16 คน มาจากครอบครัวแตกแยก เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บข้อมูล คือ แบบวัดการยอมรับตนเองและ โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ใช้การหาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธี Item-total correlation โดยสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Person's product moment correlation coefficient) หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ความเชื่อมั่น 0.85 ส่วนสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ครอบครัวแตกแยก กลุ่มทดลองมีคะแนนการยอมรับตนเองสูงขึ้น หลังจากได้รับการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่ครอบครัวแตกแยก กลุ่มทดลอง มีคะแนนการยอมรับตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังจากได้รับการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่ครอบครัวแตกแยก กลุ่มทดลองมีคะแนนการยอมรับ

ตนเอง ภายหลังการทดลองและระยะติดตามผลการทดลอง 4 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .01

จิรวรรณ ชัยอารีย์เลิศ (2558) ได้ศึกษาผลการให้การปรึกษากลุ่มแบบร่วมรู้สึกต่อความเอื้ออาทรผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีการศึกษา 2557 โดยคัดเลือกนักเรียนจากคะแนนเฉลี่ยแบบสำรวจความเอื้ออาทรผู้อื่น (Altruism) ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 และสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 20 คน จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย แบบความสำรวจความเอื้ออาทรผู้อื่นและการปรึกษากลุ่มแบบร่วมรู้สึก การเก็บข้อมูลดำเนินการตั้งแต่เริ่มวัดผลในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated measures analysis of variance: One between-subjects variable and one within-subjects variable) และวิธีทดสอบรายคู่แบบ LSD (Fisher's least significant difference test) ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเอื้ออาทรในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล เพิ่มขึ้นกว่าระยะก่อนการทดลอง และเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบร่วมรู้สึกมีคะแนนความเอื้ออาทรผู้อื่นในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นถึงผลของการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่ได้ช่วยเหลือทั้งทางด้านความรู้สึก อารมณ์ ความคิด รวมไปถึงพฤติกรรม ที่ส่งผลต่อตนเองและต่อผู้อื่น พร้อมทั้งช่วยลดความคิด ความรู้สึกทางลบ และเสริมสร้างเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึกทางบวก ที่ส่งผลไปสู่พฤติกรรมที่ดี และการเข้าใจ ตระหนักรู้ในตนเองอย่างแท้จริง การให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางแสดงให้เห็นถึงการมีสัมพันธภาพภายในกลุ่ม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเช่นเดียวกับงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัย ซึ่งเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีร่วมกับผู้อื่น เข้าใจและตระหนักรู้ในตนเองเพื่อเกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เป็นแนวทางในการจัดการอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดของตนเอง พร้อมกับลดความรุนแรงลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่ส่งผลให้เกิดการให้อภัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอาชีวศึกษา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอาชีวศึกษา

Good (1973, p. 645 อ้างถึงใน พรสันต์ เลิศวิทยาวิวัฒน์, 2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การศึกษาที่มีระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกงาน อาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะหรือเป็นการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาแรงงานฝีมือ ให้มีระดับสูงขึ้นไป รวมทั้งการศึกษา การค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจและคหกรรม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2546 อ้างถึงใน พรสันต์ เลิศวิทยาวิวัฒน์, 2550) ได้กำหนดกรอบการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นที่ผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสามารถและมีลักษณะตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เรียนวิธีเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) เรียนแล้วคิดเป็นทำเป็น 3) เรียนแล้วคิดดีทำดี 4) เรียนแล้วอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และ 5) เรียนแล้วสามารถไปสู่จุดหมายแห่งชีวิตได้

ดารานี พุทธิยาชีวะ (2548) นักเรียนอาชีวศึกษา เป็นวัยที่อยู่ในช่วงของวัยรุ่น วัยนี้มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบโดยตรง คือ ทางด้านการเรียน หากนักเรียนไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียน ย่อมเกิดความผิดหวัง ท้อแท้ใจ และรู้สึกว่าตนเองนั้น ไม่มีความสามารถ หากนักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียน ก็นับว่าเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาอัตลักษณ์แห่งความสำเร็จต่อไป นำไปสู่ ความรู้สึกมีคุณค่า และมีความสำคัญต่อตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบ และมีความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิตของตนเอง และมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น ซึ่งอาจลดปัญหาอื่น ๆ ตามมาได้ เช่น ปัญหาการทะเลาะวิวาท ขกพวกตีกัน ของนักเรียนอาชีวศึกษา

กนกวรรณ ชูชาติไทย (2551) นักเรียนอาชีวศึกษาซึ่งมีอายุเฉลี่ยประมาณ 15-20 ปี เป็นวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและในจิตใจ เช่นเดียวกับวัยรุ่นทั่วไป

กนกวรรณ สันรัตน์ (2552) นักเรียนอาชีวศึกษา หมายถึง นักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในสายอาชีพตามหลักสูตรของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 15-20 ปี เป็นวัยที่เมื่อได้รับการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมที่ช่วย ก็จะมีแนวโน้มในการสนองตอบได้ง่าย

ประภาภรณ์ นิลสม (2553) นักเรียนอาชีวศึกษา เป็นนักเรียนที่เข้าสู่ช่วงวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างมากมาทั้งทางร่างกายและจิตใจที่ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว จึงมีอารมณ์รุนแรง และยังมีความรู้สึกด้อยและไม่เท่าเทียมกับผู้เรียนสายสามัญ จึงควรให้กำลังใจคอยช่วยเหลือและควรให้การปรึกษาแนะแนวทางที่ถูกต้อง

จิตติยา เข้มนี้มนวล (2554) นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญ เนื่องจากเป็นระยะเวลาที่ต้องเผชิญปัญหาและต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างมากมา ทั้งการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจที่ขึ้นอยู่

กับสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ทำให้นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพต้องรับผิดชอบ
ด้านของการเรียน ด้านส่วนตัวและด้านสังคม

อะเคื่อ กุลประสูติคิลิก (2555) นักเรียนอาชีวศึกษาเป็นช่วงอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป
กลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา สามารถเกิดความขัดแย้งขึ้นได้ในกลุ่มเพื่อน ๆ ที่อาจจะลุกลามไปสู่
การเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาได้ เช่น การใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ การแสดงความก้าวร้าว ภาวะการณ
แข่งขัน และบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน การลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้นการให้อภัยเป็นทางเลือกที่ดี
ทางหนึ่ง

พิมลนาถุ คชเสณี (2560) นักเรียนอาชีวศึกษา หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบัน
อาชีวศึกษาของรัฐบาล ซึ่งอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 และระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1-2

วิริยะ ผดาศรี (2560) นักเรียนอาชีวศึกษา ถือเป็นวัยรุ่นที่เป็นวัยรุ่นต่อระหว่างความเป็น
เด็กและความเป็นผู้ใหญ่ คุณวุฒิหรือการตัดสินใจ ตลอดจนการควบคุมอารมณ์ จึงออกมาใน
ลักษณะของการทำตามใจตนเอง ทำตามอารมณ์หรือทำตามเพื่อน อาจแสดงพฤติกรรมที่ไม่
เหมาะสมหรือไม่ถูกต้องออกมา

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น นักเรียนอาชีวศึกษา หมายถึง บุคคลที่เรียนหลักสูตร
ที่เน้นทางด้านสายอาชีพ เยาวชนที่ศึกษาในระดับนี้จะมีอายุระหว่าง 15-20 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น
เป็นช่วงที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านร่างกาย และจิตใจ ทำให้ต้องมีการปรับตัวในด้านต่าง ๆ
อย่างมาก จากสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เพราะเป็นวัยที่กำลังจะพ้นสภาพความเป็นเด็กสู่วัย
ผู้ใหญ่ การปรับตัวในการดำเนินชีวิตจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอาชีวศึกษา

ดารานี พุทธิยาชีวะ (2548) ได้ศึกษาอัตลักษณ์แห่งความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน
อาชีวศึกษา โรงเรียนอาชีวศิลปศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยการใช้โปรแกรมการปรึกษา
แบบกลุ่มตามแนวพิจารณาความเป็นจริง ซึ่งเป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองแบบมีกลุ่มควบคุมและ
กลุ่มทดลอง ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสุ่ม
แบบเจาะจง โดยผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายกิจการนักศึกษา อาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์ผู้สอน
เป็นผู้คัดเลือกรายชื่อนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมในการเรียน จากนั้นจึงขอความสมัครใจนักเรียน
อีกครั้ง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 13 คน เป็นกลุ่มทดลอง 6 คน และกลุ่มควบคุม 7 คน กลุ่มทดลอง
ร่วมกลุ่มตามโปรแกรมรวม 8 ครั้ง ครั้งละ 1.30-2 ชั่วโมง ตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์ โดยผู้วิจัย
เป็นผู้ดำเนินการกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
โปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวพิจารณาความเป็นจริง และแบบบันทึกความรับผิดชอบ

ในการเรียนที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น การเก็บข้อมูลเปรียบเทียบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใน 2 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลอง และระยะหลังทดลอง และเก็บข้อมูลเพื่อติดตามผล กลุ่มทดลอง หลังจากสิ้นสุดการทดลองแล้ว 2 สัปดาห์ นอกจากนี้ได้นำระดับคะแนนเฉลี่ยในการเรียนภาคเรียนที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่าง และระดับคะแนนเฉลี่ยในการเรียนภาคเรียนปัจจุบัน (ภาคเรียนที่ 2) มาเปรียบเทียบความแตกต่างด้วย จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนน พฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียน และระดับคะแนนเฉลี่ยในการเรียนด้วยสถิติค่าที ซึ่งผลการศึกษารูปว่า นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองที่เข้าร่วม โปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนว พิจารณาความเป็นจริง มีคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนสูงขึ้นภายหลังการทดลอง และในระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบกับ กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วม โปรแกรม พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ระดับคะแนนเฉลี่ยในการเรียน ของกลุ่มทดลองในภาคเรียนที่ 2 ไม่สูงขึ้นจากภาคเรียนที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบกับระดับคะแนนเฉลี่ยในการเรียนภาคเรียนที่ 2 ของกลุ่มควบคุม ก็พบว่า กลุ่มทดลองมีระดับคะแนนเฉลี่ยในการเรียนภาคเรียนที่ 2 ไม่สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยเช่นกัน สรุปว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่เข้าร่วม โปรแกรมการปรึกษา แบบกลุ่มตามแนวพิจารณาความเป็นจริงมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียน ภายหลังการเข้าร่วม โปรแกรมและในระยะติดตามผล 2 สัปดาห์ดีขึ้น แต่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง ระดับคะแนนเฉลี่ยในการเรียนหรือสัมฤทธิ์ผลในการเรียน

พระมหาสมหวังจันทราวุฒิกร (ปญญาวุโธ) (2549) ศึกษาผลของการให้การปรึกษา ตามแนวพุทธศาสตร์ที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างยนต์โรงเรียน เทคโนโลยีแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ขึ้นไปจำนวน 16 คนที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรและสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็น กลุ่มทดลอง 8 คนและกลุ่มควบคุม 8 คน โปรแกรมการให้การปรึกษาตามแนวพุทธศาสตร์นี้ มีจำนวน 10 ครั้ง และมีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนก่อนได้รับการให้คำปรึกษา 2 สัปดาห์ ภายหลังได้รับการให้คำปรึกษา 2 สัปดาห์ แบบแผนการทดลองเป็นแบบ Randomized control - group pretest posttest design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวและโปรแกรมการให้คำปรึกษาตามแนวพุทธศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่า t แบบสัมพันธ์กัน (t-test dependent) และการทดสอบค่าที แบบอิสระกัน (t-test independent) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง

หลังจากได้รับการให้การศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์มีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กนกวรรณ ชูชาติไทย (2551) ศึกษาผลของโปรแกรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีพิจารณาความเป็นจริงของกลาสเซอร์ในการสร้างสัมพันธภาพของนักเรียน ซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนอาชีวศึกษาตอนต้นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2550 ภาคเรียนที่ 2 สาขาวิชาพาณิชยการ-การขายและคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่มีคะแนนลักษณะสัมพันธภาพ อยู่ในระดับปานกลางหรือต่ำ มีจำนวนทั้งสิ้น 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองเข้าร่วมการศึกษาแบบกลุ่มตามโปรแกรม รวม 8 ครั้ง ครั้งละ 1.5-2 ชั่วโมง ตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วม โปรแกรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) โปรแกรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีพิจารณาความเป็นจริงของกลาสเซอร์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีพิจารณาความเป็นจริงของกลาสเซอร์ 2) แบบประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับความรักและลักษณะสัมพันธภาพ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีพิจารณาความเป็นจริงของกลาสเซอร์ โดยให้นักเรียนประเมินตนเอง การเก็บข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำใน 2 ระยะ คือ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง และเก็บข้อมูลเพื่อติดตามผลกลุ่มทดลองต่อเนื่อง 4 สัปดาห์ จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจเกี่ยวกับความรักและลักษณะสัมพันธภาพ ซึ่งผลการศึกษารูปได้ดังนี้ 1. นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีพิจารณาความเป็นจริงของกลาสเซอร์ มีคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับความรักและลักษณะสัมพันธภาพไม่สูงขึ้นภายหลังการทดลองและระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม พบว่า มีคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับความรักและลักษณะสัมพันธภาพไม่สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับความรักและลักษณะสัมพันธภาพก่อนการทดลองและหลังการทดลองไม่ต่างกัน 2. ความเข้าใจเกี่ยวกับความรักมีความสัมพันธ์กับลักษณะสัมพันธภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการศึกษารูปได้ว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีพิจารณาความเป็นจริงของกลาสเซอร์ ยังไม่พบการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนเกี่ยวกับความเข้าใจเกี่ยวกับความรักและลักษณะสัมพันธภาพ และความเข้าใจเกี่ยวกับความรักมีความสัมพันธ์กับลักษณะสัมพันธภาพของนักเรียน

กนกวรรณ สันรัตน์ (2552) ศึกษาผลการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อทักษะชีวิตด้านการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ เป็นนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนเทคโนโลยีแห่งหนึ่ง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 22 คน มีคะแนนทักษะชีวิตด้านการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ลุ่มให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดทักษะชีวิตด้านการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และ โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา ผู้วิจัยดำเนินการทดลองการให้คำปรึกษากลุ่มจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีนิวแมนคูลส์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตด้านการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนแตกต่างกันจากนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับวิธีการเรียนการสอนปกติในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตด้านการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล แตกต่างจากระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้แก่ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือและให้การปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะป้องกันตนเองและเกิดการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อป้องกันปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ประภาภรณ์ นิลสม (2553) ศึกษาการพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 24 คน ที่มีคะแนนทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงและ โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองการให้การปรึกษากลุ่ม จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำ

หนึ่งตัวประกอบ แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีนิวแมนคูลส์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงมากกว่า กลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนในกลุ่มทดลองมีทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลมากกว่า จากระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตติยา เข้มนี้มนวล (2554) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกช่างอุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกช่างอุตสาหกรรม ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2533 วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ที่มีระดับคะแนนจากแบบวัดความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค ต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา สุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคและ โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองการให้คำปรึกษากลุ่มจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที โดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่มและทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยวิธีทดสอบแบบบอนเฟอร์โรนี ผลการศึกษาพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนอาชีวศึกษาสามารถได้รับการพัฒนาได้ด้วยการปรึกษา ซึ่งการปรึกษามีผลต่อการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนนักเรียนอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และเข้าใจในศักยภาพของตนเองอย่างแท้จริง รวมถึงทางด้านสัมพันธภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ช่วยลดความรู้สึกรังเกียจและพฤติกรรมในทิศทางลบ พร้อมกับเพิ่มความรู้สึกรังเกียจและพฤติกรรมให้เป็นไปในทิศทางบวก เพื่อดำเนินชีวิตใน

ประจำวันได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการให้ท้าย
ของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยใช้การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) โดยมีกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ได้ทำการวัดก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผลหลังการสิ้นสุด โปรแกรม 2 สัปดาห์ เพื่อศึกษาผลการปรีกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัย ของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การดำเนินการทดลอง
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพณิชการ จังหวัดชลบุรี จำนวน 58 คน

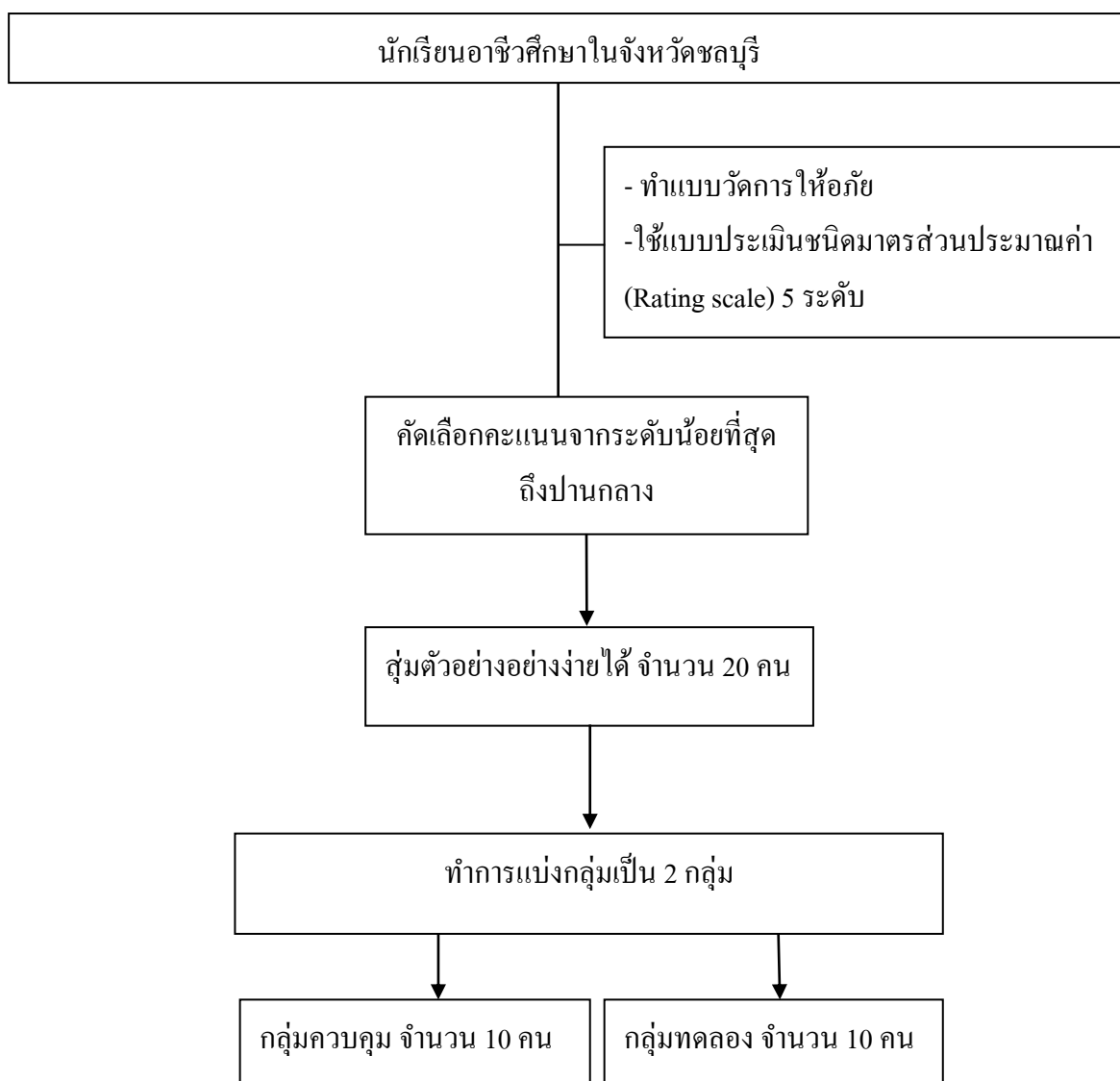
1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพณิชการ จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษาภาคฤดูร้อน 2561 โดยการทำแบบวัดการให้อภัย และใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คัดเลือกคะแนนจากระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง และสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน

1.2.1 นำแบบวัดการให้อภัยให้นักเรียนอาชีวศึกษาทำและสมัครใจเข้าร่วมทำการทดลอง

1.2.2 เลื่อนนักเรียนอาชีวศึกษาโดยคัดเลือกคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดการให้อภัยที่ใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับจากระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง

1.2.3 ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน

1.2.4 ทำการแบ่งกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน

ภาพที่ 2 การสุ่มตัวอย่างการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดการให้อภัย และปรับปรุงโดยผู้วิจัย นำมาพัฒนาใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1. แบบวัดการให้อภัยตามแนวคิดของ McCullough et al. (1997) ที่สร้างโดย อะเคื่อ กุลประสูติติติก (2555) ในบริบทสังคมไทย ประกอบด้วย 2 ด้าน
 - 1.1 ด้านการลดการหลีกเลี่ยง ความเห็นห่าง
 - 1.2 ด้านการลดการแก้แค้น
2. โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางโดยโปรแกรม มีจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบวัดการให้อภัย
 2. โปรแกรมผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
 1. แบบวัดการให้อภัย
 - 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้อภัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการให้อภัย
 - 1.2 ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดการให้อภัยโดยผู้วิจัยได้ศึกษาแบบวัดการให้อภัยตามแนวคิดของ McCullough et al. ที่สร้างโดยอะเคื่อ กุลประสูติติติก (2555) ประกอบด้วย องค์ประกอบการให้อภัย 3 องค์ประกอบ คือ 1) การลดการหลีกเลี่ยง 2) การสร้างเสริมไมตรีจิตมิตรภาพ 3) การลดการแก้แค้น ซึ่งตามผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบด้านการสร้างเสริมไมตรีจิต มิตรภาพ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบการลดหลีกเลี่ยง ความเห็นห่างและการลดการแก้แค้น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.052 และ .050 ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบการลดการหลีกเลี่ยง ความเห็นห่างและองค์ประกอบการลดการแก้แค้น พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .868** ($p < .001$) ระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง แสดงว่าการสร้างเสริมไมตรีจิต มิตรภาพ เป็นอิสระกับองค์ประกอบร่วมของการให้อภัย จึงทำให้กล่าวได้ว่าโครงสร้างองค์ประกอบการให้อภัยในบริบทสังคมไทย ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลักคือ องค์ประกอบการลดการแก้แค้นและหลีกเลี่ยง และองค์ประกอบการสร้างเสริมไมตรีจิต มิตรภาพ
- โดยองค์ประกอบการลดการแก้แค้นและหลีกเลี่ยง ประกอบด้วยด้านย่อย 2 ด้าน คือ ด้านการลดการแก้แค้น มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ และด้านการลดการหลีกเลี่ยง ความเห็นห่าง มีข้อคำถาม จำนวน 9 ข้อ ส่วนองค์ประกอบการสร้างเสริมไมตรีจิต มิตรภาพ มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลการวัดการให้อภัยมีความตรงเชิงโครงสร้างแสดงให้เห็นว่าโมเดลมี

ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบ ความตรงของโมเดล ได้แก่ ค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ $\chi^2 = 738.812$, ที่องศาอิสระกับ $df=395$, ไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.870 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ .949 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับค่าแล้ว ($AGFI$) มีค่าเท่ากับ .927 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ .970 ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ ($RMSEA$) มีค่าเท่ากับ .032 ส่วนในการสร้างโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุพหุระดับการให้อภัย ใช้ด้านการลดการหลีกเลี่ยง ความเห็นห่างและการลดการแก้แค้น จำนวน 21 ข้อ เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย	การแปลระดับ
85-105 คะแนน	มีระดับการให้อภัยมากที่สุด
64-84 คะแนน	มีระดับการให้อภัยมาก
43-63 คะแนน	มีระดับการให้อภัยปานกลาง
22-42 คะแนน	มีระดับการให้อภัยน้อย
0-21 คะแนน	มีระดับการให้อภัยน้อยที่สุด

ตารางที่ 1 ตัวอย่างแบบวัดการให้อภัย

ข้อความ	ระดับความคิด ความรู้สึกลงและ การกระทำ				
	5	4	3	2	1
ด้านการลดการหลีกเลี่ยง ความเห็นห่าง					
0. ข้าพเจ้าไม่ยอมอยู่ในสถานที่เดียวกับเขา					
00. ข้าพเจ้าไม่ไว้วางใจในตัวเขา					
000. ข้าพเจ้าหลบหน้าเขา					
ด้านการลดการแก้แค้น					
0000. ข้าพเจ้าจะทำให้เขาเจ็บมากกว่าที่ข้าพเจ้าเคยเจ็บ					
00000. ข้าพเจ้าอยากให้มีสิ่งที่เลวร้ายเกิดขึ้นกับเขา					
000000. ข้าพเจ้าจะตามราวีเขาตลอด					

1.3 นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ จังหวัดชลบุรี จำนวน 60 คน จากนั้นก็นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Item total correlation) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 (ดังภาคผนวก ค)

2. โปรแกรมการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการปรึกษาทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางและการให้อภัย เพื่อทำความเข้าใจในกระบวนการตามแนวคิดของทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่เชื่อว่ามนุษย์ต้องการเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ เข้าใจตนเองอย่างแท้จริง ทั้งในตนเองและบุคคลอื่น นอกจากนี้โปรแกรมให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เชื่อในศักยภาพในตัวบุคคล เน้นที่ความจริงใจ ความเข้าใจอย่างแท้จริงและการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข ไปใช้ประโยชน์ ทั้งทางด้านการดำเนินชีวิต รวมไปถึงทางด้านวิชาชีพ ช่วยให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง เข้าใจตนเองอย่างสอดคล้องกับความเป็นจริง จากนั้นจึงนำโปรแกรมไปทดลองใช้

2.1 สร้างโปรแกรมการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้ และนำเสนอฉบับร่างต่อประธานที่ปรึกษาหลัก และประธานที่ปรึกษาร่วม เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา ส่วนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องของโปรแกรม โดยโปรแกรมจะกำหนดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการให้อภัย ผู้วิจัยกำหนดการทดลองโปรแกรม 12 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที

2.2 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการปรึกษาทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหา วัตถุประสงค์และรูปแบบกิจกรรมที่ใช้ในการปรึกษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.33 ถึง 1.00 ผู้วิจัยได้นำข้อที่ได้คะแนนต่ำกว่า 0.5 ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ดังภาคผนวก ค)

2.3 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการปรึกษาทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง จากนั้นจึงนำโปรแกรมไปดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยต่อไป

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) เพื่อศึกษาผล การปรึกษาทฤษฎีชีวิตบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยี เมืองชลพณิชยการ จังหวัดชลบุรี โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อให้ได้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ได้กลุ่มทดลองกลุ่ม 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน ทำการวิจัยโดยใช้ แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ (Two-factor experimental with repeated measures on one factor) (Winer, Brown & Michels, 1991, p. 509)

		B1	B2	B3			B1	B2	B3
A1	s1	s1	s1	s1	A2	s11	s11	s11	s11
	s2	s2	s2	s2		s12	s12	s12	s12
	s3	s3	s3	s3		s13	s13	s13	s13
	s4	s4	s4	s4		s14	s14	s14	s14
	s5	s5	s5	s5		s15	s 15	s 15	s 15
	s6	s6	s6	s6		s16	s16	s16	s16
	s7	s7	s7	s7		s17	s17	s17	s17
	s8	s8	s8	s8		s18	s18	s18	s18
	s9	s9	s9	s9		s19	s19	s19	s19
	s10	s10	s10	s10		s20	s20	s20	s20

ภาพที่ 3 แบบแผนการวิจัย

A1 แทน การได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีชีวิตบุคคลเป็นศูนย์กลาง

A2 แทน การไม่ได้รับการปรึกษา

B1 แทน ระยะก่อนการทดลอง

B2 แทน ระยะหลังการทดลอง

B3 แทน ระยะติดตามผล

S แทน ตัวอย่างที่ได้รับการทดลองแต่ละคน

วิธีการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ จังหวัดชลบุรี โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการทดลอง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ระยะเวลาทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองเพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและถามความสมัครใจเพื่อเข้าร่วมงานวิจัยการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัย และคะแนนในครั้งนี้เป็นคะแนนในระลอกก่อนการทดลอง (Pre-test)

1.2 ระยะเวลาทดลอง

สำหรับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยนัดพบกลุ่มทดลองเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วันและเวลา และขั้นตอนการในการเข้าร่วมการวิจัย หลังจากนั้นดำเนินการทดลองตามโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัย โดยโปรแกรมแบ่งออกเป็น 12 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที ในทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 10.00 น. - 12.00 น. ดังนี้

วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ
วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 2 สร้างสัมพันธภาพและรักษาสัมพันธภาพ
วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 3 ความรู้สึกของฉัน
วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 4 ก้าวแรกของฉัน
วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 5 แรงจูงใจของฉัน
วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 6 แรงจูงใจของฉัน (2)
วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 7 ความสัมพันธ์ของฉันและเธอ
วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 8 ความสัมพันธ์ของฉันและเธอ (2)
วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 9 มิตรภาพของเรา
วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 10 มิตรภาพของเรา (2)
วันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 11 สัมผัสด้วยใจ ขอมรับสิ่งที่เธอเป็น
วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2561	ครั้งที่ 12 ยุติการให้การปรึกษา

รวมระยะเวลาการปรึกษาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สถานที่ คือ ห้องให้การปรึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ จังหวัดชลบุรี

สำหรับกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยนัดพบกลุ่มควบคุมเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วันและเวลา และขั้นตอนการในการเข้าร่วมการวิจัยและนัดหมายกลุ่มควบคุม เพื่อทำแบบวัดการให้อภัยพร้อมกับกลุ่มทดลองในระลอกหลังทดลอง และระยะติดตามผล

1.3 ระยะเวลาหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดการให้ออกซ์ ในการปรึกษาครั้งที่ 12 วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2561 และคะแนนในครั้งนี้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post-test)

1.4 ระยะเวลาติดตามผล ภายหลังจากการวัดผลในระยะเวลาหลังทดลอง 2 สัปดาห์ นัดหมายกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบวัดการให้ออกซ์ฉบับเดิมอีกครั้ง วันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2561 เพื่อเป็นคะแนนในระยะเวลาติดตามผล (Follow up)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ จังหวัดชลบุรี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบวัดการให้ออกซ์
2. ผู้วิจัยนำแบบวัดการให้ออกซ์ พร้อมสำเนาหนังสือขออนุญาต เพื่อให้ให้นักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ จังหวัดชลบุรี ทำแบบวัดการให้ออกซ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. รวบรวมคะแนนจากแบบวัดการให้ออกซ์ทั้งหมด เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจึงนำข้อมูลไปดำเนินการวิเคราะห์ผลการทดลองด้วยวิธีการทางสถิติ

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยผ่านการรับรองคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 (ดังภาคผนวก ง) จากนั้นผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล และเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเสนอต่อผู้อำนวยการของวิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ จังหวัดชลบุรี เมื่อได้รับอนุญาต ผู้วิจัยได้เข้าพบกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างทราบ พร้อมทั้งชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่า การเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตัวเอง และให้ลงชื่อในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย พร้อมกับแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่าหากกลุ่มตัวอย่างต้องการออกจากกรวิจัย สามารถกระทำได้อย่างปลอดภัยโดยไม่มีผลกระทบใดๆต่อกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างนั้นจะเป็นความลับและในการรวบรวมข้อมูลจะไม่ระบุชื่อของกลุ่มตัวอย่าง โดยข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการเท่านั้น ส่วนผลการวิจัยจะนำเสนอใน

ภาพรวม และข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บรักษาไว้ในรูปแบบเอกสารในระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลที่ตอบเป็นรายบุคคลจะเก็บไว้เป็นความลับ ผู้ที่จะเข้าถึงได้คือผู้วิจัยเพียงคนเดียว และข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 6 เดือน เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยจะนำโปรแกรมการปรึกษาไปใช้กับกลุ่มควบคุมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มควบคุม นำไปสู่การช่วยเหลือให้เกิดแรงจูงใจในการให้อภัยอย่างเหมาะสม ซึ่งการช่วยเหลือนี้ล้วนขึ้นอยู่กับการสมัครใจของกลุ่มตัวอย่างและจะไม่มีผลกระทบใด ๆ กับกลุ่มตัวอย่างเช่นเดียวกับกลุ่มทดลองดังรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated measures analysis of variance: One between-subjects variable and one within-subjects variable) (Howell, 2007, p. 461) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจึงทำการทดสอบด้วยวิธีการทดสอบรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการทดลองและการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงค่าเอฟ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
G	แทน	วิธีการ
I	แทน	ระยะเวลาของการทดลอง
$I \times G$	แทน	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการและระยะเวลาของการทดลอง
p	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ (Two-factor experimental with repeated measures on one factor) โดยปรับจาก Winer, Brown and Michels (1991, p. 509) เพื่อศึกษาผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็นตารางที่และกราฟตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ตอนที่ 2 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติของผลหลัก ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษา ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลอง

ตอนที่ 3 การทดสอบผลย่อยผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษา ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ผู้วิจัยได้ทำการจัดระเบียบข้อมูลคะแนนการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษาจำนวน 20 คน โดยเรียงคะแนนเป็นรายบุคคลตามระยะทดสอบ 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นทำการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลและค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

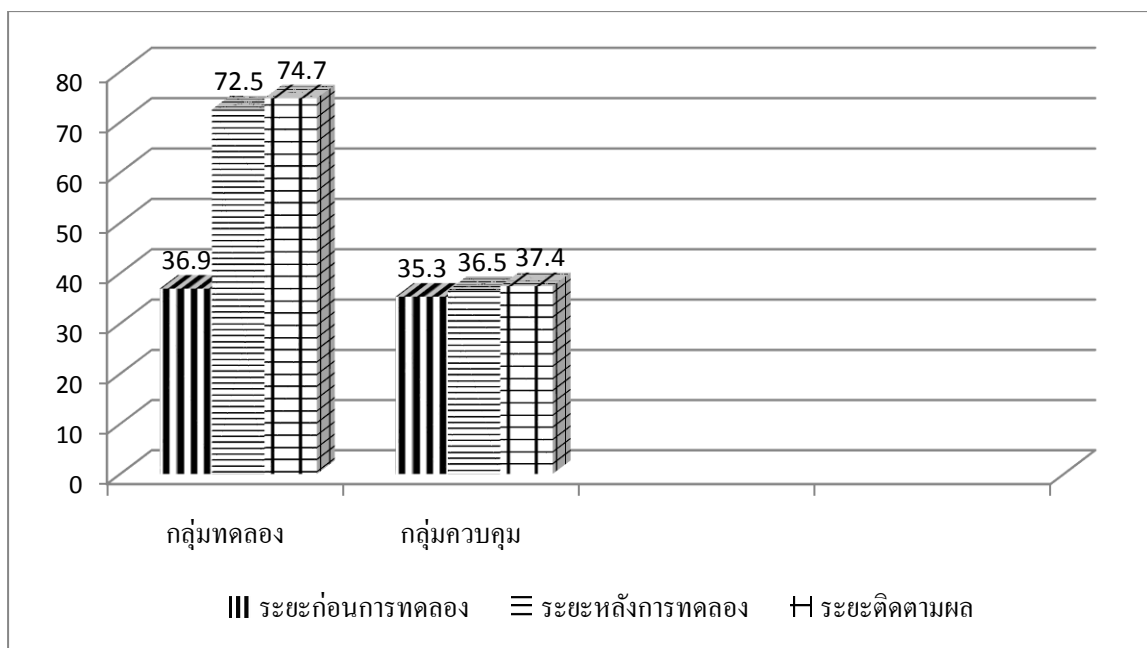
คนที่	กลุ่มทดลอง			คนที่	กลุ่มควบคุม		
	ระยะก่อนทดลอง	ระยะหลังทดลอง	ระยะติดตามผล		ระยะก่อนทดลอง	ระยะหลังทดลอง	ระยะติดตามผล
1	42	84	82	1	42	41	43
2	29	61	64	2	39	40	42
3	31	72	75	3	27	28	33
4	41	83	81	4	34	36	36
5	42	70	72	5	34	35	35
6	34	83	84	6	35	36	40

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มทดลอง			คนที่	กลุ่มควบคุม		
	ระยะ ก่อนทดลอง	ระยะ หลังทดลอง	ระยะ ติดตามผล		ระยะ ก่อนทดลอง	ระยะ หลังทดลอง	ระยะ ติดตามผล
7	39	66	73	7	36	38	39
8	36	84	87	8	40	41	38
9	37	62	67	9	41	43	42
10	38	60	62	10	25	27	26
รวม	369	725	747	รวม	353	365	374
\bar{X}	36.9	72.5	74.7	\bar{X}	35.3	36.5	37.4
<i>SD</i>	4.48	10.18	8.67	<i>SD</i>	5.70	5.40	5.17

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล เป็น 36.9, 72.5 และ 74.7 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษาในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลเป็น 35.3, 36.5 และ 37.4 ตามลำดับ

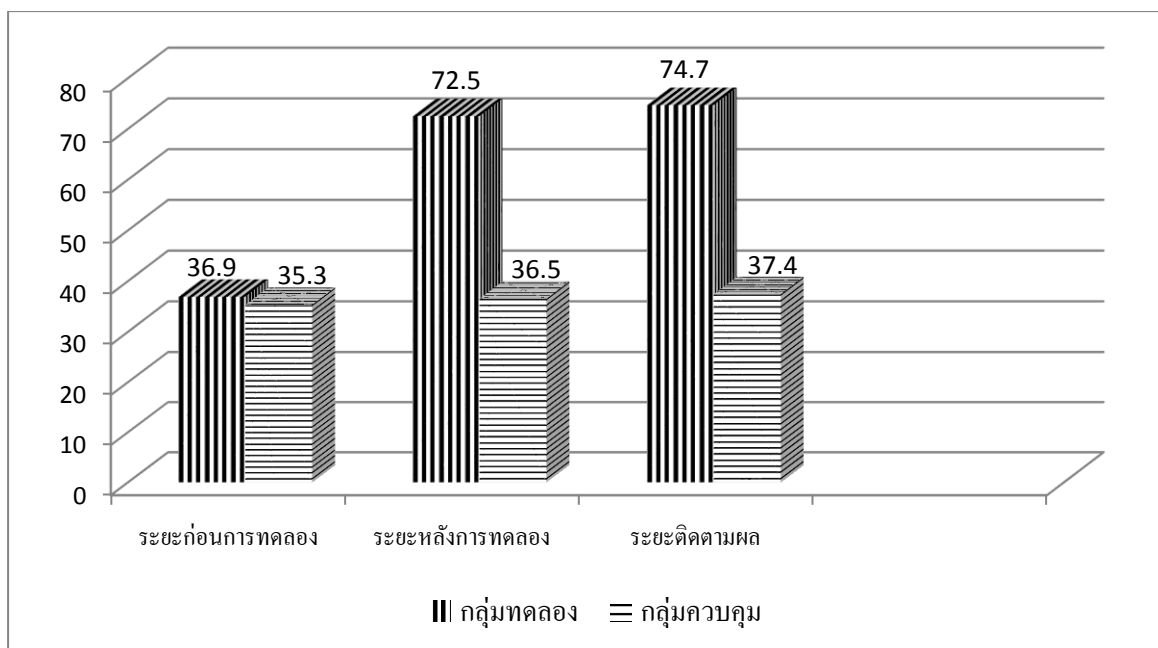
เมื่อนำค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา มาทำเป็นแผนภูมิเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แสดงผลดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษาในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

จากภาพที่ 4 พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษาในระยะก่อนการทดลองเป็น 36.9 ระยะหลังการทดลองเป็น 72.5 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยคะแนนระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 35.6 ส่วนระยะติดตามผล ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษาเป็น 74.7 ซึ่งค่าเฉลี่ยคะแนนเพิ่มจากระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 37.8 และค่าเฉลี่ยคะแนนเพิ่มขึ้นจากระยะหลังการทดลองเท่ากับ 2.2

นักเรียนอาชีวศึกษาในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษาในระยะก่อนการทดลองเป็น 35.3 ระยะหลังการทดลองเป็น 36.5 ซึ่งจากค่าเฉลี่ยคะแนนต่างจากระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 1.2 ส่วนระยะติดตามผลค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษาเป็น 37.4 ซึ่งค่าเฉลี่ยคะแนนต่างจากระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 2.1 และค่าเฉลี่ยคะแนนต่างจากระยะหลังการทดลองเท่ากับ 0.9

ภาพที่ 5 แผนภูมิเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษาในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

จากภาพที่ 5 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ระยะก่อนทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 36.9 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 35.3 โดยกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่างจากกลุ่มควบคุมเท่ากับ 1.6 ส่วนระยะหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 72.5 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 36.5 โดยกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมเท่ากับ 36 และระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 74.7 กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 37.4 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมเท่ากับ 37.3

ตอนที่ 2 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติของผลหลัก ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง ก่อนดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบการละเมิดข้อตกลงเบื้องต้นของ Mauchly's test of sphericity^a (ภาคผนวก ค) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการให้ออกยระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง

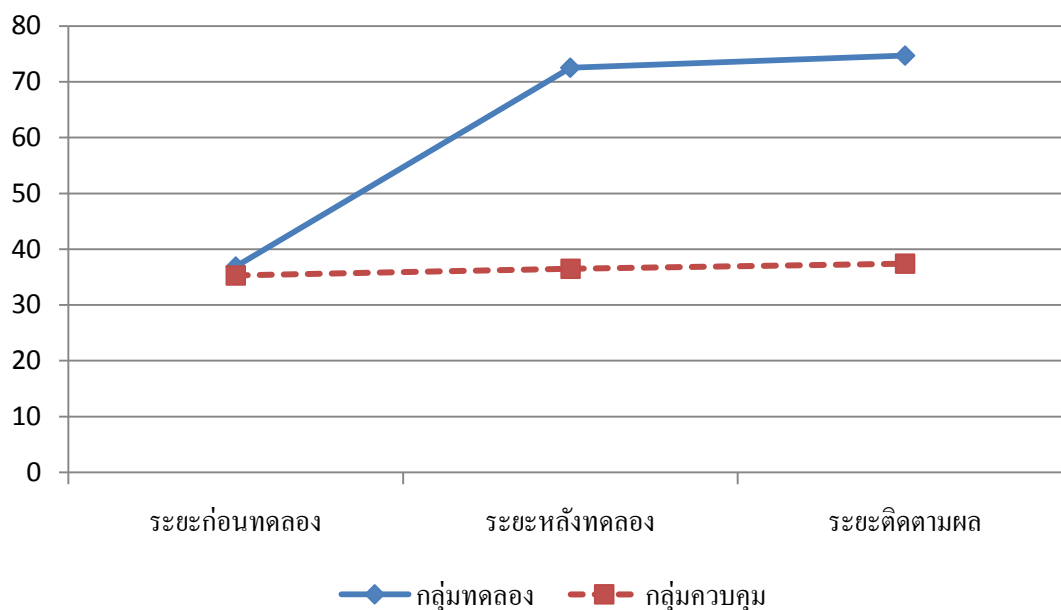
Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Between subject	19	11344.850			
Group (G)	1	9350.017	9350.017	84.368*	.000
SS w/in group	18	1994.833	110.824		
Within subject	40	9615.333			
Interval	2	4926.433	4056.581	150.383*	.000
IxG	2	4099.233	3375.493	125.132*	.000
I x SS w/in groups	36	589.667	26.975		
Total	59	20960.183			

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง (IxG) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า วิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองส่งผลร่วมกันต่อคะแนนการให้ออกย นอกจากนี้ยังพบว่า วิธีการทดลองที่แตกต่างกัน (G) และระยะเวลาการทดลองที่แตกต่างกัน (I) มีผลต่อคะแนนการให้ออกยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่า วิธีการทดลองกับระยะเวลาส่งผลร่วมกันต่อการให้ออกยของนักเรียนอาชีวศึกษา เมื่อมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ผู้วิจัยจึงนำเสนอรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ โดยการนำเสนอในรูปแบบกราฟ ได้ผลดังภาพที่ 6

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง

ภาพที่ 6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองต่อคะแนนเฉลี่ยการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา

จากภาพที่ 6 พบว่า ในระยะก่อนการทดลอง นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษา มีค่าเฉลี่ยคะแนนใกล้เคียงกัน แต่ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา กล่าวคือ ในระยะหลังการทดลอง นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษา และในระยะติดตามผล นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางมีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยสูงกว่ากลุ่มควบคุมเช่นกัน

แสดงให้เห็นว่า วิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ส่งผลร่วมกันต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา จึงทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางและกลุ่มที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางมีค่าเฉลี่ยคะแนนต่างกัน

ตอนที่ 3 การทดสอบผลย่อยผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษา ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล และผลทดสอบย่อยของระยะเวลาในนักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางกับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษา ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล

Source of variation		<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>
ระยะก่อน	Between groups	1	12.800	12.800	0.267
ทดลอง	Error	54	2584.5	47.8611111	
ระยะหลัง	Between groups	1	6480.000	6480.000	135.392*
ทดลอง	Error	54	2584.5	47.8611111	
ระยะติดตามผล	Between groups	1	6956.450	6956.450	145.7*
	Error	54	2584.5	47.8611111	

ปรับค่า *df* เป็น 28, $F_{.05}(1, 28) = 4.20$ ด้วยวิธีการของ Welch-Satterwaite (Howell, 2007, p. 459)

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ระยะก่อนการทดลอง นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ในระยะก่อนการทดลอง นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนการให้อภัยไม่แตกต่างกัน

ในระยะหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในระยะติดตามผล พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบคะแนนการให้ออกซิเจนของนักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางในระหว่างระยะเวลา ก่อนการทดลอง ระยะเวลาหลังการทดลอง และระยะติดตามผล แสดงผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาในการทดลองของนักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง

Source of variation	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Between subjects	9	1235.633			
Interval	2	9003.467	4501.733	146.301*	.000
Error	18	553.867	30.770		
Total	29	10792.967			

$F_{.05} (2,18) = 3.55, *p < .05$

จากตารางที่ 5 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกซิเจนของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางในระยะก่อนทดลอง ระยะเวลาหลังทดลอง และระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนข้างต้นแสดงว่า ต้องมีระยะเวลาการทดสอบอย่างน้อย 1 คู่ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบด้วยวิธีการทดสอบรายคู่โดยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure) โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกซิเจนของนักเรียนอาชีวศึกษาเป็นรายคู่ ระหว่างระยะเวลาหลังการทดลอง กับระยะก่อนการทดลอง ระยะติดตามผลกับระยะก่อนการทดลอง และระยะติดตามผลกับระยะเวลาหลังการทดลอง แสดงผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคล เป็นศูนย์กลาง เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure)

\bar{X}	ระยะก่อนการทดลอง	ระยะหลังการทดลอง	ระยะติดตามผล
	36.9	72.5	74.7
36.9	-	35.6*	37.8*
72.5	-	-	2.2
74.7			-
r		2	3
$q_{.95}(r,18)$		2.97	3.61
$q_{.95}(r,18) \sqrt{\frac{MS_{error}}{n}}$		5.20	6.32

* $p < .05$

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 คู่ คือ คู่ 1) คะแนนเฉลี่ยในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คู่ 2) คะแนนเฉลี่ยในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ไม่พบความแตกต่าง

แสดงว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่พบความแตกต่างในระยะติดตามผลและระยะหลังการทดลอง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ นักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ ในจังหวัดชลบุรี ที่มีคะแนนจากแบบวัดการให้อภัยตามแนวคิดของ McCullough et al. (1997) ที่สร้างโดยอะเคื่อ กุลประสูติติก (2555) ใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คัดเลือกคะแนนจากระดับน้อยที่สุด ถึงระดับปานกลางและสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 20 คน ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน (20 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบวัดการให้อภัยและโปรแกรมการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล และดำเนินการปรึกษาเป็นกลุ่ม ตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 ครั้ง ดำเนินการปรึกษาครั้งละ 60-90 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวมระยะเวลาให้การปรึกษาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated measures analysis of variance: One between-subjects variance and one within subjects variance) ของฮาวเวล (Howell, 2007, p. 461) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls procedure) โดยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างนักเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชย์การ จังหวัดชลบุรี
2. ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัย ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลอง มีค่าเป็น 36.9, 72.5 และ 74.7 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มควบคุม มีค่าเป็น 35.5, 36.5 และ 37.4 ตามลำดับ

3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ต่อการให้ออกซิเจนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกซิเจน ในระยะหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกซิเจน ในระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกซิเจน ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. นักเรียนอาชีวศึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกซิเจน ในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้ออกซิเจนได้ผลต่อกลุ่มทดลอง ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง มีคะแนนการให้ออกซิเจนในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 35.6 และระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองเท่ากับ 37.8 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1, 4 และ 5 สามารถอภิปรายผลได้ว่า การที่นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกซิเจนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะผลมาจากการได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลาง ตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่งผลให้นักเรียนอาชีวศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความคิดอย่างยั่งยืน

การที่นักเรียนอาชีวศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้ออกซิเจนในระยะก่อนการทดลองน้อย ผู้วิจัยจึงใช้การให้การศึกษาเข้ามาช่วยพัฒนาและเสริมสร้างแรงจูงใจในการให้ออกซิเจน จากแนวคิดทฤษฎีการให้ออกซิเจนของ McCullough et al. (1997) แสดงให้เห็นถึง การเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจที่แสดงต่อบุคคลที่กระทำผิด โดยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การให้ออกซิเจนมีองค์ประกอบของแรงจูงใจ 2 ประการคือ การลดแรงจูงใจที่จะตอบสนองในการทำลายความสัมพันธ์ลง ซึ่งได้แก่ การหลีกเลี่ยงและการแก้แค้นจากความสัมพันธ์ แรงจูงใจที่จะเพิ่มขึ้น คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

เป็นการปรองดองสานต่อความสัมพันธ์ในทางที่ดี ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการให้อภัยมากที่สุด คือ ความรู้สึกร่วม (Empathy) ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเข้าใจความรู้สึกของตนเองอย่างแท้จริง เข้าใจถึงประสบการณ์ของตนเองได้ดียิ่งขึ้น เกิดการยอมรับตนเอง ส่งผลต่อการมองเห็นในความไม่สอดคล้องระหว่างตนเองกับประสบการณ์ และพร้อมที่จะเริ่มต้นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตนเอง สามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงต่อการให้อภัยได้ ดังนี้ คือ ในระยะแรกของการปรึกษานักเรียน อาชีวศึกษายังไม่ตระหนักถึงแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงในทิศทางบวกที่มีต่อการให้อภัยทั้งในตนเองและผู้อื่น นักเรียนอาชีวศึกษามีความรู้สึกร่วม อารมณ์และพฤติกรรมที่เป็นไปในทิศทางลบ รวมถึงทางด้านสัมพันธ์ภาพร่วมกับผู้อื่นด้วย เมื่อเข้าสู่ระยะการให้การปรึกษา นักเรียนอาชีวศึกษา ได้มีโอกาสสำรวจตนเอง สำรวจความรู้สึก อารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง และมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นและส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวันและการมีสัมพันธ์ภาพร่วมกับผู้อื่น การให้การปรึกษา จะช่วยให้นักเรียนอาชีวศึกษาเรียนรู้และเข้าใจการให้อภัย พร้อมกับวิธีการที่จะจัดการอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดและพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น นักเรียนอาชีวศึกษา ได้ทบทวนตนเอง มองเห็นความสำคัญและเข้าใจความรู้สึกของตนเองอย่างแท้จริงและเหมาะสม เมื่อเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองจึงเกิดความพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวก และมีสัมพันธ์ภาพที่ดีร่วมกับผู้อื่น อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เมื่อถึงระยะหลังการปรึกษาและติดตามผล การให้อภัยจึงพัฒนาไปในทิศทางที่ดีอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ศิริธร เรียบสันเทียะ (2553) กล่าวถึงแนวคิดของ Rogers เน้นการเอาใจใส่ การสังเกต และการรับฟังเพื่อให้บุคคลสามารถรับรู้โลกส่วนตัวของผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง มีความเข้าใจและจับอารมณ์ผู้อื่นได้โดยไม่ยึดเกณฑ์ ตลอดจนสื่อถึงความเข้าใจของตนเองด้วยท่าทีที่เป็นธรรมชาติ ไม่ตัดสินแทนคนอื่นและตรวจสอบความถูกต้องในสิ่งที่ตนรับรู้ได้อย่างเหมาะสม

จากแนวคิดที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า นักเรียนอาชีวศึกษาในกลุ่มทดลองได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง จนทำให้ระยะหลังการทดลองนักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยสูงขึ้นกว่าระยะก่อนการทดลอง นั่นคือ นักเรียนอาชีวศึกษาได้มีการพัฒนาและสามารถเข้าใจในตนเอง เข้าใจในความรู้สึก ความคิดและพฤติกรรมในทิศทางบวกได้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสัมพันธ์ภาพ ด้านการแสดงออกถึงความรู้สึก ความคิด พฤติกรรม ด้านการลดแรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ ด้านการลดแรงจูงใจในการแก้แค้น ด้านการเพิ่มแรงจูงใจในการสร้างเสริมไมตรีจิตมิตรภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการให้อภัย ด้านการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข และด้านการแก้ไขปัญหารวมทั้งหาทางออกได้อย่างเหมาะสม เป็นต้น รวมทั้งเรียนรู้วิธีการที่จะจัดการกับสัมพันธ์ภาพเมื่อได้รับผลกระทบ

จากสิ่งแวดล้อมภายนอกได้อย่างเหมาะสม ผลยังคงต่อเนื่องมาจนถึงในระยะติดตามผลที่ผ่าน การทิ้งช่วงหลังจากระยะเวลาการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผลที่ได้พบว่า ระยะติดตามผล นักเรียน อาชีวศึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ยังคงมีค่าเฉลี่ย คะแนนการให้อภัยที่สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นถึงการคงอยู่ของการเปลี่ยนแปลง ในการดำเนินชีวิตนักเรียนอาชีวศึกษาที่เกิดขึ้นในระยะหลังการทดลอง และนักเรียนอาชีวศึกษา มีการรักษาสัมพันธภาพที่ดีที่มีต่อผู้อื่น เรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนและแก้ไขปัญหาได้ตามสถานการณ์ ต่าง ๆ หรือบทบาทหน้าที่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และสามารถเสริมสร้างแรงจูงใจไปในทิศทางบวกได้ด้วยตนเอง ดังเช่น

กรณีของ อ. (นามสมมติ) มีเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทกับรุ่นพี่ในโรงเรียน เพราะไม่ชอบหน้ากัน จึงมีการทำร้ายร่างกายกัน ส่งผลให้อีกฝ่ายต้องเข้าโรงพยาบาล ทำลายข้าวของ จึงทำให้โดน เรียกผู้ปกครองและโดนพักการเรียน แต่หลังจากโดนพักการเรียนและเข้ารับการปรึกษาทำให้ได้คิด ทบทวนในตนเองหลายเรื่อง ผู้นำกลุ่ม ถาม อ. ว่า เพราะอะไรถึงทำให้รู้สึกว่าจะไม่ทำแบบนี้อีกแล้ว อ.เล่าว่าเป็นครั้งแรกที่เห็นผู้ปกครองร้องไห้ เพราะกลัวโดนไล่ออกจากโรงเรียน ผู้ปกครองมาขอ โอกาสที่โรงเรียนเพื่อไม่ให้โดนไล่ออกจากโรงเรียน อ. รู้สึกว่าสิ่งที่ทำไปนั้น ส่งผลกระทบกับ หลายคน ทำให้ผู้ปกครองและคนอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องด้วยเดือดร้อน ฉะนั้นจึงคิดว่าการใช้ความรุนแรง ในการตัดสินปัญหาทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนไปด้วย และคิดว่าเราสามารถคุยกันให้รู้เรื่อง คุยกันให้ เข้าใจ มากกว่าที่จะใช้ความรุนแรงแก้ปัญหา สิ่งที่ได้รับจากการปรึกษาได้เรียนรู้จากการปรึกษาครั้งนี้คือ การลดอารมณ์ที่รุนแรง ลดการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา ตระหนักถึงผลกระทบที่ตามมา

กรณีของ น. (นามสมมติ) ได้พูดคุยถึงเพื่อนกลุ่ม เวลาทำอะไรไม่ยอมคุยกัน ไม่ยอมปรึกษา ไม่กล้าคุยกันในกลุ่ม แต่กล้าคุยกับคนอื่น ไม่ยอมเปิดใจคุยกัน บางเรื่องถึงมันจะทำให้เสียความรู้สึก บ้าง แต่ก็อยากให้คุยกันในกลุ่ม อยากช่วยกันคิดช่วยกันแก้ปัญหา สมาชิกในกลุ่มช่วยกันแลกเปลี่ยน วิธีการแก้ไขปัญหาซึ่งกันและกัน อ. (นามสมมติ) ถ้าเป็นหนูก็จะคุยกันไปเลยตรง ๆ เราเป็นเพื่อนกัน ก็น่าจะคุยกันได้ ต. (นามสมมติ) ถ้าเป็นหนูก็คงปล่อยให้ไปไม่สนใจ อยากคุยก็คุย ไม่อยากก็ไม่ต้องคุย ภายหลังการปรึกษา น. ได้กล่าวว่า ถ้าบางเรื่องที่เราารู้แล้ว ไม่สบายใจ เสียความรู้สึก เราก็ไม่ต้องรับรู้ ไปก็ได้ ก็คงไม่โกรธให้อภัยได้ สิ่งที่ได้จากการปรึกษาครั้งนี้ทำให้มองเห็นถึงวิธีการแก้ไขปัญหา การมองมุมมองในทิศทางที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจตนเองมากขึ้น และเมื่อ ภายภาคหน้าเจอเหตุการณ์เหมือนเดิมจะสามารถจัดการกับปัญหาได้อย่างเหมาะสม

จากสถานการณ์ที่กล่าวมาสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริธร เรียบสันเทียะ (2553) ศึกษา ผลของโปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจตามแนวคิดของโรเจอร์สที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า 1) หลังการทดลอง นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจ มีการเข้าถึง

ที่สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) หลังการทดลองนักศึกษาที่เข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจ มีการเข้าถึงใจสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วม โปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่า นักศึกษา ที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจ ได้รับประสบการณ์และมีความรู้สึกร่วมไปกับการดำเนิน กิจกรรมตามโปรแกรม สะท้อนให้เห็นได้จากบรรยากาศทางกายภาพ การอยู่ร่วมกันภายในกลุ่ม สัมพันธภาพของสมาชิก และกิจกรรมที่สมาชิกรู้สึกประทับใจ ทั้งยังตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง ด้านการเข้าถึงใจ และพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเองอีกด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑกานต์ กุณวจิตรรัตน์ (2551) ที่ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลาง ต่อการปรับตัวทางอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการ ทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลอง มีการปรับตัวทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนวัยรุ่นกลุ่มทดลองมีการปรับตัวทางอารมณ์ในระยะ หลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็น ศูนย์กลางที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้การปรึกษานักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ติดต่อกัน 6 สัปดาห์ สามารถช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจและพัฒนาการให้อภัยได้ โดยช่วยให้นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ได้รู้จักและเข้าใจการให้อภัย ช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีร่วมกับผู้อื่น โดยการเรียนรู้การเข้าใจ พร้อมทั้งยอมรับในตนเองและผู้อื่น เกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลง เกิดการตระหนักรู้ในตนเอง อย่างแท้จริง อาทิเช่น การเข้าใจประสบการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น ลดความคิด ความรู้สึกทางลบและ เสริมสร้างเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึกทางบวก เป็นต้น ส่งเสริมให้นักเรียนอาชีวศึกษา มีความจริงใจ (Genuineness) มีการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) มีความรู้สึกร่วม (Empathy) เพื่อสร้างสัมพันธภาพพร้อมกับรักษาสัมพันธภาพที่ดี ร่วมกับผู้อื่นได้

2. ผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางได้ผลแตกต่างกันในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ผลการวิจัยพบว่า ระยะเวลาหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยสูงกว่ากลุ่มควบคุมเท่ากับ 36.00 และระยะติดตามผล กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมเท่ากับ 37.3 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และ 3 สามารถอภิปรายได้ว่า

นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยต่ำ มีแนวโน้มแรงจูงใจต่อการให้อภัยเป็นไปในลักษณะที่มีความสามารถจัดการอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดและการกระทำของตนเองได้ต่ำ ซึ่งได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น การแสดงออกของอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด รวมไปถึงพฤติกรรมที่มีผลต่อร่างกายและหรือจิตใจ เช่น การใช้ความรุนแรง การมีปฏิกิริยาโต้ตอบที่มุ่งทำร้าย การหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ การหลบหน้า การไม่แสดงความจริงใจต่อผู้อื่น ไม่ประนีประนอมซึ่งกันและกัน เป็นต้น โดยการมีมุมมอง ทศนคติ ไปในทิศทางลบ จึงทำให้นักเรียนอาชีวศึกษามีแนวทางในการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดและทางพฤติกรรมอย่างไม่เหมาะสม การรับรู้ การจัดการแก้ไขไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ไม่มีเหตุผล และไม่ยอมรับในสิ่งที่ตนเองแสดงออกมา รวมทั้งไม่ได้ตระหนักถึงข้อดี ข้อเสียต่าง ๆ ที่เป็นผลตามมาหลังจากแสดงออกเหล่านั้น จึงส่งผลให้แรงจูงใจในการให้อภัยนั้นไม่พัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น (McCullough, 2001) ได้ให้ความหมายของการให้อภัยว่า เป็นการเปลี่ยนแนวคิดใหม่ของแรงจูงใจทางลบ ให้เป็นแรงจูงใจทางบวก ทำให้เกิดการประนีประนอมอย่างยิ่งแก่ผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึง 2 องค์ประกอบที่เป็นลักษณะของการให้อภัย คือ ลดแรงจูงใจทางลบและเพิ่มแรงจูงใจทางบวก

การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง จึงเป็นโปรแกรมที่นำมาใช้ในการปรึกษาเพื่อช่วยเหลือให้ตระหนักรู้ในตนเอง เข้าใจตนเองอย่างแท้จริง การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางเป็นโปรแกรมที่เห็นถึงความสำคัญทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก และสภาวะที่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งมีทักษะที่ดีต่อมนุษย์ เป็นการให้การปรึกษาที่เน้นทางด้านสัมพันธภาพ ที่เกิดจากผู้ให้การปรึกษาส่งต่อให้ผู้รับการปรึกษา จึงเกิดความไว้วางใจ ลดการใช้กลไกการป้องกันตนเอง และเกิดความรู้สึกในทางบวก เมื่อผู้ให้การปรึกษามียอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข ทำให้ผู้รับการปรึกษายอมรับในตนเองพร้อมกับยอมรับและเข้าใจผู้อื่นด้วย มีความเชื่อมั่นและมีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนตนเองไปในทิศทางบวก พร้อมทั้งสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ (ดังที่กล่าวถึงในบทที่ 2) ดังนั้นการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง จึงสามารถช่วยเพิ่มสัมพันธภาพภายในกลุ่มและส่งผลไปยังภายนอกกลุ่ม เพื่อรักษาสัมพันธภาพให้ดีขึ้นและมั่นคงซึ่งเมื่อนักเรียนอาชีวศึกษาเริ่มเห็นความสำคัญของปัญหาและมองว่าปัญหานั้นสามารถจัดการแก้ไขให้ดีขึ้นได้ จะเกิดความรู้สึกความเข้าใจในตนเองและผู้อื่นอย่างแท้จริง ทำให้เกิดการให้อภัยทั้งในตนเองและผู้อื่นด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยเริ่มต้นกระบวนการปรึกษาโดยการสร้างสัมพันธภาพ เพื่อสร้างความคุ้นเคย ส่งต่อไปสู่

ความไว้วางใจ และกล้าที่จะเปิดเผยตนเอง ประเมินความเข้าใจในประเด็นของปัญหา และเรียนรู้วิธีการในการให้อภัยรวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นร่วมกัน การให้อภัยเป็นการช่วยเหลือในการฟื้นฟูจากความสัมพันธ์ที่ขัดแย้งกันให้ดีขึ้นได้ และการมีสัมพันธภาพที่ดีจะช่วยให้อำนาจในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การปรึกษากลุ่มทฤษฎีจิตบุคคลเป็นศูนย์กลางมองมนุษย์ว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่า สามารถพัฒนาตนเองไปในวิถีทางที่พึงามหรือทางบวกได้ ถ้าเขาได้รับโอกาสที่ดีนั้น มนุษย์ต้องการการยอมรับ การรับรู้เกี่ยวกับตนเองที่เป็นการรับรู้จากประสบการณ์ จากสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์แต่ละบุคคล ในขณะที่การให้การศึกษา นักเรียนอาชีวศึกษาจะได้ระบายความรู้สึก ความคิดที่มีอยู่ภายในจิตใจ ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน แลกเปลี่ยนมุมมอง แลกเปลี่ยนวิธีการแก้ไขปัญหา และสามารถเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง โดยการตระหนักคิดในสิ่งที่เกิดขึ้น ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมแล้วหรือไม่ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวกแล้วส่งผลอย่างไรจึงเกิดแรงจูงใจที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อรักษาสัมพันธภาพให้ดีขึ้น เมื่อเกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงแล้วแต่ความขัดแย้งบางอย่างยังคงอยู่ เกิดความไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง และอาจส่งผลต่อการให้อภัย จึงจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการในการให้อภัยที่จะเข้าใจความรู้สึกตนเองอย่างแท้จริง เพื่อการพัฒนาการมีสัมพันธภาพร่วมกับผู้อื่นดังเช่น

กรณีของ บ. (นามสมมติ) ในการเรียนรู้มิตรภาพ การสร้างแรงจูงใจในความหวังดี และมิตรภาพ การปรึกษาครั้งนี้จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้พัฒนาและเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงทั้งความคิด ความรู้สึกและการกระทำให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น รับฟังและรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น เพื่อคงความสัมพันธ์ให้ดำเนินต่อไปได้ด้วยดี การปรึกษาครั้งนี้ บ. กล่าวว่าเคยมีเพื่อนในกลุ่มที่สนิทกัน และก็มีเพื่อนคนใหม่เข้ามาในกลุ่ม แล้วที่นี้เวลามีเรื่องอะไร เราก็เชื่อเพื่อนคนใหม่มากกว่าเพื่อนคนเก่าที่เราคบกันมานาน ทำให้เกิดการเข้าใจผิดกันกับเพื่อนคนเก่าและไม่ได้คุยกันนานมาก นานประมาณเทอมหนึ่ง พอเปิดเทอมก็มาคิดว่า เพื่อนคนใหม่จะมาดีกว่าเพื่อนคนเก่าได้อย่างไร คิดว่าเพื่อนคนใหม่เราจะดีกว่าเพื่อนคนเก่าเราหรือเปล่า ทำให้เรากลับมาคุยกัน (กรณีนี้เพื่อนเก่าอยู่ในกลุ่มการปรึกษา) ผู้นำกลุ่มกล่าวว่า ณ ตอนนี้อะไรกับเพื่อนคนเก่าที่ได้พูดถึงไหมคะ บ. กล่าวว่าอยากขอโทษที่เข้าใจผิด ที่ไม่เคยถามอะไรก่อน และขอโทษที่เห็นเพื่อนใหม่ดีกว่า ผู้นำกลุ่มให้แสดงความรักกันหลังจากที่คืนดีกันแล้ว น. ได้กอดเพื่อนและกล่าวขอโทษเพื่อน ทั้งคู่ได้แสดงความรักด้วยการกอดคินคิน และจากการรับการปรึกษา การเปิดใจคุยกันหรือพูดในสิ่งที่ไม่เคยได้พูดออกมา ทำให้ได้เข้าใจความรู้สึกของตนเองและความรู้สึกของผู้อื่น แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการของสัมพันธภาพที่พัฒนาขึ้นในแต่ละครั้งของการปรึกษา

กรณีของ น. (นามสมมติ)ในการเรียนรู้มิตรภาพ การสร้างแรงจูงใจในความหวังดี และมีมิตรภาพการปรึกษาครั้งนี้จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้พัฒนาและเรียนรู้การเปลี่ยนแปลง ทั้งความคิด ความรู้สึกและการกระทำให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นรับฟังและรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น เพื่อคงความสัมพันธ์ให้ดำเนินต่อไปได้ด้วยดีการปรึกษาครั้งนี้ น. กล่าวว่า อยากขอโทษเพื่อนที่เคยค่า เคยว่าเพื่อน พุดไม่ดีใส่เพื่อน เคยพุดอะไรแรง ๆ ใส่ แต่ที่ทำไป ที่ค่าที่พุดก็หวังดี ผู้นำกลุ่ม ถามน.ว่า ความหวังดีที่เรามีต่อเพื่อน เราสามารถทำอย่างอื่นได้บ้างไหมคะ ที่แสดงให้เห็นเพื่อนรับรู้ว่าเราหวังดี นอกจากพุดแรง ๆ ใส่ น.กล่าวว่า หนูก็คงใจเย็นกว่านี้ คงพุดกับเพื่อนแต่ไม่ใส่อารมณ์ หนูอาจจะต้องคิดก่อนที่จะพุด ไม่ใช่มีอะไรก็พุดๆออกไปอย่างเดียว แบบไม่สนใจความรู้สึกเพื่อน แสดงให้เห็นถึงหลังการรับการศึกษา น. ได้ตระหนักคิด มีวิธีการแก้ไขปัญหาของตนเอง แสดงความจริงใจต่อผู้อื่นและเข้าใจความรู้สึก ความคิดและพฤติกรรมของตนเองที่แสดงออกมา เพื่อคงความสัมพันธ์ให้ดำเนินต่อไปได้ด้วยดี

จากสถานการณ์ที่กล่าวมาสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญศรี นพโสภณ (2553) ที่ได้ศึกษาผลของการให้การปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อน ผลการศึกษาพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางมีศักยภาพในการมีเพื่อน ระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีศักยภาพในการมีเพื่อน ระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลนักเรียนมีศักยภาพในการมีเพื่อนของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญ์ณฉวี นันตะวงษ์ (2554) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการพัฒนาทักษะการจัดการกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการจัดการกับอารมณ์สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปผลได้ว่า การพัฒนาการให้อภัยตามการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางสามารถช่วยให้นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางมีความตระหนักรู้ในตนเอง เข้าใจและยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งมีสัมพันธภาพร่วมกับผู้อื่นที่ดีขึ้นในระยะหลังการทดลอง คือ เห็นความสำคัญของอารมณ์ ความรู้สึกและมีความเชื่อมั่นในศักยภาพตนเอง สามารถจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากสภาวะแวดล้อมภายนอกและตนเอง ตลอดจนมีแนวทางในการแก้ไขที่เหมาะสม ในขณะที่กลุ่มควบคุม จะไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง และดำเนินชีวิตตามปกติ ทำให้นักเรียน

อาชีพศึกษากลุ่มนี้ไม่ได้เรียนรู้ ไม่ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์พร้อมกับไม่เข้าใจถึงการให้อภัย จึงทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนการให้อภัยของกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาและกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. แบบวัดการให้อภัยในบริบทสังคมไทย ที่สร้างโดยอะเคื่อ กุลประสูติติติก (2555) ในการสร้างโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุพุทธระดับการให้อภัย ใช้ด้านการลดการหลีกเลี่ยง ความเห็นห่าง และการลดการแก้แค้น จำนวน 21 ข้อ แบบวัดนี้ผู้วิจัยได้นำมาเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้ที่สนใจสามารถนำแบบวัดไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ควรพิจารณาปรับข้อคำถามให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างนั้น ๆ

2. การที่จะนำโปรแกรมการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางไปใช้ ควรมี การศึกษาสภาพการณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ศึกษาหลักการ กระบวนการ และเทคนิค ต่าง ๆ ของทฤษฎี และฝึกฝนทักษะให้เกิดความชำนาญ เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ได้ถูกต้อง เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง ที่มีผลต่อตัวแปร ตามอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับการให้อภัย เช่น ด้านความรุนแรง ด้านความก้าวร้าว ด้านการจัดการทาง อารมณ์ การรักษาสัมพันธภาพ เป็นต้น

2. การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง สามารถเพิ่มแรงจูงใจในการให้อภัยได้ จึงนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา ระดับการศึกษานอกระบบ หรือระดับการศึกษาผู้ใหญ่ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ชูชาติไทย. (2551). ผลการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวพิจารณาความเป็นจริงของกลาสเซอร์เพื่อเพิ่มการสร้างสัมพันธภาพของนักเรียนอาชีวศึกษา: กรณีศึกษา นักเรียนอาชีวศึกษาตอนต้น วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กนกวรรณ ลินรัตน์. (2552). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อทักษะชีวิตด้านการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กัญญ์ณฉณัฐ นันตะวงษ์. (2554). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการพัฒนาทักษะการจัดการกับอารมณ์ของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กันตศ มั่นปาน. (2558). ผลการปรึกษากลุ่มตามแนวคิดจิตตปัญญาต่อการให้อภัยของนิสิตปริญญาตรี. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 10(2), 95-103.
- จรีวรรณ ชัยอารีย์เลิศ. (2558). ผลการให้การปรึกษากลุ่มแบบร่วมรู้สึกต่อความเอื้ออาทรผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจนจิรา เพื่อนฝูง. (2556). การศึกษาการให้อภัยของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดของเอนไรท์. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจริญศรี นพโสภณ. (2553). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการเพิ่มพูนศักยภาพในการมีเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จิตติยา เข้มมีมนาวล. (2554). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกช่างอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คาราณี พุทธิยาชีวะ. (2548). ผลการปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวพิจารณาความเป็นจริงเพื่อสร้างอัตลักษณ์แห่งความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา: กรณีศึกษา โรงเรียนอาชีวศึกษาศิลปศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธีรภัทร ภูโลภาส. (2555). การพัฒนามาตรวัดการให้อภัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ธีรวรรณ ธีระพงษ์. (2550). แนวคิดบุคคลเป็นศูนย์กลาง. เชียงใหม่: ผู้แต่ง
- ธีราพร สอนจิน. (2557). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อการยอมรับตนเองของนักเรียนที่ครอบครัวแตกแยก. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประภาภรณ์ นิลสม. (2553). การพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระรัศมี บุตรดีคำ. (2551). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพระปริยัติอำเภอสวมเด็จพระสังฆราชจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระมหาสมหวังจันทราวุฒิกร (ปญญาวุโธ). (2549). ผลของการให้คำปรึกษาตามแนวพุทธศาสตร์ที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมลนาถุ คชเสนี. (2560). พฤติกรรมใช้ความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตอำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พิมลรัตน์ ทิศาภาคย์. (2548). ผลของการให้อภัยและการผูกมัดระหว่างบุคคลต่อสุขภาวะทางจิต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แพรเพ็ช พัชรอภินันท์. (2549). ผลการศึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อสุขภาพจิตวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พจนี วัฒนมงคล. (2553). อิทธิพลของความเป็นไปได้ในการกระทำผิดต่อการให้อภัยระหว่างกลุ่ม โดยมีการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการรับรู้ความรุนแรงของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเป็นตัวแปรส่งผ่าน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพรัตน์ วงษ์นาม. (2547). หลักการวิจัยทางการศึกษา. ชลบุรี: ภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทรพร จำรัสเลิศสัมฤทธิ์. (2556). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มต่อการให้อภัยผู้อื่นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี, 11(4), 136-143.
- มนทกานต์ กุลวิจิตรรัตน์. (2551). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการปรับตัวทางอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัก ชุณหากาญจน์. (2556). การศึกษาการให้อภัยในวัยรุ่น: กรณีศึกษาการให้ความช่วยเหลือ ด้วยการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาการให้อภัยสำหรับวัยรุ่นและวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ ไม่พร้อม. ปริญญาานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รวิดา ระย้านิล. (2553). อิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อลักษณะนิสัยการให้อภัย: ทวิโมเดล แข่งขัน โดยมีตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการหมกมุ่นครุ่นคิดเป็นตัวแปรส่งผ่าน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลักขณา สิริวัฒน์. (2560). ทฤษฎีและเทคนิคการให้การปรึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วัชร ทรัพย์มี. (2556). ทฤษฎีให้บริการปรึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิริยะ ผดาศรี. (2560). การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางสังคมของนักเรียน
อาชีวศึกษาโดยใช้โปรแกรมฝึกทักษะชีวิต. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา, วิทยาลัยการวิจัยและวิทยาการปัญญา,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริธร เรียบสันเทียะ. (2553). ผลของโปรแกรมพัฒนาการเข้าถึงใจตามแนวคิดของโรเจอร์สที่มีต่อ
การลดพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
จิตวิทยาการปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริวัลย์ งามชมภู. (2552). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีโรเจอร์สเพื่อพัฒนา
การควบคุมตนเองของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัด
ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้
คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7. (2560). นำตัว 3 นักเรียนอาชีวะ ยิงถล่มกันแยกหนองจอก
ส่งศาลเยาวชนฯ. เข้าถึงได้จาก <http://news.ch7.com/detail/246863>
- สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7. (2560). ออกหมายจับนักศึกษา 2 สถาบัน ไล่ตีกัน เสียชีวิต 1
บาดเจ็บ 1 คน. เข้าถึงได้จาก <http://news.ch7.com/detail/241304>
- สุเมธ พงษ์เกตุรา. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียน
สารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อะเลื้อ กุลประสูติติก. (2555). ปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับการให้อภัยของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยวัดผลและสถิติการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนุพงศ์ แก้วของแก้ว. (2552). การให้การปรึกษาแบบบุคคลเป็นศูนย์กลางตามแนวคิดของโรเจอร์ส
เพื่อเพิ่มอัตรานักเรียน: กรณีศึกษาในผู้ต้องขัง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนงค์ วิเศษสุวรรณ. (2554). การปรึกษากลุ่ม (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- อิสระ บุญญะฤทธิ. (2555). *การให้อภัยในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน: การพัฒนาแบบวัดและการตรวจสอบเครือข่ายเชิงความสัมพันธ์ของตัวแปรกับสุขภาพจิตและความผาสุกในนักศึกษาไทย*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Ai Juan. (2014). *On the factors influencing intergroup forgiveness*. Tianjin: Department of Psychology, Tianjin University of Commerce.
- Etienne, Mullet., & Félix, Neto. (2009). *Lay people's views on intergroup forgiveness*, A Journal of Social Justice.
- Manager Online. (2558). *คร.แหลมฉบังตั้ง 2 ข้อหาหน้กเด็กเทกโนจับรถชนคู่่อริเสียชีวิต-บาดเจ็บ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/Local/viewnews.aspx?NewsID=9580000072034>
- Masi Noor. (2008). *Intergroup forgiveness and reconciliation*. Australia: Canterbury christ church university
- McCullough, M. E., Emmons, R. A., & Kilpatrick, S. D. (2001). Is gratitude a moral affect?. *Psychological Bulletin*, 127(12), 249-266.
- McCullough, M. E., & Worthington, E. I., Jr. (1999). Religion and the forgiving personality. *Journal of Personality*, 67(7), 1141-1164.
- McCullough, M. E., Paragamet, K I., & Thoresen, C. E. (2000). *The psychology of forgiveness: History, conceptual issue and overview*. New York: Guilford.
- McCullough, M. E., Worthington, E. I., Jr., & Rachal, K. C. (1997). Interpersonal forgiveness in close relationship. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73, 321-336.
- Miles, H. (2014). *Intergroup forgiveness and guilt in Northern Ireland: Social psychological dimensions of the troubles*. England: Cambridge University.
- Sabina Cehajic. (2008). *Forgive and forget? antecedents and consequences of intergroup forgiveness in Bosnia and Herzegovina*. England: University of Sussex.
- Winer, B. J., Brown, D. R., & Michels, K. M. (1991). *Statistical principles in experimental design*. New York: Mc-Graw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบวัดการให้อภัย

แบบวัดการให้อภัย

คำชี้แจงแบบวัด

ผู้วิจัยนำแบบวัดการให้อภัยของอะเคื่อ กุลประสูติติลล (2555) ที่ได้พัฒนาแบบวัดการให้อภัยตามแนวคิดทฤษฎีของ McCullough et al. (1997) ที่เหมาะสมกับในบริบทสังคมไทย มี 2 องค์ประกอบ คือ ด้านการลดการแก้แค้นและหลีกเลี่ยงจากความสัมพันธ์ จำนวน 21 ข้อ ผู้วิจัยจึงสนใจนำแบบวัดการให้อภัยของอะเคื่อ กุลประสูติติลล (2555) มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณนักเรียนอาชีวศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดการให้อภัย และให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

สวพร มากคุณ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตัวอย่างแบบวัดการให้อภัย

ชื่อ-นามสกุล.....เพศ.....อายุ.....
 ชั้นปี.....สาขา.....

ขอให้นักเรียนนึกถึงเหตุการณ์ที่รุนแรงที่สุดที่เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนกับเพื่อนซึ่งเป็น เหตุการณ์ที่จดจำได้ว่าเพื่อนทำร้ายร่างกาย จิตใจและความรู้สึกของนักเรียน ทำให้เจ็บปวดกาย ใจ ความรู้สึกโกรธเคืองหรือเสียใจจากการกระทำของเขา โดยให้นึกถึงเหตุการณ์เพียงเหตุการณ์เดียว และเกิดจากเพื่อนเพียงคนเดียวเท่านั้น นักเรียนจะมีความรู้สึกหรือคิดกับคน ๆ นั้นอย่างไร และจะ กระทำกับคน ๆ นั้นอย่างไร ตามรายการต่อไปนี้ โปรดกาเครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับสภาพ ความเป็นจริงมากที่สุด

- 5 หมายความว่า ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการปฏิบัติของท่าน 81%-100%
 4 หมายความว่า ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการปฏิบัติของท่าน 61%-80%
 3 หมายความว่า ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการปฏิบัติของท่าน 41%-60%
 2 หมายความว่า ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการปฏิบัติของท่าน 21%-40%
 1 หมายความว่า ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการปฏิบัติของท่าน 0%-20%

ข้อความ	ระดับความคิด ความรู้สึกและการกระทำ				
	5	4	3	2	1
0. ข้าพเจ้าจะทำให้เขาเจ็บมากกว่าที่ข้าพเจ้าเคยเจ็บ					
00. ข้าพเจ้าไม่ไว้ใจในตัวเขา					
000. ข้าพเจ้าหลบหน้าเขา					
0000. ข้าพเจ้าจะเอาคืนให้สาสม					
00000. ข้าพเจ้าไม่อยากจะอยู่ในสถานที่เดียวกับเขา					

หมายเหตุ: แบบวัดการให้อภัยที่ใช้จริงมีทั้งหมด 21 ข้อ

ภาคผนวก ข

โปรแกรมการศึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

โปรแกรมให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง
ต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะ/ เทคนิค ที่ใช้
1 60-90 นาที	ปฐมนิเทศและสร้าง สัมพันธภาพ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มทราบถึง วัตถุประสงค์ในการให้การปรึกษา และข้อตกลงต่าง ๆ รวมทั้ง ระยะเวลาและสถานที่ที่ใช้ ในการให้การปรึกษา 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิด ความไว้วางใจ ความเข้าใจ ความเชื่อมั่น ความเป็นกันเอง และพร้อมในการให้ความร่วมมือ ในกระบวนการปรึกษา	ทักษะ - การฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสรุปความ เทคนิค - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับ โดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)
2 60-90 นาที	สร้างสัมพันธภาพ และรักษาสัมพันธภาพ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม 2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแรงจูงใจ ในการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง ตนเอง 4. เพื่อช่วยเพิ่มสัมพันธภาพที่ดี จากในกลุ่มไปสู่การพัฒนา สัมพันธภาพภายนอกกลุ่ม	ทักษะ - การฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสรุปความ เทคนิค - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับ โดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะ/ เทคนิค ที่ใช้
3 60-90 นาที	ความรู้สึกของฉัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาสาเหตุและเข้าใจการให้อภัย 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้และยอมรับถึงความคิดเห็น ประสบการณ์ และความแตกต่างระหว่างบุคคล 	ทักษะ - การฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสรุปความ เทคนิค - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)
4 60-90 นาที	ก้าวแรกของฉัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาสาเหตุและเข้าใจการให้อภัย 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้และยอมรับถึงความคิดเห็น ประสบการณ์ และความแตกต่างระหว่างบุคคล 	ทักษะ - การฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสรุปความ เทคนิค - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะ/ เทคนิค ที่ใช้
5 60-90 นาที	แรงจูงใจของฉันทัน	1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ลดแรงจูงใจในการแก้แค้น 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้พัฒนาและเรียนรู้ในการเปลี่ยนแปลงทั้งความคิด ความรู้สึกและการกระทำไปในทิศทางที่ดีขึ้น 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เข้าใจความรู้สึกของตนเองอย่างแท้จริง	ทักษะ - การฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การทำให้กระจ่าง - การสะท้อนเนื้อหา - การสรุปความ เทคนิค - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)
6 60 – 90 นาที	แรงจูงใจของฉันทัน (2)	1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ลดแรงจูงใจในการแก้แค้น 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้พัฒนาและเรียนรู้ในการเปลี่ยนแปลงทั้งความคิด ความรู้สึกและการกระทำไปในทิศทางที่ดีขึ้น 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เข้าใจความรู้สึกของตนเองอย่างแท้จริง	ทักษะ - การเขียนและการฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสะท้อนเนื้อหา - การทำให้กระจ่าง - การสรุปความ เทคนิค - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะ/ เทคนิค ที่ใช้
7 60-90 นาที	ความสัมพันธ์ของฉัน และเธอ	1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ลด แรงจูงใจการหลีกเลี่ยง จากความสัมพันธ์ 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ของตนเองอย่างชัดเจน 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้พัฒนา และเรียนรู้ในการเปลี่ยนแปลง ทั้งความคิด ความรู้สึกและ การกระทำไปในทิศทางที่ดีขึ้น	ทักษะ - การเขียนและการฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสะท้อนเนื้อหา - การสรุปความ เทคนิค - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)
8 60-90 นาที	ความสัมพันธ์ของฉัน และเธอ (2)	1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ลด แรงจูงใจการหลีกเลี่ยง จากความสัมพันธ์ 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ของตนเองอย่างชัดเจน 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้พัฒนา และเรียนรู้ในการเปลี่ยนแปลง ทั้งความคิด ความรู้สึกและ การกระทำไปในทิศทางที่ดีขึ้น	ทักษะ - การเขียนและการฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสะท้อนเนื้อหา - การสรุปความ เทคนิค - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะ/ เทคนิค ที่ใช้
9 60 – 90 นาที	มิตรภาพของเรา	<p>1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแรงจูงใจในความหวังดีและมิตรภาพ</p> <p>2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เข้าใจ รับฟังและรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น เพื่อคงความสัมพันธ์ให้ดำเนินต่อไปได้ด้วยดี</p> <p>3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้พัฒนาและเรียนรู้ในการเปลี่ยนแปลงทั้งความคิด ความรู้สึกและการกระทำไปในทิศทางที่ดีขึ้น</p>	<p>ทักษะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเงี่ยบและการฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสะท้อนเนื้อหา - การสรุปความ <p>เทคนิค</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)
10 60 – 90 นาที	มิตรภาพของเรา(2)	<p>1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีแรงจูงใจในความหวังดีและมิตรภาพ</p> <p>2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เข้าใจ รับฟังและรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น เพื่อคงความสัมพันธ์ให้ดำเนินต่อไปได้ด้วยดี</p> <p>3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้พัฒนาและเรียนรู้ในการเปลี่ยนแปลงทั้งความคิด ความรู้สึกและการกระทำไปในทิศทางที่ดีขึ้น</p>	<p>ทักษะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเงี่ยบและการฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสรุปความ <p>เทคนิค</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)

ครั้งที่	เรื่อง	วัตถุประสงค์	ทักษะ/ เทคนิค ที่ใช้
11 60-90 นาที	สัมผัสด้วยใจ ยอมรับ สิ่งที่เธอเป็น	1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ทบทวน ตนเองและตระหนักรู้ในตนเองถึง การเปลี่ยนแปลงในการปรึกษา 2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เกิด การยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข เข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น พร้อมทั้งสมาชิกในกลุ่ม ช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกัน 3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เห็น ประโยชน์ที่ได้รับจากการมา เข้ารับการปรึกษา	ทักษะ - การเงียบและการฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสรุปความ - การให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิค - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)
12 60-90 นาที	ยุติการให้การปรึกษา	1. เพื่อยุติการให้การปรึกษา 2. เพื่อให้สมาชิกรับรู้ความรู้สึก ของตนเองตามความเป็นจริง 3. เพื่อประเมินผลการปรึกษากลุ่ม ทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง	ทักษะ - การเงียบและการฟัง - การใช้คำถามปลายเปิด - การตีความ - การสะท้อนความรู้สึก - การสะท้อนเนื้อหา - การสรุปความ - การให้ข้อมูลย้อนกลับ เทคนิค - ความจริงใจ (Genuineness) - การยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard and acceptance) - ความรู้สึกร่วม (Empathy)

ภาคผนวก ค

- ค่าดัชนีความสอดคล้องของโปรแกรม (IOC) ของโปรแกรมการปรึกษากลุ่มทฤษฎียึดบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา
- ค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดการให้อภัย
- ผลการตรวจสอบการละเมิดข้อตกลงเบื้องต้นของ Mauchly's test of sphericity^a

ตารางที่ 7 ค่าดัชนีความสอดคล้องของโปรแกรม (IOC) การปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคล
เป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา

ครั้งที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนน รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	0	0	1	1	0.33	ปรับปรุง
3	0	1	0	1	0.33	ปรับปรุง
4	0	0	1	1	0.33	ปรับปรุง
5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
10	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
11	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 8 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการให้อภัย

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ผลการคัดเลือก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ผลการคัดเลือก
1	.663	เลือกไว้	12	.653	เลือกไว้
2	.688	เลือกไว้	13	.744	เลือกไว้
3	.633	เลือกไว้	14	.808	เลือกไว้
4	.736	เลือกไว้	15	.612	เลือกไว้
5	.404	เลือกไว้	16	.761	เลือกไว้
6	.709	เลือกไว้	17	.732	เลือกไว้
7	.817	เลือกไว้	18	.740	เลือกไว้
8	.708	เลือกไว้	19	.588	เลือกไว้
9	.755	เลือกไว้	20	.836	เลือกไว้
10	.651	เลือกไว้	21	.613	เลือกไว้
11	.565	เลือกไว้			

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.95

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.952	21

ผลการวิเคราะห์การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติของผลหลัก

ในการทดสอบค่า F สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ มีข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติ 2 ประการ คือ 1) ความแปรปรวนของประชากรในการทดสอบ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล จะต้องเท่ากัน 2) ความแปรปรวนร่วมระหว่างคู่ก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง ก่อนการทดลองกับติดตามผล และหลังการทดลองกับติดตามผล ต้องเท่ากัน ทั้งนี้ สามารถทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณสมบัติ Sphericity ของข้อมูล โดยใช้วิธีของ Mauchly ผลการทดสอบดังตารางที่ 10

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณสมบัติ Sphericity ของข้อมูล โดยใช้วิธีของ Mauchly mauchly's test of sphericity^a

Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon ^b		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
Interval	.353	17.695	2	.000	.607	.664	.500

จากตารางที่ 9 ผลการทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวน และความแปรปรวนร่วม พบว่า ค่า Mauchly's test of sphericity^a, $W = 0.353$ ค่า Chi-Square=17.695 และ $P=0.00$ แสดงว่าไม่เป็น Compound symmetry หมายความว่า ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรตามแต่ละคู่ที่วัดซ้ำ (Correlation) และความแปรปรวนของตัวแปรตามในการวัดซ้ำแต่ละครั้ง (Variance) ของ Treatment แต่ละกลุ่มต่างกัน ซึ่งถือว่าการละเมิดข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ Repeated measure ANOVA สามารถปรับแก้โดยใช้สถิติ Greenhouse-geisser epsilon, Huynh-feldt epsilon หรือ Lower-bound epsilon ในที่นี้เลือกใช้ Greenhouse-geisser epsilon เพื่อลด Type I Error (Munro, 2005, p. 215, 223)

ภาคผนวก ง

- ราชนามผู้ทรงคุณวุฒิ
- ตำแหน่งข้าราชการ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์ ดร.ชมพูนุท ศรีจันทร์นิล
อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและ
จิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. อาจารย์ ดร.วรางคณา โสমনันท์
อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา
การศึกษาและการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทย
จังหวัดกำแพงเพชร
3. อาจารย์ ดร.อภิเชษฐ จันทนา

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

๑. ชื่อวิทยานิพนธ์
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย) ผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัย
ของนักเรียนอาชีวศึกษา
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาอังกฤษ) THE EFFECTS OF PERSON-CENTERED GROUP
COUNSELING ON FORGIVENESS OF VOCATIONAL STUDENTS
๒. ชื่อนิสิต นางสาวสวพร มากคุณ หลักสูตร: วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
รหัสประจำตัว ๕๖๙๑๐๑๕๗ สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 ภาคปกติ ภาคพิเศษ
๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย:
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณารายละเอียดวิทยานิพนธ์ เรื่องดังกล่าวข้างต้นแล้ว
ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
๑) การเคารพในศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างการวิจัย
๒) วิธีการที่เหมาะสมในการได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย
(Informed consent) รวมทั้งการปกป้องสิทธิประโยชน์และรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
๓) การดำเนินการวิจัยอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ก่อความเสียหายต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัยไม่ว่าจะเป็น
สิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มีมติเห็นชอบ ดังนี้
(✓) อนุมัติโครงการวิจัย
() ไม่อนุมัติ
๔. วันที่ให้การอนุมัติ:.....๒๓.....เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

302

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ที่ ศธ ๖๒๑๘/๒๕๐๔

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนครบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๗ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาณิชยกรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสวพร มากคุณ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการปรึกษากลุ่ม ทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.ดลดาว ปุณยานนท์ ประธานกรรมการ มีความประสงค์ขออำนาจความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน อาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัย ของมหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๗๖

โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๓๒๕๑

ผู้วิจัยโทร. ๐๙-๑๑๒๐-๐๘๓๘

ที่ ศธ ๒๒๑๘/๐๕๐๘

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

พ/ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลพาศนิชยการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสพร มากคุณ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีบุคคลเป็นศูนย์กลางต่อการให้อภัยของนักเรียนอาชีวศึกษา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.คณดาว ปุณยานนท์ ประธานกรรมการ มีความประสงค์ขออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนอาชีวศึกษาโดยผู้วิจัยจะขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศรีสวัสดิ์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๗๖

โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๓๒๕๑

ผู้วิจัยโทร. ๐๙-๑๑๒๐-๐๘๓๘